

Briuselis, 2024 m. kovo 6 d.
(OR. en)

7340/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0061 (COD)

INDEF 19
COPS 98
POLMIL 62
IND 127
MAP 9
COMPET 268
FISC 48
CODEC 676

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. kovo 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 150 final
Dalykas:	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 150 final.

Priedama: COM(2024) 150 final

Briuselis, 2024 03 05
COM(2024) 150 final

2024/0061 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP)

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2022 m. vasario 24 d. Rusija pradėjo plataus masto karinę invaziją į Ukrainą, atnešusią pragaištingų padarinių Ukrainai ir jos žmonėms. Dvejus metus trunkančios intensyvios kovos, smarkus artilerijos apšaudymas ir oro pajėgų smūgiai lėmė didelį civilių aukų skaičių ir didžiules žmonių kančias. Rusijos agresijos karas padarė didelę žalą civilinei ir ypatingos svarbos gynybos infrastruktūrai, gamybos pajėgumams ir paslaugoms visoje Ukrainoje, o kai kuriose šalies dalyse miestai ir miesteliai buvo visiškai sugriauti. Dėl kilusios humanitarinės krizės milijonai ukrainiečių buvo priversti palikti namus ir daugeliui jų labai trūksta maisto, pastogės ir medicininės pagalbos. Iki pat šios dienos Rusija oro antskrydžiais toliau atakuoja taikinius visoje šalyje. Prireiks metų, jei ne dešimtmečių, kad būtų išgydyta šio beprasmiško karo trauma. ES remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, atsižvelgdama į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas, jos prigimtines savigynos teises ir siekį užsitikrinti visapusišką, teisingą ir tvarią taiką pagal tarptautinę teisę ir JT Chartiją. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą kelia esminę grėsmę ne tik Ukrainai, bet ir saugumui Europoje bei pasaulyje. ES indėlis į Ukrainos savigyną yra labai svarbi ES investicija į jos pačios saugumą. Todėl Europos Sąjunga ir valstybės narės kartu su partneriais prisidės prie būsimų saugumo užtikrinimo įsipareigojimų Ukrainai, padėsiančių Ukrainai apsiginti, pasipriešinti destabilizavimo pastangoms ir atgrasyti nuo agresijos veiksmų ateityje. Gynybos negalima užtikrinti be gynybos pramonės. Ukraina yra labai priklausoma nuo ES ir jos valstybių narių teikiamos karinės paramos, be kita ko, dėl to, kad jos pramoninė gynybos bazė yra iš esmės sugriauta.

Dėl Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą į Europą vėl grįžo teritorinis konfliktas ir intensyvūs karo veiksmai. Kadangi ne vieną dešimtmetį viešosios investicijos buvo nepakankamos, Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) gamybos pajėgumai buvo pritaikyti taip, kad visų pirma būtų galima tenkinti ribotus valstybių narių poreikius, paprastai neperžengiant nacionalinės takoskyros. Tokiomis aplinkybėmis siekiamos išlaikyti veikiančias gamybos linijas ir išsaugoti kvalifikuotus darbuotojus, gynybos sektoriaus bendrovės dažnai turėdavo mažinti gamybos spartą ir gamindavo ribotą gynybos sistemų kiekį nacionalinių pirkėjų reikmėms. Šiandien gynybos įrangos eksportas ne ES klientams daugeliui Europos gynybos bendrovių yra didelė rinka.

Dėl radikalios pasikeitusios saugumo aplinkos Europoje išaugo tam tikrų gynybos produktų paklausa, o EGTPB veikla apribota taip, kad būtų užtikrinami tik taikos metui skirti gamybos pajėgumai. Ši padėtis kelia abejonių dėl Europos gynybos pramonės parengties ilguoju laikotarpiu, t. y. EGTPB gebėjimo veiksmingai (tinkamu laiku ir mastu) reaguoti į Europos gynybos produktų paklausos pokyčius. Tai glaudžiai susiję su platesniu gynybos įrangos tiekimo saugumo užtikrinimo uždaviniu Europoje. Nors ši tema ES valstybėms narėms nėra nauja, ji pabrėžiama naujausiame šaudmenų plane, iškeliant klausimą dėl EGTPB gebėjimo užtikrinti gynybos įrangos tiekimo saugumą Europoje tiek taikos, tiek karo metu.

Prasidėjus karui ir 2022 m. kovo mėn. paskelbus Versalio deklaraciją, 2022 m. gegužės mėn. Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) / Europos gynybos agentūros (EGA) vadovas priėmė bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų (JOIN/2022/24 *final*). Bendrame komunikate pabrėžiama, kad dėl pastaraisiais dešimtmečiais nepakankamų valstybių narių investicijų į gynybą Sąjungoje atsirado tiek pajėgumų, tiek pramonės spragų.

Nuo 2022 m. gegužės mėn., kai buvo pristatytas bendras komunikatas, pateiktos kelios priemonės, kuriomis siekiama reaguoti į neatidėliotino dėmesio reikalaujančius Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinius:

- kaip paskelbta 2022 m. gegužės mėn. bendrame komunikate, Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis / Agentūros vadovas įsteigė **bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupę**, bendradarbiaujančią su valstybėmis narėmis, kad padėtų koordinuoti jų labai trumpalaikius viešųjų pirkimų poreikius. Darbo grupė daugiausia dėmesio skiria konfliktų šalinimui ir koordinavimui, kad būtų išvengta varžymosi dėl užsakymų. Darbo grupė taip pat įvertino bendrus poreikius ir numatė bei pabrėžė poreikį plėsti ES pramonės gamybos pajėgumus, reikalingus šiems poreikiams patenkinti;
- be to, kaip paskelbta 2022 m. gegužės mėn. bendrame komunikate, 2022 m. liepos mėn. Komisija pristatė **Europos gynybos pramonės stiprinimo vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus aktą (EDIRPA)**, kuriuo siekiama, teikiant finansinę paramą, skatinti valstybių narių bendradarbiavimą vykdant skubiai reikalingos ir ypatingos svarbos gynybos įrangos viešuosius pirkimus. Teisėkūros institucijos EDIRPA priėmė 2023 m. spalio 18 d.; juo prisidedama prie geresnio Sąjungos gynybos pramonės prisitaikymo prie struktūrinių rinkos pokyčių. EDIRPA nustos galioti 2025 m. gruodžio 31 d.;
- 2022 m. gegužės mėn. bendrame komunikate nurodytos įvairios pajėgumų spragos, tačiau, atsižvelgiant į tai, kaip keitėsi padėtis Ukrainoje, atsirado konkretus neatidėliotinas šaudmenų „žemė-žemė“ ir artilerijos šaudmenų, taip pat raketų, poreikis. Tai oficialiai pripažino Taryba, kuri 2023 m. kovo 20 d. susitarė dėl trikrypčio metodo, kurį taikant siekiama pristatyti Ukrainai šaudmenų ir vykdyti bendrus viešuosius jų pirkimus. Atsižvelgdama į tai, 2023 m. gegužės mėn. Komisija pateikė naują pasiūlymą dėl Reglamento dėl **paramos šaudmenų gamybai (ASAP)**, kad būtų galima reaguoti į staigų šių produktų paklausos padidėjimą ir nedelsiant sudaryti sąlygas jų gauti vos prireikus, sutelkiant ES biudžetą investicijoms į EGTPB gamybos pajėgumų didinimą šioje srityje remti. 2023 m. liepos 20 d. teisėkūros institucijos priėmė ASAP. Jis baigs galioti 2025 m. birželio 30 d.;

Dėl neteisėto Rusijos karo prieš Ukrainą ES ir jos valstybėms narėms kilo skubiai spęstinų uždavinių, o tai, kad jis toliau tęsiasi, taip pat didina struktūrines problemas, darančias poveikį EGTPB konkurencingumui, ir kyla abejonių dėl to, ar ja galima užtikrinti valstybėms narėms pakankamą tiekimo saugumo lygį. Todėl dabar ES turi **pereiti nuo reagavimo į ekstremaliąsias situacijas laiku** (įgyvendinamo pirmiau aprašytomis priemonėmis) **prie ES gynybos pramonės parengties** – nuo būtino kiekio vartojamųjų priemonių prieinamumo krizės metu užtikrinimo iki to, kad būtų laiku (artimiausiais metais) sukurti aukščiausios klasės ypatingos svarbos ateities pajėgumai. Tai ir yra kovo 5 d. pristatytos **Europos gynybos pramonės strategijos** tikslas. Siekdama įgyvendinti Europos gynybos pramonės strategijoje nustatytas gaires ir joje paskelbtus veiksmus, Komisija siūlo naują reglamentą dėl **Europos gynybos pramonės programos (EGPP)**. 2022 m. gegužės mėn. bendrame komunikate paskelbta EGPP, kurią Europos Vadovų Taryba ragina patvirtinti, siekiama **suderinti skubius veiksmus su ilgalaikiais veiksmais**, toliau teikiant paramą EGTPB pagal šią daugiametę finansinę programą (DFP) ir rengiantis ateityje svarbiai ES gynybos pramonės parengčiai. Įgyvendinant EGPP iš esmės bus įgyvendinama dalis Europos gynybos pramonės strategijos, nes jos veiksmai grindžiami trimis pagrindiniais ramsčiais:

- **didinti EGTPB konkurencingumą ir gebėjimą reaguoti.** Siekiant didinti pastangas sutelkti ir suderinti EGTPB keliamus reikalavimus dėl Europos gynybos įrangos paklausos, EGPP siūloma taikyti parengtą naudoti teisinę sistemą – Europos ginkluotės programos struktūrą (angl. *Structures for European Armament Programme* (SEAP)), pagal kurią būtų bendradarbiaujama ir bendrai valdoma gynybos įranga per visą jos gyvavimo ciklą. Panašiai įgyvendinant Europos gynybos pramonės programą EDIRPA logika būtų toliau vadovaujama po 2025 m., kad būtų toliau sutelkiama ir derinama Europos paklausa. Europos gynybos pramonės programa taip pat atkartojama ASAP logika, pagal kurią remiamos EGTPB gamybinės investicijos, padedama EGTPB pereiti prie lankstesnių gamybos pajėgumų ir užtikrinamas EGF projektų gamybos etapas. Siekiant padidinti EGTPB galimybes gauti finansavimą, EGPP taip pat numatomas fondo įsteigimas, kad būtų pritrauktos investicijos, reikalingos ES įsisteigusiu MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių gamybos gynybos srityje pajėgumams didinti, sumažinta šių investicijų rizika ir paspartintas jų įgyvendinimas, remiantis Komisijos patirtimi, susijusia su ASAP Gamybos pajėgumų didinimo fondu, taip pat sėkmingu ES gynybos inovacijų sistemos gynybai skirtu nuosavo kapitalo priemonės sukūrimu;
- **stiprinti EGTPB gebėjimą užtikrinti gynybos produktų prieinamumą ir tiekimą laiku.** EGPP tikslas – remti valstybių narių pastangas siekti kuo aukštesnio tiekimo saugumo lygio, kiek tai susiję su gynybos įranga, sukuriant ES masto tiekimo saugumo režimą. Šiuo režimu taip pat būtų padidintas valstybių narių pasitikėjimas tarpvalstybinėmis tiekimo grandinėmis ir kartu EGTPB būtų suteiktas labai svarbus konkurencinis pranašumas. Taikant išsamią krizių valdymo sistemą būtų sudarytos sąlygos koordinuoti atsaką į galimas būsimas konkrečios gynybos įrangos tiekimo krizes arba krizes jų tiekimo grandinėse;
- **prisidėti prie Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (Ukrainos GTPB) atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo.** Dabartiniai Ukrainos karinės įrangos poreikiai gerokai viršija jos pramoninės gamybos pajėgumus, o ES ir jos valstybės narės teikia karinę pagalbą iš savo labai išseiktų atsargų, naudodamosi taikos metui pritaikytos gynybos pramonės pajėgumais. Atsižvelgiant į tai, abu pramonės sektoriai yra suinteresuoti glaudžiau bendradarbiauti. Jei nebus sukurtas tvirtas ryšys tarp atitinkamų pramoninių bazių, trumpuoju laikotarpiu gali būti nepasinaudota verslo galimybe, o vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu gali atsirasti ekonominė ir strateginė priklausomybė. Atsižvelgiant į tai, kad ateityje Ukraina įstos į ES, įgyvendinant EGPP būtina stiprinti pramonės lygmens bendradarbiavimą su Ukraina. Vykdydama būsimus ES saugumo užtikrinimo įsipareigojimus Ukrainai¹, ES turėtų skatinti glaudesnę bendradarbiavimą su Ukrainos GTPB, kad būtų padidintas jos pajėgumas patenkinti neatidėliotinus poreikius, taip pat siekiama standartų suderinimo ir geresnio sąveikumo. Tvirtas bendradarbiavimas su Ukrainos GTPB padės stiprinti Ukrainos gebėjimą apsiginti ir bus naudingas remiant EGTPB pajėgumą tiek valstybių narių, tiek Ukrainos poreikius.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Parama pagal EGPP bus suderinama su esamomis bendradarbiaujamosiomis ES iniciatyvomis gynybos pramonės politikos srityje ir kitų formų dvišale parama Ukrainai, teikiama pagal kitas ES priemones, įskaitant Ukrainos priemonę, ir jas papildys. Ja bus papildoma pagrindinė ES programa šioje politikos srityje – Europos gynybos fondas (EGF), visų pirma pagal ją remiant EGF projektus vėlesniu gynybos įrangos gyvavimo ciklo etapu ir taip padedant ateityje panaudoti programos rezultatus rinkoje. EGPP taip pat bus grindžiama patirtimi, įgyta

---

¹ 2023 m. lapkričio 27 d. Tarybos patvirtinta ES būsimų saugumo užtikrinimo įsipareigojimų Ukrainai sistema.

įgyvendinant kitas ES programas, pavyzdžiui, EDIRPA arba ASAP, visų pirma taikant jų finansinės paramos teikimo logiką ir į jų taikymo sritį įtraukiant kitų rūšių įrangą. Galiausiai ji sustiprins bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės pastangas ir dialogą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Europos gynybos pramonės programa bus užtikrinama sinergija su ES gynybos politika ir ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio įgyvendinimas. Ji bus įgyvendinama visapusiškai laikantis ES pajėgumų plėtojimo plano, kuriame nustatyti ES lygmens gynybos pajėgumų prioritetai, taip pat bus visapusiškai suderinama su ES suderinta metine peržiūra gynybos srityje (CARD), kurioje, *inter alia*, nustatomos naujos bendradarbiavimo gynybos srityje galimybės. Europos gynybos pramonės programa taip pat bus palengvintos valstybių narių bendradarbiavimo pastangos įgyvendinant nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) sistemą. Ja turėtų būti padedama įgyvendinti PESCO projektus ir paspartinti, palengvinti ir remti šioje srityje valstybių narių priimtų didesnių saistančių įsipareigojimų vykdymą. Europos gynybos pramonės programa bus papildomi jau įgyvendinami Europos gynybos agentūros (EGA) veiksmai saugumo srityje. Be to, EGPP taip pat bus grindžiama EGA pagrindinės strateginės veiklos darbo kryptimi, siekiant suteikti pagrindą Gynybos pramonės parengties taryboje vykstančioms diskusijoms. EGPP taip pat bus įgyvendinama visapusiškai laikantis pagal Europos taikos priemonę (ETP) teikiamos ES karinės pagalbos Ukrainai nuostatų. Įgyvendinant EGPP bus naudingai papildomi atsigavimo ir atstatymo tikslai, kurių ES siekia pagal Ukrainos priemonę, visų pirma stiprinant Ukrainos gebėjimą apsiginti pasikliaujant atsparia ir reaguoti pajėgia GTPB. Žvelgiant plačiau, programa taip pat gali būti atsižvelgiama į atitinkamą Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) ir kitų partnerių vykdomą veiklą, kai ji tarnauja Sąjungos saugumo ir gynybos interesams ir ja neužkertamas kelias jokiai valstybei narei dalyvauti.

Įgyvendinant EGPP nustačius ES masto tiekimo saugumo režimą, visų pirma taikant dviejų pakopų krizių valdymo sistemą, programa bus papildomas Vidaus rinkos ekstremaliųjų situacijų ir atsparumo aktas (IMERA), kuris nėra susijęs su gynybos produktais. Priemonėmis, kuriomis Komisija gali naudotis pagal EGPP krizių sistemą, kad būtų gaunami tam tikri ne gynybos srities produktai, skirti, kaip nustatyta, svarbių gynybos produktų tiekimui užtikrinti, siekiama tik užtikrinti, kad atitinkamos gynybos produktų tiekimo grandinės galėtų pirmumo tvarka naudotis komponentais ir medžiagomis, kurių reikia tinkamam saugumo lygiui ES lygmeniu užtikrinti.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Europos gynybos pramonės programa nustatomas priemonių rinkinys ir biudžetas, kuriuo siekiama remti Sąjungos ir jos valstybių narių pasirengimą apsiginti stiprinant EGTPB konkurencingumą, gebėjimą reaguoti ir gebėjimą užtikrinti, kad gynybos produktai būtų prieinami ir tiekiami laiku, ir prisidėti prie Ukrainos GPTB atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo. Todėl reglamentas grindžiamas trimis skirtingais teisiniais pagrindais:

- dėl EGTPB konkurencingumo – SESV 173 straipsniu;
- dėl Europos gynybos įrangos rinkos – SESV 114 straipsniu;
- dėl Ukrainos GPTB stiprinimo – SESV 212 straipsniu;
- dėl finansinių nuostatų – SESV 322 straipsniu.

Siekiant atsižvelgti į šiuos įvairius teisinius pagrindus, EGPP grindžiama trimis ramsčiais, kurių kiekvienas atitinka vieną iš šio reglamento teisinių pagrindų:

- pirmąjį ramstį sudaro priemonės, kuriomis užtikrinama, kad būtų sudarytos EGTPB konkurencingumui būtinos sąlygos, o tinkamas tokių priemonių teisinis pagrindas yra 173 straipsnis. Kaip aprašyta Europos gynybos pramonės strategijoje, savavališkas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą drastiškai ir struktūriškai pakeitė saugumo aplinką Europoje, o tai lėmė naują EGTPB rinkos padėtį. Tačiau nuo nepateisinamo Rusijos karo Ukrainoje pradžios praėjo dveji metai, o EGTPB vis dar turi prisitaikyti prie šios naujos tikrovės. Be to, kaip nurodyta Europos gynybos pramonės strategijoje, EGTPB turi būti įdiegtas lankstus gamybos aparatas, kurį būtų galima pritaikyti prie Europos paklausos pokyčių ir atsižvelgiant į juos pakeisti. Todėl pagal 173 straipsnio 1 dalį Komisija gali imtis veiksmų, kuriais siekiama paspartinti gynybos pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių. Tokiomis priemonėmis, kaip EDIRPA ir ASAP logikos išplėtimas, Europos ginkluotės programos struktūros teisinės sistemos sukūrimas ir fondo įsteigimas, bus siekiama padėti pritaikyti EGTPB prie naujos rinkos tikrovės. Galiausiai pagal 173 straipsnio 2 dalį Komisija gali imtis bet kokios naudingos iniciatyvos valstybių narių veiksmų koordinavimui gynybos pramonės politikos srityje skatinti;
- antrąjį ramstį sudaro priemonės, kurių tikslas – vidaus rinkos, visų pirma Europos gynybos įrangos rinkos, veikimas, o tinkamas tokių priemonių teisinis pagrindas yra 114 straipsnis. Visuomenės saugumo Sąjungos teritorijoje užtikrinimas yra vienas svarbiausių viešosios politikos tikslų, o šis saugumas taip pat priklauso nuo to, ar prieinamas pakankamas gynybos prekių ir paslaugų kiekis. Kaip aprašyta Europos gynybos pramonės strategijoje, dėl dabartinių geopolitinių aplinkybių apskritai didėja gynybos įrangos paklausa, o ateityje gali padidėti konkrečių gynybos produktų paklausa Sąjungoje ir galbūt pasauliniu mastu. Tokia padėtis daro poveikį šių produktų vidaus rinkos veikimui ir kelia grėsmę jų tiekimo saugumui. Valstybės narės visų pirma yra atsakingos už tai, kad nacionalinės gynybos tikslais būtų užtikrintas jų karinėms reikmėms skirtų produktų tiekimo saugumas. Tačiau, kaip paaiškinta Europos gynybos pramonės strategijoje, vis labiau ryškėja europinis tiekimo saugumo aspektas. Be to, kaip matyti iš ASAP sprendžiamos šaudmenų tiekimo krizės, paaiškėjo, kad skirtingais nacionalinės teisės aktais, visų pirma dėl gynybos produktų sertifikavimo, ir skirtingais požiūriais į nacionalinį saugumą kuriami trukdžiai Europos gynybos produktų tiekimo grandinėse ir kliūtys sąveikumui. Todėl vidaus rinkos veikimo užtikrinimas išvengiant gynybos produktų trūkumo Sąjungoje gali būti geriausiai sprendžiamas Sąjungos derinamaisiais teisės aktais, grindžiamais Sutarties 114 straipsniu. ES masto tiekimo saugumo režimo, taikomo gynybos įrangai, nustatymas grindžiamas keliais aspektais. Pirmiausia, į EGPP įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama stiprinti valstybių narių pasirengimą naujoms geopolitinėms aplinkybėms, kurioms visų pirma būdingas poreikis papildyti atsargas ir kuo greičiau toliau plėsti gynybos pajėgumus. Į EGPP visų pirma įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama supaprastinti galimybes kitoms valstybėms narėms dalyvauti esamuose ir sudaryti būsimus pagrindų susitarimus su EGTPB. Antra, EGPP apima ypatingos svarbos produktų ir pramonės pajėgumų nustatymo ir stebėsenos priemones tam tikrų gynybos produktų tiekimo grandinėse. Galiausiai, Europos gynybos pramonės programoje numatyta kilus tiekimo krizei taikytina modulinė ir laipsniška krizių valdymo sistema, pagal kurią valdybai suteikiama galimybė nuspręsti dėl tinkamiausio krizių valdymo būdo, o sunkesnių krizių atveju – dėl priemonių, kurių reikia imtis. Taigi Europos gynybos pramonės programa bus užtikrinama, kad tiekimo sutrikimus būtų galima numatyti ir nedelsiant

pašalinti, taip išsaugant vidaus rinkos veikimą ir užtikrinant tinkamą tiekimo saugumo lygį valstybėse narėse;

- trečiąjį ramstį sudaro priemonės, kuriomis prisidedama prie Ukrainos GTPB atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo ir laipsniškos integracijos į EGTPB. Tinkamas teisinis pagrindas tokioms priemonėms yra 212 straipsnis. Ypatingas dėmesys skiriamas tikslui remti Ukrainą jai palaipsniui prisiderinant prie Sąjungos taisyklių, standartų, politikos ir praktikos (*acquis*) rengiantis būsimai narystei Sąjungoje. Pagal šį trečiąjį ramstį Sąjungos veiksmai papildys ir sustiprins valstybių narių veiksmus.

Trys pirmiau minėti ramsčiai ir su jais susijusios priemonės negali būti pagrįstos kitais SESV straipsniais arba kiekvienu iš straipsnių atskirai. Siūlomi elementai pateikti viename akte, nes visomis priemonėmis nustatomas nuoseklus požiūris, kuriuo siekiama įvairiais būdais patenkinti poreikį stiprinti Sąjungos gynybos pramonės parengtį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Valstybės narės, siekdamos tiek laiko, tiek masto atžvilgiu patenkinti savo ginkluotųjų pajėgų poreikius, labai priklauso nuo EGTPB pajėgumų. Rusijos agresijos karo Ukrainai ir Ukrainos gynybos pramonės bazei padaryta žala yra tokia didelė, kad Ukrainai reikės didelės ir ilgalaikės paramos, kurios nė viena valstybė narė negali suteikti viena. Todėl labai svarbu užtikrinti, kad tiek EGTPB, tiek Ukrainos GTPB galėtų atlikti šį strateginį vaidmenį. Atrodo, kad šioje srityje tinkamiausia imtis veiksmų Europos lygmeniu.

Dėl paramos užtikrinant EGTPB konkurencingumą:

- Sąjunga ir jos valstybės narės savo saugumo aplinkoje susiduria su labai dideliais pokyčiais, dėl kurių Europoje didėja gynybos įrangos paklausa, tačiau EGTPB veikla apribota taip, kad būtų užtikrinami tik taikos metui skirti gamybos pajėgumai. Jei ši padėtis ilgalaikėje perspektyvoje nepasikeis, ji ir toliau darys struktūrinį poveikį EGTPB konkurencingumui ir jį blogins. Nors žemesnės pakopos lygmeniu EGTPB tiekimo grandinės paprastai yra tarpvalstybinės, aukštesnių pakopų lygmeniu jos vis dar struktūriškai pasidalijusios pagal nacionalines ribas. Taip yra dėl ES valstybių narių gynybos įrangos paklausos, kuri, nors pastaruoju metu padidėjo, tebėra iš esmės susiskaidžiusi, todėl EGTPB netenka naudos, kurią gautų, jei veiktų kaip itin veiksminga ES gynybos rinka. Valstybės narės niekada nepasiekė 2007 m. nustatyto bendro tikslo 35 proc. visų savo gynybos įrangos viešųjų pirkimų patikėti vykdyti kaip Europos bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus. Tai rodo, kad valstybės narės susiduria su dideliais sunkumais, dėl kurių jos negali padidinti bendro gynybos įrangos pirkimo masto. Todėl Sąjunga turi geriausias galimybes imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama sutelkti ir derinti ES gynybos įrangos paklausą, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių ilgalaikiam bendradarbiavimui per visą gynybos įrangos gyvavimo ciklą;
- be to, dėl nepakankamo koordinavimo ir pernelyg didelės tos pačios rūšies gynybos produktų paklausos valstybėse narėse tuo pačiu laikotarpiu ir galbūt dėl prekių trūkumo padidėtų kainos ir būtų patiriamas išstūmimo efektas (t. y. valstybėms narėms, kurių perkamoji galia yra mažesnė, būtų sunku užsitikrinti reikalingų gynybos produktų). Todėl Europos lygmeniu įdiegtomis priemonėmis, kuriomis siekiama sutelkti ES valstybių narių paklausą, užkertant kelią galimiems konfliktams,

susijusiems su lygiagrečiai vykdomais nacionaliniais viešaisiais pirkimais, bus taip pat stiprinamas valstybių narių solidarumas;

- dėl nekoordinuotos paklausos taip pat mažinamas rinkos tendencijų matomumas, o dėl nepakankamo Europos paklausos matomumo ir nuspėjamumo mažėja pramonės pajėgumas investuoti sektoriuje, kuris visiškai priklauso nuo paklausos. Vis dėlto, atsižvelgdama į naują saugumo aplinką, Sąjunga negali sau leisti laukti, kol EGTPB pateikiami užsakymai bus pakankamai nuspėjami, kad būtų galima investuoti į jos gamybos pajėgumų pritaikymą. Europos gynybos pramonė turi būti kuo greičiau pritaikyta prie naujos rinkos padėties. Tai reiškia, kad reikia remti rizikos mažinimo pramonės investicijas į lanksčius gamybos pajėgumus. Tokio pobūdžio intervencija tik valstybių narių lygmeniu galėtų lemti investicijų geografinio pasiskirstymo disbalansą ir tiekimo grandinių susiskaidymą. Europos lygmens veiksmai taip pat būtų tinkamiausi siekiant sumažinti investicijų į EGTPB riziką visoje Sąjungoje ir padėti sektoriuje sukurti lankstų gamybos aparatą;
- taip pat svarbu, kad užtikrinant EGTPB konkurencingumą būtų naudojamosi EGF rezultatai, susijusiais tiek su produktais ar technologijomis, sukurtais įgyvendinant programų projektus, tiek su dėl jų pasiektu tiekimo grandinių atvėrimu. Tačiau esama kelių problemų, kurios gali trukdyti vykdyti bendradarbiaujamuosius galutinių produktų, pagamintų vykdant EGF MTP veiklą, viešuosius pirkimus ar net atgrasyti nuo jų vykdymo. Tai reiškia, kad naudojantis EGF projektų rezultatais po MTP etapų gali būti susiduriama su nauju komercializacijos atotrūkiu, kurio valstybės narės vienos negali išspręsti. Sąjunga turi geriausias galimybes imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas pagal EGF inicijuotų bendradarbiavimo pastangų tęsimas pasibaigus MTP etapui.

Dėl gynybos įrangos tiekimo saugumo Europoje:

- nors gynybos įrangos tiekimo saugumas visų pirma apibrėžiamas valstybių narių lygmeniu, nes gynyba priklauso nacionalinei kompetencijai, europinis teikimo saugumo aspektas tampa vis svarbesnis, nes pramonės tiekimo grandinės vis dažniau apima visą ES vidaus rinką ir rinkas už jos ribų. Tai visų pirma pasakytina apie ypatingos svarbos komponentus ir žaliavas, dėl kurių valstybės narės taip pat vis labiau priklauso viena nuo kitos. Be to, kaip matyti iš šaudmenų plano, bendrų EGTPB pajėgumų ir tiekimo grandinių matomumas valstybėms narėms yra mažas, todėl jos negali priimti informacija pagrįstų sprendimų. Taigi siekiant užtikrinti pakankamą tiekimo saugumą, be kita ko, krizės metu, tikslinga Sąjungos lygmeniu numatyti pagal EGPP įgyvendintiną ES masto tiekimo saugumo režimą. Tokia sistema bus sustiprintas reagavimo į gynybos produktų tiekimo krizes koordinavimas ir valstybių narių pasitikėjimas tarpvalstybinėmis tiekimo grandinėmis, taip pat bus veiksmingiau nei taikant įvairias lygiagrečias nacionalines priemones sustiprintas visoms valstybėms narėms naudingas EGTPB atsparumas.

Dėl Ukrainos GTPB stiprinimo:

- Ukrainos gynybos pramonė yra strategiškai svarbus Ukrainos ekonomikos sektorius. Šalis siekia išlaikyti ir didinti savo gamybos pajėgumus, kad patenkintų savo nacionalinius gynybos įrangos poreikius. Tačiau Rusijos agresijos karo padaryta žala Ukrainos GTPB infrastruktūroms yra tokia didelė, kad Ukrainai reikės specialios paramos, kurios nė viena valstybė narė negalėtų suteikti viena. Pagal EGPP siūlomomis priemonėmis bus tiesiogiai stiprinama Ukrainos GTPB ir jos pramoninis bendradarbiavimas su EGTPB. Įgyvendindama Europos gynybos pramonės programą ES turi išskirtinę galimybę skatinti bendras abiejų GTPB pastangas, tiek laiko, tiek gamybos masto atžvilgiu, patenkinti Ukrainos ir valstybių narių poreikius. ES, per savo delegaciją veikdama Ukrainoje, gali

užtikrinti visapusišką prieigą prie informacijos apie šaliai turinčius įtakos pokyčius. ES yra svarbi veikėja Ukrainai teikiamos karinės pagalbos srityje ir taip pat dalyvauja daugumoje daugiašalių procesų, kuriais siekiama spręsti Ukrainai kylančias gynybos problemas. Tai suteikia ES galimybę visada žinoti apie naujus poreikius, susijusius su gynybos įranga, ir apie Ukrainos aplinkybes, susijusias su gamyba gynybos srityje, ir taip pritaikyti paramą prie kintančių poreikių, glaudžiai bendradarbiaujant su kitais nacionaliniais ar pramonės suinteresuotaisiais subjektais. Šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių parengimo narystei Sąjungoje tikslą taip pat geriausia įgyvendinti Sąjungos lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymu laikomasi proporcingumo principo, nes juo neviršijama to, kas būtina siekiant nustatytų tikslų Europos lygmeniu, ir to, kas reikalinga šiam tikslui pasiekti.

Atsižvelgiant į precedento neturinčią geopolitinę padėtį ir didelę grėsmę Sąjungos saugumui, siūlomas politinis požiūris yra proporcingas nustatytų problemų mastui ir sunkumui. Tinkamai atsižvelgiama į poreikį remti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių, didinti ES gynybos įrangos tiekimo saugumą ir stiprinti Ukrainos GTPB, neviršijant pagal Sutartis galimos Sąjungos intervencijos. Europos gynybos pramonės programoje nustatytomis priemonėmis neviršijama to, kas griežtai būtina jų tikslams pasiekti, jos yra proporcingos nustatytų problemų, susijusių su tais tikslais, mastui ir sunkumui. Finansine parama įvairiems veiksams siekiama didinti pramonės konkurencingumą atvirų ir konkurencingų rinkų sistemoje. Parama Ukrainos GTPB grindžiama esamos paramos Ukrainai logikos taikymu ir yra tikslinis atsakas į konkrečias Ukrainos aplinkybes, susidariusias dėl Rusijos agresijos karo.

- **Priemonės pasirinkimas**

Komisija siūlo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą. Tai tinkamiausia teisinė priemonė, nes tik reglamentu, kuris taikomas vienodai, privalomai ir tiesiogiai, gali būti užtikrintas vienodumo laipsnis, kuris yra būtinas siekiant stiprinti gynybos pramonės parengtį visoje Europoje ir užtikrinti gynybos produktų tiekimo saugumą Europoje. Be to, laikomasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114, 173 ir 212 straipsnių, kuriuose nustatyta, kad priimant priemones atitinkamose jų taikymo srityse turi būti taikoma įprasta teisėkūros procedūra, reikalavimų.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Oficialių konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo galima surengti dėl būtinybės skubiai parengti pasiūlymą, kad teisėkūros institucijos galėtų jį laiku priimti ir jis būtų pradėtas taikyti 2025 m. pradžioje, kai reikės patenkinti naujus poreikius, susijusius su geopolitine padėtimi, taip pat siekiant užtikrinti Ukrainos gynybos pramoninės bazės atsigavimą ir atstatymą.

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su vyriausiuoju įgaliotiniu, surengė išsamias konsultacijas su valstybėmis narėmis, pramonės atstovais, finansų sektoriumi ir ekspertų grupėmis, kad gautų informacijos, reikalingos su Europos gynybos pramonės strategija susijusiam darbui atlikti. Konsultacijos buvo grindžiamos suinteresuotųjų šalių per renginius (praktinius seminarus, susitikimus) pateiktais atsakymais ir rašytinėmis pastabomis. Komisija iki šių praktinių seminarų dalijosi teminiais dokumentais (paskelbtais Europos Komisijos

interneto svetainėje), visų pirma apimančiais temas, susijusias su EGPP priemonėmis, kad jie būtų naudojami kaip pagrindas renginių metu vykdomoms diskusijoms. Tie patys teminiai dokumentai taip pat buvo rašytinių pastabų, kuriomis suinteresuotosios šalys, su kuriomis konsultuotasi, dalijosi su Komisija ir vyriausiuoju įgaliotiniu, pagrindas. Visi konsultacijose norintys dalyvauti ES piliečiai buvo kviečiami raštu siųsti pastabas specialiai tam skirtu e. pašto adresu. Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis iš daugiau kaip 90 įvairių suinteresuotųjų šalių iš viso gavo daugiau kaip 270 rašytinių pastabų, kurios buvo išnagrinėtos siekiant jas panaudoti su Europos gynybos pramonės strategija susijusiame parengiamajame darbe. Buvo surengtas susitikimas ir su Ukrainos atstovais ir jie taip pat pasidalijo savo pastabomis raštu, kad išsakytų savo nuomonę apie būsimą Europos gynybos pramonės strategiją.

EGPP tikslas – pradėti įgyvendinti Europos gynybos pramonės strategijoje sukurtą viziją ir įgyvendinti šioje strategijoje numatytus veiksmus – rengiant Europos investicijų gynybos srityje programos priemones labai atsižvelgta į dėl Europos gynybos pramonės strategijos gautas nuomones. Apskritai gautas nuomones, susijusias su pagrindiniais Europos investicijų gynybos srityje programos veiksmais, galima apibūdinti taip:

- kalbant apie paramą EGTPB pritaikymui prie struktūrinių pokyčių, atsiradusių dėl naujos saugumo padėties, dauguma suinteresuotųjų šalių šiai idėjai pritarė. ASAP ir EDIRPA intervencijos logikos taikymas, taip pat poreikis pasinaudoti EGF veiklos rezultatais dažnai buvo vertinami teigiamai. Komisija apsvartė šias daugiausia sutampančias pozicijas, kaip matyti, *inter alia*, iš pasiūlymo dėl priemonių, kuriomis siekiama taikyti ASAP ir EDIRPA logiką ir užtikrinti EGF produktų panaudojimą rinkoje;
- kalbant apie tiekimo saugumą, dauguma suinteresuotųjų šalių pabrėžė šio klausimo svarbą ES lygmeniu. Daugumoje atsiliepimų taip pat pabrėžta, kad turėtų būti užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp poreikio gerinti tiekimo saugumą ES lygmeniu ir pagarbos valstybių narių suverenumui ir prerogatyvoms gynybos srityje. Kad tokia pusiausvyra būtų pasiekta, Komisija visų pirma siūlo laipsniškai ir proporcingai įgyvendintiną tiekimo saugumo režimą, kurį taikydamos valstybės narės visapusiškai ir nuolat dalyvautų ir būtų tinkamai atsižvelgiama į pramonės ekonominius interesus ir jie būtų proporcingai apsaugoti;
- kalbant apie gynybos pramonės parengties kultūros integravimą, dauguma suinteresuotųjų šalių, su kuriomis konsultuotasi, pripažino, kad gynybos sektoriui, visų pirma EGTPB veikiančioms MVĮ, reikia užtikrinti pakankamas galimybes gauti finansavimą. Komisija šiuo klausimu pareikštomis nuomonėmis skyrė ypatingą dėmesį, visų pirma pasiūlydama įsteigti gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą (FAST), kuris būtų skirtas MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms padėti;
- kalbant apie bendradarbiavimą su Ukraina gynybos pramonės klausimais, dauguma suinteresuotųjų šalių šiai idėjai pritarė. Komisija atsižvelgė į suinteresuotųjų šalių nuomonę, taip pat į Ukrainos atstovų nuomonę, kad parengtų kuo labiau poreikius atitinkančius specialius veiksmus pagal Europos investicijų gynybos srityje programą.

ES užtikrins, kad apie tikslus ir veiksmus, kurių imtasi pagal šį reglamentą, Sąjungoje, Ukrainoje ir už jų ribų būtų tinkamai teikiama informacija ir užtikrins jų matomumą.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Dėl vykdytų išsamių konsultacijų dėl Europos gynybos pramonės strategijos Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis galėjo gauti daug informacijos iš įvairių specializacijų ekspertų (pvz.,

nacionalinių administracijų ekspertų, gynybos pramonės ekspertų, finansų sektoriaus ekspertų, idėjų instituto ekspertų, akademinės bendruomenės ekspertų). Komisijos ir vyriausiojo įgaliojimo sukaupta su Europos gynybos pramonės strategija susijusia patirtimi buvo pasinaudota rengiant pagal Europos investicijų gynybos srityje programą siūlomas priemones.

- **Poveikio vertinimas**

Kadangi pasiūlymą reikia patvirtinti skubiai, nes juo siekiama remti greitą Europos gynybos pramonės prisitaikymą prie naujos geopolitinės aplinkos ir nuo 2024 m. pradžios teikti pagalbą šaliai, kurioje vyksta karas, poveikio vertinimas negalėjo būti atliktas.

Atsižvelgdama į geopolitines aplinkybes ir visų pirma į tai, kad Rusija tęsia karinę agresiją prieš Ukrainą, Komisija nusprendė greitai pereiti nuo priemonių, kuriomis laiku reaguojama į ekstremaliausias situacijas, priėmimo 2023 m. liepos mėn. (t. y. ASAP) ir spalio mėn. (t. y. EDIRPA) prie labiau struktūrinio požiūrio, kad būtų šalinami ilgalaikiai padariniai EGTPB, ir toliau remti Ukrainą.

Be to, 2023 m. gruodžio 14–15 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino „nedelsiant“ pateikti pasiūlymą dėl Europos investicijų gynybos srityje programos, o 2024 m. vasario 1 d. išvadose nurodė, kad ji „grįš prie saugumo ir gynybos klausimo, įskaitant Europos poreikį didinti savo bendrą gynybos parengtį ir toliau stiprinti savo gynybos technologinę ir pramoninę bazę, savo kitame, 2024 m. kovo mėn. vyksiančiame posėdyje, kad būtų susitarta dėl tolesnių veiksmų užtikrinant didesnę Europos gynybos pramonės atsparumą, novatoriškumą ir konkurencingumą“.

Todėl laikotarpis, per kurį turėjo būti pateiktas pasiūlymas dėl Europos investicijų gynybos srityje programos, kad dėl jo būtų galima surengti diskusijas 2024 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, nebuvo pakankamas poveikio vertinimui pateikti. Tačiau pasiūlymas dėl Europos investicijų gynybos srityje programos grindžiamas bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės atliktu darbu, ankstyvuose ASAP ir EDIRPA įgyvendinimo etapuose įgyta patirtimi ir išsamiu konsultacijų, surengtų dėl Europos gynybos pramonės strategijos, procesu. Per tris mėnesius nuo šio pasiūlymo dėl reglamento paskelbimo Komisija paskelbs Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, kuriame pateiks šių ES teisėkūros veiksmų pagrindimą ir paaiškins jų tinkamumą nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Nenumatoma, kad dėl Europos investicijų gynybos srityje programos padidės administracinė našta. Siūlomas veiklos rezultatais grindžiamas metodas, taikomas jos tinkamiems finansuoti veiksams, grindžiamas sąlygiškumu tarp išmokų išmokėjimo ir konsorciumo pasiektų tarpinių ir siektinų reikšmių, taip pat yra priemonės įgyvendinimo supaprastinimo elementas.

- **Pagrindinės teisės**

Didinant ES piliečių saugumą gali būti prisidedama prie jų pagrindinių teisių apsaugos.

Be to, veiksmai, susiję su gynybos srities prekių ar paslaugų, kurie draudžiami pagal taikytiną tarptautinę teisę, bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais, neatitinka paramos pagal programą reikalavimų. Taip pat veiksmai, kuriais bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais siekiama įsigyti mirtinų autonominių ginklų, kurių sprendimų dėl taikinių pasirinkimo ir atakų prieš žmones žmonės aktyviai nekontroliuoja, neatitinka paramos pagal Europos investicijų gynybos srityje programą reikalavimų.

Be to, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsnyje numatyta laisvė užsiimti verslu. Vis dėlto kai kurios antrojo ramsčio priemonės, kurių reikia siekiant užtikrinti gynybos įrangos tiekimo saugumą Sąjungoje, gali laikinai apriboti laisvę užsiimti verslu ir laisvę sudaryti sutartis, saugomas pagal Chartijos 16 straipsnį, ir teisę į nuosavybę, saugomą pagal Chartijos 17 straipsnį. Bet koks šių teisių apribojimas pagal šį pasiūlymą, remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi, bus numatytas įstatymo, nekeis šių teisių ir laisvių esmės ir jį taikant bus laikomasi proporcingumo principo:

- pirma, į Europos investicijų gynybos srityje programą įtrauktos nuostatos dėl prašymų pateikti informaciją ir prioritetų nustatymo mechanizmų (pirmenybinių užsakymų ir pirmenybinių prašymų), kurie griežtai priklauso nuo tinkamiausio krizės režimo įvedimo priimant Tarybos įgyvendinimo aktą dėl tiekimo krizės režimo ir su saugumu susijusio tiekimo krizės režimo;
- antra, pareiga atskleisti Komisijai konkrečią informaciją, jeigu tenkinamos tam tikros sąlygos, atitinka laisvės užsiimti verslu esmę ir nedarys jai neproporcingo poveikio (Chartijos 16 straipsnis). Bet koks prašymas pateikti informaciją atitinka Sąjungos bendrojo intereso tikslą, kad būtų galima rinkti informaciją apie gamybos gebą, gamybos pajėgumus ir galimų stygiaus mažinimo priemonių, taikomų kilus krizei svarbių produktų ar gynybos produktų gamybai, pirminius sutrikimus. Šie prašymai pateikti informaciją yra tinkami ir veiksmingi tikslui pasiekti, nes juose pateikiama informacija, kuri yra griežtai būtina esamai krizei įvertinti. Komisija iš esmės prašo atstovaujančių organizacijų pateikti tik pageidaujamą informaciją ir pavienėms įmonėms gali pateikti prašymus tik tuo atveju, jei tai papildomai būtina. Kadangi antraip informacijos apie tiekimo padėtį gauti neįmanoma, nėra tokios pat veiksmingos priemonės, kurią taikant būtų galima gauti reikiamą informaciją, būtiną, kad Europoje sprendimus priimančias asmenys galėtų imtis švelninimo veiksmų. Atsižvelgiant į rimtas gynybos produktų trūkumo geopolitines pasekmes ir pasekmes saugumui ir atitinkamą poveikio švelninimo priemonių svarbą, prašymai pateikti informaciją yra proporcingi siekiamam tikslui. Be to, laisvės užsiimti verslu ir teisės į nuosavybę apribojimas kompensuojamas tinkamomis apsaugos priemonėmis. Bet koks prašymas pateikti informaciją gali būti pateiktas tik dėl kilus krizei svarbių gynybos produktų, žaliavų ar jų sudedamųjų dalių, kuriuos Komisija konkrečiai nustatė įgyvendinimo aktu ir kuriuos veikia sutrikimai arba galimi sutrikimai, dėl kurių atsiranda didelis stygius;
- trečia, pareiga priimti pirmenybinius užsakymus ir teikti jiems pirmenybę atitinka laisvės užsiimti verslu ir sutarčių sudarymo laisvės (Chartijos 16 straipsnis) ir teisės į nuosavybę (Chartijos 17 straipsnis) esmę ir ja joms nebus daromas neproporcingas poveikis. Ši pareiga padeda siekti Sąjungos bendrojo intereso tikslo – šalinti kilus krizei svarbių produktų tiekimo sutrikimus. Ši pareiga yra tinkama ir veiksminga siekiant šio tikslo, užtikrinant, kad turimi ištekliai būtų pirmiausia naudojami tam tikriems gynybos produktams gaminti. Kitos tokios pat veiksmingos priemonės nėra. Kalbant apie kilus krizei svarbius produktus, kuriems, kaip nustatyta, tiekimo krizė daro poveikį, proporcinga įpareigoti šių produktų tiekimo grandinėje dalyvaujančias įmones priimti tam tikrus užsakymus ir teikti jiems pirmenybę. Tinkamomis apsaugos priemonėmis užtikrinama, kad bet koku neigiamu pareigos teikti pirmenybę poveikiu laisvei užsiimti verslu, laisvei sudaryti sutartis ir teisei į nuosavybę nebūtų pažeidžiamos šios teisės. Bet kokia pareiga teikti pirmenybę tam tikriems užsakymams gali būti pradėta taikyti tik kilus krizei svarbių produktų, kuriuos Komisija konkrečiai nustato įgyvendinimo aktu ir kuriuos veikia sutrikimai arba galimi sutrikimai, dėl kurių atsiranda didelis stygius, atveju. Susijusi įmonė gali

prašyti Komisijos peržiūrėti pirmenybinį užsakymą, jei ji negali įvykdyti užsakymo arba jei vykdant užsakymą jai tektų nepagrįsta ekonominė našta ir ji susidurtų su dideliais sunkumais. Be to, įpareigotas subjektas atleidžiamas nuo bet kokios atsakomybės už žalą, patirtą dėl sutartinių įsipareigojimų pažeidimo dėl vykdomos pareigos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Reglamento įgyvendinimo finansinis paketas laikotarpiui nuo XXXX XXXX XX iki 2027 m. gruodžio 31 d. yra 1 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis.

Poveikis daugiametei finansinei programai reikiamo biudžeto ir žmogiškųjų išteklių požiūriu aptariamas prie pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija turėtų parengti programos vertinimo ataskaitą ir ne vėliau kaip 2027 m. birželio 30 d. pateikti ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Šioje ataskaitoje visų pirma bus įvertinta pažanga, padaryta siekiant pasiūlyme nustatytų tikslų. Be to, atsižvelgdama į vertinimo ataskaitą, Komisija gali pateikti pasiūlymų dėl atitinkamų šio reglamento pakeitimų, visų pirma siekdama pašalinti bet kokią nuolatinę riziką, kuri trukdo ES gynybos pramonės parengčiai, arba susijusią su gynybos produktų tiekimo saugumu Europoje.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 1 dalį, 173 straipsnio 3 dalį, 212 straipsnio 2 dalį ir 322 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,atsižvelgdami į Europos Audito Rūmų nuomonę³,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2022 m. kovo 11 d. Versalyje susitikę Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovai įsipareigojo stiprinti Europos gynybos pajėgumus, atsižvelgdami į neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą. Jie susitarė didinti išlaidas gynybai, stiprinti bendradarbiavimą vykdant bendrus projektus ir bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos pajėgumų srityje, pašalinti trūkumus, skatinti inovacijas ir stiprinti bei plėtoti ES gynybos pramonę, be kita ko, sukuriant Europos gynybos pramonės programą (toliau – Programa);
- (2) dėl regioninių ir pasaulinių grėsmių lygio blogėjimo ilgalaikio pobūdžio reikia iš esmės keisti mastą ir greitį, kuriuo Europos gynybos technologinė ir pramoninė bazė (EGTPB) gali plėtoti ir sukurti visą karinių pajėgumų spektrą. Intensyvių karo veiksmų ir teritorinio konflikto grįžimas į Europą neigiamai veikia Sąjungos ir valstybių narių saugumą ir verčia gerokai padidinti valstybių narių pajėgumus stiprinti savo gynybos pajėgumus;
- (3) 2023 m. gruodžio 14–15 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose apsvarsčiusi darbą, atliktą įgyvendinant Versalio deklaraciją ir ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodį, pabrėžė, kad reikia nuveikti daugiau, kad būtų pasiekti Sąjungos tikslai didinti gynybos parengtį. Norint pasiekti tokią parengtį ir apginti Sąjungą, būtina sukurti stiprią gynybos pramonę, užtikrinant, kad Europos gynybos pramonė taptų atsparesnė, novatoriškesnė ir konkurencingesnė;

---

² OL C , , p. .³ OL C , , p. .

- (4) 2022 m. gegužės 18 d. Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pateikė Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų, kuriame pabrėžiama, kad Sąjungos gynybos srityje esama finansinių, pramoninių ir pajėgumų spragų. 2023 m. spalio 18 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418⁴, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA), kuria siekiama remti valstybių narių bendradarbiavimą viešųjų pirkimų etape, kad bendradarbiaujant būtų užpildytos spragos, kurias reikia šalinti skubiausiai ir dėl kurių patiriama didžiausia žala, visų pirma atsiradusios reaguojant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą. 2023 m. liepos 20 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525⁵ dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP), kuriuo siekiama skubiai remti Europos gynybos pramonės gamybos pajėgumų didinimą, užtikrinti tiekimo grandinių saugumą, sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingoms viešųjų pirkimų procedūroms, spręsti gamybos pajėgumų trūkumo problemą ir skatinti investicijas;
- (5) EDIRPA ir ASAP buvo sukurtos kaip reagavimo į ekstremaliąsias situacijas ir trumpalaikės programos, kurios abi baigia galioti 2025 m. (ASAP – 2025 m. birželio 30 d., o EDIRPA – 2025 m. gruodžio 31 d.). Programa turėtų būti grindžiama EDIRPA ir ASAP pasiekimais ir ją įgyvendinant jų logika turėtų būti toliau taikoma iki 2027 m., nuolat ir laiku teikiant nuspėjamą finansinę paramą EGTPB stiprinimui pagal integruotą požiūrį. Atsižvelgiant į dabartinę saugumo padėtį, būtina išplėsti Sąjungos paramą ją taikant įvairesnei gynybos įrangai, įskaitant vartojamąsias priemones, pavyzdžiui, bepiločių orlaivių sistemas, kurios atlieka lemiamą vaidmenį Ukrainoje vykstančiame kare;
- (6) 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Taryba nusprendė suteikti šalies kandidatės statusą Ukrainai, kuri išreiškė tvirtą valią susieti atstatymo veiksmus su reformomis, vykdytinomis siekiant narystės Europos Sąjungoje. 2023 m. gruodžio mėn. ES vadovai nusprendė pradėti stojimo derybas su Ukraina. 2023 m. gruodžio 15 d. Europos Vadovų Taryba paskelbė, kad Sąjunga ir valstybės narės tebėra įsipareigojusios kartu su partneriais ilguoju laikotarpiu prisidėti prie saugumo užtikrinimo įsipareigojimų Ukrainai, kurie padės jai apsiginti, pasipriešinti destabilizavimo pastangoms ir atgrasyti nuo agresijos veiksmų ateityje. Užtikrinta parama Ukrainai yra vienas iš svarbiausių Sąjungos prioritetų ir tinkamas atsakas į tvirtą Sąjungos politinį įsipareigojimą remti Ukrainą tiek, kiek reikės;
- (7) dėl žalos, kurią Rusijos agresijos karas padarė Ukrainos ekonomikai, visuomenei ir infrastruktūrai, visų pirma Ukrainos gynybos technologinei ir pramonei bazei (Ukrainos GTPB), reikia visapusiškos paramos, kad šią bazę būtų galima atkurti. Tai labai svarbu siekiant Ukrainos valstybei suteikti pajėgumų išlaikyti savo esmines funkcijas ir sudaryti sąlygas šaliai greitai atsigauti, ją atstatyti ir modernizuoti bei skatinti jos integraciją į Europos gynybos įrangos rinką. Stipri Ukrainos GTPB yra labai svarbi siekiant užtikrinti ilgalaikį Ukrainos saugumą ir ją atstatyti;

---

⁴ 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA) (OL L 2023/2418, 2023 10 26, ELI <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj?locale=lt>).

⁵ 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj?locale=lt>).

- (8) šiuo atžvilgiu turėtų būti finansuojami veiksmai, kuriais remiamas Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės stiprinimas. Šia parama papildoma parama, teikiama pagal Ukrainos priemonę, taip pat pagal Europos taikos priemonę Ukrainai teikiama karinė pagalba ir valstybių narių dvišaliu pagrindu teikiama pagalba;
- (9) Rusija turi būti laikoma visiškai atsakinga už didžiulę žalą, padarytą dėl jos agresijos karo prieš Ukrainą, kuris yra akivaizdus Jungtinių Tautų Chartijos pažeidimas, ir ją kompensuoti. Sąjunga ir jos valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su kitais tarptautiniais partneriais, turėtų toliau siekti šio tikslo, laikydamosi Sąjungos ir tarptautinės teisės, atsižvelgdamos į tai, kad Rusija šturkščiau pažeidė Jungtinių Tautų Chartijos 2 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą draudimą naudoti jėgą ir valstybės atsakomybės už tarptautiniu mastu vykdomus neteisėtus veiksmus principą, įskaitant pareigą atlyginti finansiškai įvertinamą žalą. Svarbu, kad, *inter alia*, koordinuojant veiksmus su tarptautiniais partneriais būtų daroma pažanga sprendžiant, kaip privačių subjektų turimos nenumatytos pajamos, tiesiogiai gaunamos dėl imobilizuoto Rusijos turto, galėtų būti nukreiptos Ukrainai remti, įskaitant jos gynybos technologinę ir pramoninę bazę, laikantis taikytinų sutartinių įsipareigojimų ir Sąjungos bei tarptautinės teisės. Jei Taryba, remdamasi vyriausiojo įgaliojimo pasiūlymu, priimtų BUSP sprendimą pagal ES sutarties 29 straipsnį pervesti Sąjungai nenumatytus centrinių vertybinių popierių depozitoriumų grynųjų pinigų likučius, susidarančius dėl netikėtų ir nenumatytų pajamų dėl imobilizuoto Rusijos valstybės turto, tokia papildoma parama galėtų būti teikiama iš šių pajamų, laikantis Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų;
- (10) su Ukraina turėtų būti sudarytas pagrindų susitarimas, kuriame būtų nustatyti Sąjungos ir Ukrainos bendradarbiavimo pagal šį reglamentą principai. su Ukraina ir Ukrainoje įsisteigusiais teisės subjektais taip pat turėtų būti sudaryti susitarimai dėl dotacijų arba bendrų viešųjų pirkimų, kad būtų nustatytos lėšų skyrimo sąlygos;
- (11) siekiant finansuoti veiksmus, kuriais siekiama stiprinti EGTPB konkurencingumą, gebėjimą reaguoti ir pajėgumą, remiantis SESV 173 straipsniu, ir bendradarbiavimo su Ukraina veiksmus, kuriais siekiama sustiprinti Ukrainos GTPB, pagal SESV 212 straipsnį, šiuo reglamentu turėtų būti nustatyti bendri tikslai, bendri finansiniai mechanizmai, aiškiai atskiriant dvi biudžeto eilutes, atitinkančias kiekvieną siekiamą tikslą, taip pat sukuriama Programa, kuria būtų nustatomos Sąjungos finansinės paramos teikimo sąlygos pagal SESV 173 straipsnį, ir paramos Ukrainai priemonė, kuria nustatomos konkrečios Sąjungos finansinės paramos teikimo sąlygos pagal SESV 212 straipsnį;
- (12) šiuo reglamentu nustatomas viso Programos laikotarpio finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausia orientacinė suma metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, 18 punkte;
- (13) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 73 straipsnio 4 dalyje pateiktomis galimybėmis galima naudotis, jei projektas atitinka tame reglamente nustatytas taisykles ir Europos regioninės plėtros fondo bei „Europos socialinio fondo +“ taikymo sritį, atitinkamai nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1058 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1057. Tai visų pirma galėtų būti taikoma tais atvejais, kai gaminant atitinkamus gynybos produktus susiduriama su specifiniu rinkos nepakankamumu arba neoptimalia

investavimo aplinka valstybių narių teritorijose, visų pirma pažeidžiamose ir atokiose vietovėse, ir tokie ištekčiai padeda siekti programos, iš kurios jie perkeltami, tikslų. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnį Komisija turėtų įvertinti valstybės narės pateiktas iš dalies pakeistas nacionalines programas ir per du mėnesius po iš dalies pakeistos programos pateikimo pateikti pastabas;

- (14) atsižvelgiant į poreikį veiksmingiau ir kartu investuoti į valstybių narių ir asocijuotųjų šalių gynybos pajėgumus, taip pat į Ukrainos gynybos pramoninės bazės atsigavimą, atstatymą ir modernizavimą, valstybės narės, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kiti investuotojai turėtų galėti prisidėti prie Programos įgyvendinimo. Tokie įnašai turėtų būti įgyvendinami laikantis tų pačių taisyklių ir sąlygų ir turėtų būti laikomi išorės asignuotosiomis pajamomis, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunkčio d ir e papunkčiuose. Be to, valstybės narės turėtų turėti galimybę pasinaudoti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1060 suteikiamu lankstumu įgyvendindamos joms pagal pasidalijamojo valdymo principą skirtus asignavimus. Todėl turėtų būti įmanoma perkelti tam tikro lygio finansavimą iš pagal pasidalijamojo valdymo principą skirtų asignavimų į Programą, laikantis atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 nuostatose nustatytų sąlygų. Ne vėliau kaip 2028 m. nepaskirti ištekčiai valstybės narės prašymu gali būti perkelti atgal į vieną ar daugiau atitinkamų pirminių programų, laikantis atitinkamose Reglamento (ES) 2021/1060 nuostatose nustatytų sąlygų;
- (15) kadangi Programa siekiama didinti Sąjungos ir Ukrainos gynybos pramonės konkurencingumą ir veiksmingumą, kad galėtų pasinaudoti Programa, finansinės paramos gavėjai turėtų būti Sąjungoje, asocijuotosiose valstybėse arba Ukrainoje įsisteigę teisės subjektai, kurių nekontroliuoja neasocijuotosios trečiosios šalys, išskyrus Ukrainą, arba neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektai. Kai finansinės paramos, visų pirma susijusios su bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų veiksmis, gavėjos yra valstybės narės, asocijuotosios šalys arba Ukraina, šios taisyklės turėtų būti *mutatis mutandis* taikomos viešųjų pirkimų sutarčių rangovams arba subrangovams. Šiomis aplinkybėmis kontrolė turėtų būti suprantama kaip gebėjimas daryti lemiamą poveikį teisės subjektui tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų. Be to, siekiant užtikrinti esminių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų apsaugą, veiksmuose dalyvaujančių teisės subjektų tiems veiksmams vykdyti naudojama infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekčiai turėtų būti valstybės narės, asocijuotosios šalies arba Ukrainos teritorijoje;
- (16) tam tikromis aplinkybėmis turėtų būti galima nukrypti nuo principo, kad pagal Programą remiamame veiksmė dalyvaujančių teisės subjektų negali kontroliuoti neasocijuotosios trečiosios šalys arba neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektai. Tokiomis aplinkybėmis Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje šalyje įsisteigęs ir neasocijuotosios trečiosios šalies arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto kontroliuojamas teisės subjektas gali dalyvauti kaip gavėjas, jei tenkinamos griežtos sąlygos, susijusios su Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesais, kaip nustatyta bendroje užsienio ir saugumo politikoje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį, be kita ko, susijusios su Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės stiprinimu;
- (17) be to, neasocijuotosios trečiosios šalies arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto kontrolė ar apribojimai neturėtų būti taikomi gynybos produktams, kuriems taikomi pagal Programą remiami veiksmi;

- (18) atsižvelgiant į gynybos pramonės ypatumus, kai paklausą beveik išimtinai sudaro valstybės, kurios taip pat kontroliuoja visą gynybos produktų ir technologijų įsigijimą, įskaitant eksportą, gynybos pramonės sektoriaus veikimas neatitinka tradicinių taisyklių ir verslo modelių, kuriais reglamentuojamos labiau tradicinės rinkos. Todėl pramonės atstovai didelių savo lėšomis finansuojamų pramonės investicijų nevykdo – tai daro tik gavę patvirtintų užsakymų. Nors patvirtinti valstybių narių užsakymai yra išankstinė bet kokių investicijų sąlyga, Komisija gali įsikišti kompensuodama bendradarbiavimo bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje sudėtingumą ir pramonės investicijų rizikos mažinimą dotacijomis ir paskolomis, leidžiančiomis greičiau prisitaikyti prie vykstančių struktūrinių rinkos pokyčių. Paprastai Sąjungos parama turėtų padengti iki 100 proc. tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų arba 100 proc. sumos, nustatytos veiksams, kuriems taikomas su išlaidomis nesusijęs finansavimas. Sąjungos parama pramonės stiprinimo veiksams turėtų sudaryti iki 50 proc. tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų, kad gavėjai galėtų kuo greičiau įgyvendinti veiksmus, sumažinti savo investicijų riziką ir taip paspartinti atitinkamų gynybos produktų prieinamumą;
- (19) naudojantis Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 numatytais priemonėmis, pagal Programą turėtų būti teikiama finansinė parama veiksams, kuriais prisidedama prie gynybos produktų prieinamumo ir tiekimo laiku, pavyzdžiui, bendradarbiavimui valdžios institucijų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje, pramonės koordinavimo ir tinklaveikos veiklai, įskaitant gynybos produktų rezervavimą ir jų atsargų kaupimą, tam tikrų gynybos produktų gamyboje dalyvaujančių įmonių galimybėms gauti finansavimą, gamybos pajėgumų rezervavimui (pakankamo kiekio pajėgumai), nebetinkamų produktų pramoniniams atnaujinimo procesams, esamų tos srities gamybos pajėgumų plėtojimui, optimizavimui, modernizavimui, naujoviniui ar paskirties keitimui arba naujų tokių pajėgumų kūrimui, taip pat darbuotojų mokymui;
- (20) dotacijos pagal Programą gali būti teikiamos kaip su išlaidomis nesusijęs finansavimas, grindžiamas pasiektais rezultatais, atsižvelgiant į bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų proceso darbo paketus, tarpines reikšmes ar siektinas reikšmes, kad būtų sukurtas reikiamas skatinamasis poveikis;
- (21) kai Sąjungos dotacija teikiama su išlaidomis nesusijusio finansavimo forma, Komisija darbo programoje turėtų nustatyti kiekvieno veiksmo finansavimo sąlygas, visų pirma a) veiksmo, susijusio su bendradarbiavimu bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje siekiant patenkinti skubiausias ir svarbiausias pajėgumų poreikius, aprašymą, b) veiksmo įgyvendinimo tarpines reikšmes ir c) didžiausią galimą Sąjungos įnašą;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti darbo programas, kuriose būtų nustatyti finansavimo prioritetai ir taikytinos finansavimo sąlygos. Reikėtų atsižvelgti į gynybos sektoriaus ypatumus, visų pirma į valstybių narių, asocijuotųjų šalių ar Ukrainos atsakomybę už planavimo ir įsigijimo procesą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 nuostatų;
- (23) pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skirta jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, jog veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos. Tačiau išlaidos, patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką, nėra tinkamos finansuoti, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinus atvejus. Siekiant užtikrinti veiksmų, kurie galėjo būti

remiami 2024 m. finansavimu pagal ASAP ir EDIRPA, finansavimo perspektyvos tęstinumą, finansavimo sprendime turėtų būti galima numatyti finansinius įnašus veiksams, kurie prasideda 2024 m. kovo 5 d.;

- (24) vertindama pareiškėjų pateiktus pasiūlymus, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti jų indėliui siekiant Programos tikslų. Pasiūlymai visų pirma turėtų būti vertinami atsižvelgiant į jų indėlį didinant gynybos pramonės parengtį, visų pirma didinant gamybos pajėgumus ir šalinant kliūtis. Jie taip pat turėtų būti vertinami pagal jų indėlį skatinant gynybos pramonės atsparumą, atsižvelgiant į tokius aspektus kaip prieinamumas laiku ir tiekimas į visas vietas, tiekimo saugumo stiprinimas visoje Sąjungoje, be kita ko, tose valstybėse narėse, kurioms kyla didžiausia konvencinių karinių grėsmių realizavimosi rizika. Vertinimai taip pat turėtų būti susiję su indėliu į pramoninį bendradarbiavimą gynybos srityje vykdam tikrą valstybių narių, asocijuotųjų šalių ir Ukrainos bendradarbiavimą ginkluotės srityje ir įmonių, ypač ir dideliu mastu mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, veikiančių atitinkamose tiekimo grandinėse, tarpvalstybinio bendradarbiavimo plėtojimą ir įgyvendinimą;
- (25) kurdam, skirdama ir įgyvendindama Sąjungos finansinę paramą, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti užtikrinimui, kad tokia parama neigiamai neveiktų konkurencijos sąlygų vidaus rinkoje;
- (26) šiai Programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 ir vėlesni pakeitimai. Jame nustatomos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles dėl dotacijų, apdovanojimų, viešųjų pirkimų, netiesioginio vykdymo ir finansinių priemonių;
- (27) pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES) 2017/1939 Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisėtai išmokėtų ar neteisėtai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kad nustatytų, ar būta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;
- (28) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos remiantis pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti

nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad tos trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. Pagal Tarybos sprendimo (ES) 2021/1764 85 straipsnį (18) užjūrio šalyse bei teritorijose (UŠT) įsisteigę fiziniai asmenys ir įstaigos bei institucijos atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama UŠT yra susijusi;

- (29) remdamasi, *inter alia*, patirtimi, įgyta įgyvendinant Europos gynybos fondo lėšomis kaip programos „InvestEU“ derinimo operaciją sukurtą gynybai skirtą nuosavo kapitalo priemonę, Komisija turėtų dėti pastangas, kad pagal Programą sukurtą specialią priemonę, kuri būtų vadinama gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondu (FAST). Gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondas turėtų būti įgyvendinamas taikant netiesioginį valdymą. Įgyvendinant gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą bus pritrauktos investicijos, kurių reikia siekiant padidinti ES įsisteigusią MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių gynybos gamybos pajėgumus, sumažinta tų investicijų rizika ir paspartintas jų vykdymas, vykdamas derinimo operaciją, pagal kurią bus teikiama parama skolos ir (arba) nuosavo kapitalo forma. Gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondas turėtų būti sukurtas kaip derinimo operacija, be kita ko, pagal programą „InvestEU“, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523 (20), glaudžiai bendradarbiaujant su jos įgyvendinančiais partneriais;
- (30) įgyvendinant gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą turėtų būti pasiektas patenkinamas didinamasis poveikis, atitinkantis skolos ir nuosavo kapitalo derinį, ir prisidedama prie viešojo ir privačiojo sektorių finansavimo pritraukimo. Kad įgyvendinant gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą būtų prisidedama prie bendro tikslo didinti EGTPB konkurencingumą, pagal jį taip pat turėtų būti teikiama parama gynybos technologijas ir produktus gaminančioms MVĮ (įskaitant startuolius ir veiklą plečiančias įmones) ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms visoje ES, taip pat įmonėms, kurios faktiškai arba potencialiai yra gynybos pramonės tiekimo grandinės dalis ir kurioms sunku gauti finansavimą. Įgyvendinant gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą taip pat turėtų būti paspartintos investicijos gynybos technologijų ir produktų gamybos srityje ir taip stiprinamas Sąjungos gynybos pramonės vertės grandinių tiekimo saugumas;
- (31) bendradarbiavimu grindžiamos ginkluotės programos Sąjungoje susiduria su dideliais sunkumais – paprastai jos kuriamos *ad hoc* pagrindu ir yra sudėtingos, joms būdingi vėlavimai ir išlaidų perviršis. Siekiant ištaisyti šią padėtį ir užtikrinti nuolatinį valstybių narių įsipareigojimą per visą gynybos pajėgumų gyvavimo ciklą, ES lygmeniu reikia laikytis labiau struktūrizuoto požiūrio. Kad tai būtų įgyvendinta, Komisija turėtų remti valstybių narių pastangas ir sukurti naują teisinę sistemą – Europos ginkluotės programos struktūrą (angl. *Structures for European Armament Programme* (SEAP), skirtą bendradarbiavimui gynybos srityje remti ir stiprinti. Pagal šią sistemą vykdomi veiksmai ir pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP), visų pirma įgyvendinant Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) ir PESCO, vykdomi veiksmai turėtų vieni kitus sustiprinti;
- (32) pagal šią Europos ginkluotės programos struktūrą valstybėms narėms inicijuojant ir valdant gynybos programas turėtų būti taikomos standartizuotos bendradarbiavimo procedūros. Vykdamas bendradarbiavimą pagal šią sistemą valstybėms narėms taip pat

turėtų būti suteiktos galimybės tam tikromis sąlygomis pasinaudoti padidinta finansavimo norma, supaprastintomis ir suderintomis viešųjų pirkimų procedūromis, o tais atvejais, kai įsigyjama įranga bendrai priklauso valstybėms narėms, atleidimu nuo PVM. Tarptautinės organizacijos statusas taip pat turėtų leisti valstybėms narėms, jei jos to pageidauja, išleisti obligacijas, kad būtų užtikrintas ilgalaikis ginkluotės programų finansavimo planas. Nors Sąjunga nebūtų atsakinga už valstybių narių skolos vertybinių popierių emisiją, įnašais pagal EGPP, skirtais SEAP veikimui užtikrinti, galėtų būti pagerintos valstybių narių vykdomų ginkluotės programų, kurios atitinka Sąjungos paramos skyrimo reikalavimus, finansavimo sąlygos;

- (33) siekiant sudaryti sąlygas kuriant SEAP taikyti veiksmingas procedūras, valstybėms narėms, asocijuotosioms šalims arba Ukrainai, norinčioms sukurti SEAP, būtina pateikti paraišką Komisijai, kuri turėtų įvertinti, ar siūlomi ginkluotės programos įstatai atitinka šį reglamentą. Tokiame prašyme turėtų būti priimančiosios valstybės narės pareiškimas, kuriuo SEAP nuo jos įsteigimo pripažįstama tarptautine institucija arba organizacija 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka, taikymo tikslais;
- (34) siekiant skaidrumo, sprendimas, kuriuo sukuriama SEAP, turėtų būti paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Dėl tų pačių priežasčių prie tokių sprendimų turėtų būti pridedami esminiai jos įstatų elementai;
- (35) kad įgyvendinant SEAP galėtų būti kuo veiksmingiau vykdomos jos užduotys, ji turėtų turėti juridinio asmens statusą ir plačiausią veiksnumą nuo sprendimo, kuriuo ji įsteigiama, įsigaliojimo dienos. Kad būtų galima nustatyti taikytiną teisę, SEAP buveinė turėtų būti tos SEAP narės, kuri yra valstybė narė, teritorijoje;
- (36) SEAP narėmis turėtų būti bent trys valstybės narės, įskaitant asocijuotąsias šalis ir Ukrainą;
- (37) siekiant įgyvendinti SEAP, įstatuose turėtų būti nustatytos išsamesnės nuostatos, kuriomis remdamasi Komisija turėtų išnagrinėti, ar paraiška atitinka šiame reglamente nustatytas taisykles;
- (38) būtina užtikrinti, kad, viena vertus, SEAP turėtų reikiamą lankstumą iš dalies pakeisti savo įstatus ir, kita vertus, kad tam tikri esminiai elementai, visų pirma tie, kurie buvo būtini tam, kad SEAP įstatai būtų patvirtinti, būtų išsaugoti vykdant būtiną kontrolę Sąjungos lygmeniu. Jei pakeitimas yra susijęs su esminiu įstatų, pridedamų prie sprendimo, kuriuo sukuriama SEAP, elementu, toks pakeitimas prieš jam įsigaliojant turėtų būti patvirtintas Komisijos sprendimu, priimtu laikantis tos pačios tvarkos, kaip ir kuriant SEAP. Apie kitus pakeitimus Komisijai turėtų būti pranešama, suteikiant galimybę jiems prieštarauti, jei tokį pakeitimą ji laiko prieštaraujančiu šiam reglamentui;
- (39) SEAP turėtų turėti galimybę paskirti viešojo pirkimo agentą, veikiantį savo vardu. SEAP turėtų galėti pirkti gynybos produktus savo arba savo narių vardu. Jei SEAP perka savo vardu, ji turėtų būti laikoma savo reikmėms perkančia tarptautine organizacija, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/81/EB 12 straipsnio c punkte, laikantis valstybės pagalbos taisyklių. Kai SEAP vykdo viešuosius pirkimus savo narių vardu, siekiant užtikrinti tinkamą paskatą valstybėms narėms bendradarbiauti įgyvendinant SEAP, ji turėtų galėti nustatyti savo viešųjų pirkimų taisykles, nukrypdoma nuo Direktyvos 2009/81/EB. Šiomis taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad būtų laikomasi

ES pirminės teisės aktų principų, taikomų viešiesiems pirkimams, visų pirma skaidrumo, nediskriminavimo ir konkurencijos principų;

- (40) SEAP galėtų atitikti finansavimo reikalavimus pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 VI antraštinę dalį. Finansavimas taip pat galėtų būti teikiamas pagal sanglaudos politiką, laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų;
- (41) SEAP turėtų būti atsakinga už savo skolas, siekiant užtikrinti, kad savo užduotis ji vykdytų kuo veiksmingiau, ir atsižvelgiant į tai, kad tai būtų logiška juridinio asmens statuso pasekmė. Tam, kad nariai galėtų priimti su savo atsakomybe susijusius atitinkamus sprendimus, turi būti galima įstatuose nustatyti skirtingas su atsakomybe susijusias tvarkas, kurių taikymo sritis būtų platesnė nei narių įnašais ribojama atsakomybė;
- (42) kadangi SEAP sukuriama pagal Sąjungos teisę, be valstybės, kurioje yra jos buveinė, teisės, jai turėtų būti taikoma Sąjungos teisė. Tačiau SEAP galėtų veikti kitoje valstybėje. Šios valstybės teisė turėtų būti taikoma konkrečioms klausimams, apibrėžtiems SEAP įstatuose. Be to, SEAP turėtų būti reglamentuojama įgyvendinimo taisyklėmis, atitinkančiomis įstatus;
- (43) siekiant užtikrinti pakankamą šio reglamento laikymosi kontrolę, SEAP turėtų teikti Komisijai ir atitinkamoms valdžios institucijoms savo metinę ataskaitą ir visą informaciją apie aplinkybes, keliančias didelį pavojų jos užduočių vykdymui. Jei Komisija metinėje ataskaitoje ar kitu būdu nustato požymių, kad SEAP šiuurkščiai pažeidžia šį reglamentą ar kitą taikytiną teisę, ji turėtų prašyti, kad SEAP ir (arba) jos narės pateiktų paaiškinimus ir (arba) imtųsi veiksmų. Kraštutiniais atvejais ir nesiėmus taisomųjų veiksmų, Komisija galėtų panaikinti sprendimą, kuriuo sukuriama SEAP, ir taip būtų pradėtas SEAP likvidavimas;
- (44) priėmę ASAP, Europos Parlamentas ir Taryba paragino Komisiją apvarstyti galimybę pateikti teisinę sistemą, kuria būtų siekiama užtikrinti tiekimo saugumą (2023 m. liepos 11 d. bendras pareiškimas). Šiame bendrame teisėkūros institucijų pareiškime pakartotos 2013 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvados, kuriose raginama nustatyti visapusišką ES masto tiekimo saugumo režimą, ir 2022 m. birželio 8 d. Europos Parlamento rekomendacija, kurioje Komisija raginama nedelsiant pateikti tokį režimą;
- (45) dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą kilusi krizė ne tik atskleidė Sąjungos ir Ukrainos gynybos pramonės sektoriaus trūkumus, bet ir sukėlė gynybos produktų vidaus rinkos veikimo sunkumų. Iš tiesų, dėl nuolatinio geopolitinių aplinkybių prastėjimo paklausa jau kurį laiką yra gerokai padidėjusi, o tai gali turėti įtakos tam tikrų gynybos produktų ir jų sudedamųjų dalių gamybos ir pardavimo Sąjungoje vidaus rinkos veikimui. Nors kai kurios valstybės narės ėmėsi arba greičiausiai ims priemonių, kad kauptų atsargas nacionalinio saugumo tikslais, kitoms valstybėms narėms sunku gauti prekių, reikalingų tam tikriems gynybos produktams gaminti, arba tokių produktų įsigyti. Kartais dėl sunkumų gauti vos vieną žaliavą arba konkrečią sudedamąją dalį sutrikdomos visos gamybos grandinės. Siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą bet kokiomis aplinkybėmis ir užtikrinti, kad ji būtų atspari bet kokiems sukrėtimams, būtina koordinuotai nustatyti suderintas gynybos produktų tiekimo saugumo didinimo taisykles. Tos priemonės turėtų būti grindžiamos SESV 114 straipsniu;
- (46) siekiant bendrojo viešosios politikos saugumo srityje tikslo, būtina kuo greičiau įrengti gamybos objektus, susijusius su tam tikrų gynybos produktų gamyba, kartu užtikrinant

kuo mažesnę administracinę našta. Dėl tos priežasties valstybės narės turėtų kuo sparčiau nagrinėti paraiškas, susijusias su tam tikrų gynybos produktų gamyklų ir gamybos įrenginių planavimu, statyba ir eksploatavimu. Tokioms paraiškoms turėtų būti teikiama pirmenybė derinant teisėtus interesus konkrečiu atveju;

- (47) atsižvelgdamos į šio reglamento tikslą, nepaprastą padėtį ir išskirtines jo priėmimo aplinkybes, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę kiekvienu konkrečiu atveju taikyti su gynyba susijusias išimtis pagal nacionalinę ir taikytiną Sąjungos teisę, jei mano, kad tokių išimčių taikymas padėtų lengviau pasiekti tą tikslą. Tai visų pirma galėtų būti taikoma Sąjungos aplinkos, sveikatos ir saugos teisės aktams, kurie būtini, kad būtų gerinama žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga, taip pat užtikrinamas tvarus ir saugus vystymasis. Tačiau įgyvendinant tuos teisės aktus taip pat galėtų kilti reguliavimo kliūčių, trukdančių Sąjungos gynybos pramonei didinti tam tikrų gynybos produktų gamybą ir tiekimą. Sąjunga ir jos valstybės narės yra bendrai atsakingos už tai, kad būtų skubiai įvertinta, kokių veiksmų jos galėtų imtis galimoms kliūtims šalinti. Bet kokie tokio pobūdžio Sąjungos, regionų ar nacionalinio lygmens veiksmai neturėtų apsunkinti padėties aplinkos, sveikatos ir saugos srityse;
- (48) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB siekiama suderinti viešųjų pirkimų procedūras, taikomas sudarant gynybos ir saugumo srities viešųjų pirkimų sutartis, kad būtų galima laikytis valstybių narių saugumo reikalavimų ir SESV nustatytų įsipareigojimų. Toje direktyvoje visų pirma numatytos konkrečios nuostatos, taikomos dėl krizės susidariusiomis skubos aplinkybėmis, visų pirma dėl trumpesnių pasiūlymų priėmimo laikotarpių ir galimybės taikyti derybų procedūrą iš anksto nepaskelbus skelbimo apie pirkimą. Tačiau ypatingos skubos atvejais, visų pirma tiekimo ir saugumo krizių metu, šios taisyklės galėtų būti nesuderinamos net ir su tomis nuostatomis tais atvejais, kai bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose ketina dalyvauti dvi ar daugiau nei dvi valstybės narės. Kai kuriais atvejais vienintelis būdas užtikrinti tų valstybių narių saugumo interesus – sudaryti sąlygas prie esamo pagrindų susitarimo prisijungti valstybių narių perkančiosioms organizacijoms (subjektams), kurie iš pradžių nebuvo jos šalys, nors tokia galimybė pirminiame pagrindų susitarime ir nebuvo numatyta;
- (49) pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką viešųjų pirkimų sutartis keičiama tik tiek, kiek tai tikrai būtina susiklosčiusiomis aplinkybėmis, kuo geriau laikantis nediskriminavimo, skaidrumo ir proporcingumo principų. Tuo atžvilgiu turėtų būti galima nukrypti nuo Direktyvos 2009/81/EB padidinant pagrindų susitarime numatytus kiekius, kartu jame dalyvauti suteikiant galimybę kitų valstybių narių perkančiosioms organizacijoms (subjektams). Dėl tų papildomų kiekių toms perkančiosioms organizacijoms (subjektams) turėtų būti taikomos tos pačios sąlygos kaip ir pirminei perkančiajai organizacijai (subjektui), sudariusiai pirminį pagrindų susitarimą; Tokiais atvejais pirminės perkančiosios organizacijos (subjektai) taip pat turėtų leisti prisijungti prie to pagrindų susitarimo bet kuriam ekonominės veiklos vykdytojui, kuris atitinka perkančiosios organizacijos (subjekto) sąlygas, iš pradžių nustatytas viešųjų pirkimų procedūroje, taikomoje pagrindų susitarimui, įskaitant kokybinės atrankos reikalavimus, kaip nurodyta Direktyvos 2009/81/EB 39–46 straipsniuose. Be to, turėtų būti imtasi tinkamų skaidrumo priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų informuotos visos galimos suinteresuotosios šalys;
- (50) nors ES ir jos valstybės narės greitai ir ryžtingai reagavo į nedelsiant sprendžiamus sunkumus, kilusius dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, atėjo laikas ES pereiti nuo reagavimo į ekstremaliąją situaciją prie ES ilgalaikės parengties stiprinimo. Atsparumas yra būtina EGTPB parengties ir konkurencingumo sąlyga. ES jau parengė

priemonės ir sistemas, kuriomis siekiama didinti pramonės parengtį ir atsparumą, kad būtų galima įveikti būsimas krizines situacijas. Tačiau nėra tokių priemonių, skirtų EGTPB remti;

- (51) todėl būtina nustatyti modulinį ir laipsniškai taikomą ES tiekimo saugumo režimą, kad būtų padidintas solidarumas ir veiksmingumas reaguojant į įtampą tiekimo grandinėse arba saugumo krizes ir sudarytos sąlygos laiku nustatyti galimas kliūtis. Taikant tokį režimą ES ir jos valstybėms narėms turėtų būti sudarytos sąlygos numatyti ir šalinti tiekimo krizių padarinius, kai dėl civilinių ar dvejopo naudojimo komponentų arba žaliavų trūkumo kyla didelė grėsmė gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui laiku, taip pat tiekimo krizių, kurios tiesiogiai susijusios su saugumo krize Sąjungoje arba jos kaimyninėse šalyse ir dėl kurių trūksta tam tikrų gynybos produktų, padarinius;
- (52) kad būtų galima numatyti galimą stygių, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų įspėti Komisiją, jei jos sužino apie riziką, susijusią su kilus krizei svarbių produktų dideliais tiekimo sutrikimais, arba jei turi konkrečios ir patikimos informacijos apie tai, kad realizuosis bet koks kitas atitinkamas rizikos veiksnys ar įvykis. Siekdama užtikrinti koordinuotą požiūrį, Komisija, sužinojusi apie riziką, susijusią su dideliu gynybos produktų tiekimo sutrikimu, arba turėdama konkrečios ar patikimos informacijos apie tai, kad realizuosis bet koks kitas atitinkamas rizikos veiksnys ar įvykis, turėtų sušaukti neeilinį Gynybos pramonės parengties tarybos posėdį, kuriame būtų aptartas sutrikimų sunkumas ir galimas tiekimo krizės padėties įvedimo procedūros inicijavimas, taip pat tai, ar valstybėms narėms gali būti tikslinga, būtina ir proporcinga pradėti dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, siekiant nustatyti, parengti ir galbūt koordinuoti tokias prevencines priemones. Komisija, kai aktualu, turėtų konsultuotis ir bendradarbiauti su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis, kad būtų bendrai šalinami tiekimo grandinės sutrikimai, laikantis tarptautinių įsipareigojimų ir nedarant poveikio procedūriniais reikalavimams;
- (53) atsižvelgiant į gynybos produktų tiekimo grandinių sudėtingumą ir stygiaus riziką artimiausioje ateityje, šiame reglamente turėtų būti numatytos priemonės, skirtos suderintam požiūriui į tam tikrų gynybos produktų tiekimo grandinių analizę ir stebėseną ir veiksmingą bei proporcingą galimų rinkos sutrikimų šalinimą nustatyti;
- (54) Sąjungos gynybos tiekimo grandinių analizės tikslas turėtų būti pateikti jų stipriųjų ir silpnųjų pusių analizę, kad būtų užtikrintas tiekimo saugumas ir atsparumas. Tuo tikslu Komisija, remdamasi Gynybos pramonės parengties tarybos pateikta informacija ir rekomendacijomis, turėtų nustatyti produktus, komponentus ir žaliavas, kurie laikomi ypatingos svarbos elementais užtikrinant gynybos produktų, ypač svarbių Sąjungos ir jos valstybių narių gynybos interesams užtikrinti (kilus krizei svarbių produktų), tiekimui. Tiekimo grandinių analizė turėtų būti grindžiama viešais ir komerciniais tikslais prieinamais duomenimis ir, jei būtina, duomenimis, savanoriškai gautais iš įmonių pagal prašymus pateikti informaciją, konsultuojantis su Gynybos pramonės parengties taryba;
- (55) siekdama prognozuoti būsimus įvairių Sąjungos gynybos produktų tiekimo grandinių ir prekybos Sąjungoje etapų sutrikimus ir jiems pasirengti, Komisija, padedama Gynybos pramonės parengties tarybos ir remdamasi tiekimo grandinių nustatymo rezultatais, turėtų nustatyti ankstyvojo perspėjimo rodiklius ir parengti jų sąrašą. Tokie rodikliai galėtų būti netipiškas užsakymo įvykdymo laikotarpio padidėjimas, kilus krizei svarbiems produktams gaminti reikalingų žaliavų, tarpinių produktų ir žmogiškojo kapitalo arba tinkamos gamybos įrangos prieinamumas, prognozuojama paklausa, kainų šuoliai, viršijantys įprastus kainų svyravimus, saugumo krizių, avarių,

išpuolių, gaivalinių nelaimių ar kitų rimtų įvykių poveikis, prekybos politikos, muitų, eksporto apribojimų, prekybos kliūčių ir kitų su prekyba susijusių priemonių poveikis ir verslo uždarymo, veiklos perkėlimo į kitas šalis ar pagrindinių rinkos dalyvių įsigijimo poveikis. Komisijos vykdoma stebėsenos veikla turėtų būti sutelkta į šiuos ankstyvojo perspėjimo rodiklius;

- (56) siekdama kuo labiau sumažinti į stebėseną reaguojančių įmonių naštą ir užtikrinti, kad gautą informaciją būtų galima prasmingai kaupti, Komisija turėtų numatyti standartizuotas ir saugias informacijos rinkimo priemones. Šiomis priemonėmis turėtų būti užtikrinta, kad visa surinkta informacija būtų tvarkoma konfidencialiai, užtikrinant verslo slaptumą ir kibernetinį saugumą;
- (57) tuo remdamasi Komisija turėtų sudaryti sąrašą, kuriame būtų nurodyti kilus krizei svarbūs gynybos produktai, žaliavos ar jų komponentai, kuriuos paveikė bendrosios rinkos ir jos tiekimo grandinių veikimo sutrikimai arba galimi sutrikimai, dėl kurių atsiranda didelis stygius. Komisija turėtų reguliariai atnaujinti šį sąrašą, daugiausia dėmesio skirdama tik galimiems sutrikimams ar kliūtims, darančioms poveikį atitinkamų gynybos produktų, taip pat žaliavų ir jų sudedamųjų dalių tiekimo saugumui;
- (58) atsižvelgiant į tai, kad sprendimas įvesti tiekimo krizės padėtį arba su saugumu susijusią tiekimo krizę yra jautraus pobūdžio, ir į galimas priemones, kurių galima imtis reaguojant į šią padėtį, įskaitant didelį poveikį, kurį tokios priemonės gali turėti privačiosioms įmonėms Sąjungoje, Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą dėl šios padėties įvedimo, pratęsimo ir nutraukimo;
- (59) kai įvedama tiekimo krizės padėtis arba su saugumu susijusi tiekimo krizė, Komisija, susitarusi su valstybe nare, kurioje yra įsisteigusios įmonės, veikiančios kilus krizei svarbių produktų, žaliavų ar jų sudedamųjų dalių srityje, turėtų turėti galimybę prašyti pateikti reikiamą informaciją, kad užtikrintų, kad šiuos produktus iš jų būtų galima gauti laiku. Tokia informacija turėtų būti grindžiama Komisijos sprendimu dėl tinkamų priemonių pagal šį reglamentą, kad būtų pašalinti galimi sutrikimai ar kliūtys, darantys poveikį konkrečių gynybos produktų, žaliavų ir komponentų tiekimo saugumui;
- (60) taikant tokį nustatymo, analizės ir nuolatinės stebėsenos mechanizmą turėtų būti sudarytos sąlygos beveik tikruoju laiku išanalizuoti gamybos pajėgumus Sąjungoje, kritinius veiksnius, darančius poveikį atitinkamų gynybos produktų tiekimo saugumui, ir padėti atsargų srityje. Be to, taikant tokį mechanizmą Komisijai turėtų būti suteikta galimybė parengti reagavimo į ekstremaliąsias situacijas priemones faktiniam ar numatomam stygiui šalinti;
- (61) siekiant laikytis Sąjungos ir jos valstybių narių bendrojo intereso saugumo srityje tikslo, labai svarbu vengti atitinkamų gynybos produktų trūkumo ir prireikus tai pateisina proporcingą įmonių, tiekiančių kilus krizei svarbius produktus, pagrindinių teisių, pavyzdžiui, laisvės užsiimti verslu pagal Chartijos 16 straipsnį ir teisės į nuosavybę pagal Chartijos 17 straipsnį, suvaržymą, laikantis Chartijos 52 straipsnio reikalavimų. Toks apribojimas gali būti pateisinamas, visų pirma tais atvejais, kai kelios valstybės narės ėmėsi konkrečių veiksmų, kad konsoliduotų paklausą vykdydamos bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus ir taip prisidėtų prie tolesnės tam tikrų gynybos produktų vidaus rinkos integracijos ir sklandaus veikimo;
- (62) kaip kraštutinę priemonę, siekdama užtikrinti, kad ypatingos svarbos sektoriai galėtų toliau veikti krizės laikotarpiu, ir tik tada, kai tai būtina ir proporcinga tam tikslui

pasiekti, Komisija galėtų pareikalauti, kad atitinkamos įmonės priimtų kilus krizei svarbių produktų užsakymus ir teiktų jiems pirmenybę. Sprendimas dėl pirmenybinio užsakymo turėtų būti priimamas atsižvelgiant į visas taikytinas Sąjungos teisinės pareigas, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes. Pareigai įvykdyti pirmenybinį užsakymą turėtų būti taikoma pirmenybė bet kokios vykdymo pareigos pagal privatinę ar viešąją teisę atžvilgiu, išskyrus tas pareigas, kurios tiesiogiai susijusios su karinių reikmių užsakymais, kartu atsižvelgiant į teisėtus įmonių tikslus ir sąnaudas bei pastangas, kurių reikia norint kaip nors pakeisti gamybos seką. Teikiant kiekvieną pirmenybinį užsakymą turėtų būti nustatoma sąžininga ir pagrįsta kaina, kuria turėtų būti atsižvelgiama į įmonės alternatyvias sąnaudas, palyginti su esamomis sutartimis;

- (63) pareiga teikti pirmenybę tam tikrų produktų gamybai atsižvelgiama į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsnyje numatytos laisvės užsiimti verslu bei laisvės sudaryti sutartis ir Chartijos 17 straipsnyje numatytos teisės į nuosavybę esmę ir nedaro joms neproporcingo poveikio. Bet koks šių teisių apribojimas pagal šį reglamentą, remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi, turėtų būti numatytas teisės aktuose, jį nustatant turi būti atsižvelgiama į tų teisių ir laisvių esmę ir laikomasi proporcingumo principo;
- (64) tais atvejais, kai, remiantis Komisijos vertinimu, atliktu padedant vyriausiajam atstovui, įvedama su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, taip pat turėtų būti prieinamos esant tiekimo krizei taikytinos priemonės. Be šių priemonių, Taryba turėtų pradėti taikyti priemones, kurios, jos nuomone, yra tinkamos krizei įveikti. Šiuo tikslu Taryba turėtų ypač atkreipti dėmesį į poreikį užtikrinti aukštą Sąjungos, valstybių narių ir Europos piliečių saugumo lygį;
- (65) kai įvedama su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis ir siekiant reaguoti į atvejus, kai valstybė narė susiduria arba gali susidurti su dideliais sunkumais pateikdama užsakymą arba vykdydama gynybos produktų tiekimo sutartį dėl kilus krizei svarbių produktų trūkumo arba didelės jų stygiaus rizikos, Taryba turėtų turėti galimybę Sąjungos lygmeniu pritaikyti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti kilus krizei svarbių prekių prieinamumą, pavyzdžiui, pirmenybinius prašymus, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos ir jos gynybos produktų tiekimo grandinių veikimas;
- (66) prioritetiniais prašymais, kaip kraštutine priemone, turėtų būti siekiama reaguoti į situacijas, kai kilus krizei svarbių produktų, kurie yra gynybos produktai, gamybos ar tiekimo neįmanoma užtikrinti kitomis priemonėmis. Prioritetinis prašymas turėtų būti teikiamas remiantis objektyviais, faktiniais, išmatuojamais ir pagrįstais duomenimis. Jį teikiant turėtų būti atsižvelgiama į teisėtus įmonių interesus ir sąnaudas bei pastangas, kurių reikia gamybos sekai pakeisti. Kai pareiga vykdyti pirmenybinį prašymą priimama, jai turėtų būti taikoma pirmenybė bet kokios vykdymo pareigos pagal privatinę ar viešąją teisę atžvilgiu. Teikiant kiekvieną pirmenybinį prašymą turėtų būti nustatoma sąžininga ir pagrįsta kaina;
- (67) siekiant padėti Komisijai įgyvendinti šį reglamentą, turėtų būti įsteigta Europos gynybos pramonės parengties taryba, kurią sudarytų Komisija, vyriausiasis įgaliotinis / Agentūros vadovas ir valstybės narės. Be to, vyriausiasis įgaliotinis / Agentūros vadovas ir Komisija netaikydami šio reglamento savo iniciatyva sušauks tarybos narių posėdžius ir jiems bendrai pirmininkaus, siekdami vykdyti bendro programavimo ir viešųjų pirkimų funkciją ir teikti strategines gaires ir konsultacijas, kad padidintų

EGTPB gynybos pramonės parengtį, laikydamiesi Europos gynybos pramonės strategijos;

- (68) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio Sąjungos konkurencijos taisyklėms, visų pirma SESV 101–109 straipsniams ir teisės aktams, kuriais tie straipsniai įgyvendinami;
- (69) pagal ES sutarties 41 straipsnio 2 dalį einamosios išlaidos, susijusios su ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriumi, yra finansuojamos iš Sąjungos biudžeto, išskyrus tokias išlaidas, kurios atsiranda dėl karinio arba gynybinio pobūdžio operacijų;
- (70) šis reglamentas turėtų būti taikomas nepažeidžiant kai kurių valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifikos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas biudžetas ir priemonių rinkinys, kuriuo siekiama remti Sąjungos ir jos valstybių narių gynybos pramonės parengtį stiprinant Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą, gebėjimą reaguoti ir pajėgumą laiku užtikrinti gynybos produktų prieinamumą ir tiekimą ir prisidėti prie Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (Ukrainos GTPB) atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo, visų pirma:

- (1) sukuriant Europos gynybos pramonės programą (toliau – Programa), apimančią EGTPB konkurencingumo, gebėjimo reaguoti ir pajėgumų stiprinimo priemones, į kurias gali būti įtrauktas gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondo (FAST) sukūrimas;
- (2) sukuriant bendradarbiavimo su Ukraina programą, kuria siekiama užtikrinti Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės atsigavimą, ją atstatyti ir modernizuoti (toliau – paramos Ukrainai priemonė);
- (3) nustatant teisinę sistemą, kuria nustatomi Europos ginkluotės programos struktūros (toliau – SEAP) sukūrimo reikalavimai, procedūros ir poveikis, kaip nustatyta III skyriuje;
- (4) nustatant teisinę sistemą, kuria siekiama užtikrinti tiekimo saugumą, pašalinti trukdžius ir kliūtis bei remti gynybos produktų gamybą, kaip nustatyta IV skyriuje;
- (5) įsteigiant gynybos pramonės parengties tarybą, kaip nustatyta V skyriuje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) išankstinis pirkimo susitarimas – viešojo pirkimo sutartis, sudaryta su viena ar keliomis įmonėmis, kuria siekiama remti greitą produkto kūrimą ir (arba) gamybą ir pagal kurią turima teisė per tam tikrą laikotarpį pirkti tam tikrą skaičių produktų už tam tikrą kainą iš anksto finansuojant dalį atitinkamos įmonės patiriamų išankstinių išlaidų. Nors išankstinis pirkimo susitarimas yra teisiškai privalomas dalyvaujantioms perkančiosioms organizacijoms ir rangovui, jis turi būti įgyvendinamas sudarant sutartis su atitinkamais rangovais;
- (2) kliūtis – gamybos sistemos perpildymo taškas, dėl kurio sustabdoma arba labai sulėtinama gamyba;
- (3) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiamas veiksmas, įskaitant veiksmus, vykdomus įgyvendinant derinimo priemonę arba platformą, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 2 straipsnio 6 punkte, kuriuo negrąžintinos paramos iš ES biudžeto formos ir (arba) finansinės paramos iš ES biudžeto priemonės derinamos su grąžintinos paramos, teikiamos iš plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat iš komercinių finansų įstaigų ir investuotojų, formomis;
- (4) bendradarbiaujamasis viešasis pirkimas – ne mažiau kaip trijų valstybių narių bendrai vykdomas viešasis pirkimas;
- (5) kontrolė – gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai daryti teisės subjektui lemiamą įtaką per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų;
- (6) įslaptinta informacija – bet kokios formos informacija ar medžiaga, kurią neteisėtai atskleidus galėtų būti padaryta tam tikro dydžio žala Europos Sąjungos arba vienos ar kelių valstybių narių interesams ir kuriai suteikta ES slaptumo žyma arba ją atitinkanti slaptumo žyma, kaip nustatyta Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių susitarime dėl įslaptintos informacijos, kuria keičiamasi Europos Sąjungos interesų labui, apsaugos;
- (7) gynybos produktai – bet kokie su gynyba susiję produktai, nurodyti Direktyvos 2009/43/EB 2 straipsnyje;
- (8) vykdomojo valdymo struktūra – pagal nacionalinę teisę paskirtas teisės subjekto organas, kai taikytina, atskaitingas vykdomajam direktoriui, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti to teisės subjekto strategiją, tikslus bei bendrą kryptį ir kuris prižiūri bei stebi valdymo sprendimų priėmimą;
- (9) teisės subjektas – juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 197 straipsnio 2 dalies c punkte;
- (10) gynybos inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį visų pirma sudaro veikla, kuria tiesiogiai siekiama parengti naujų, pakeistų ar patobulintų gynybos produktų, procesų ar paslaugų planus ir sąlygas ar projektus, galimai apimant prototipų kūrimą, testavimą, demonstravimą, bandomąjį naudojimą, didelio masto produktų patvirtinimą ir rinkos kartotę;
- (11) vidutinės kapitalizacijos įmonė – įmonė, kuri nėra MVĮ ir kurios darbuotojų skaičius neviršija 3 000, darbuotojų skaičių apskaičiuojant pagal Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 3–6 straipsnius;
- (12) neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas – teisės subjektas, kuris yra įsisteigęs neasocijuotojoje trečiojoje šalyje arba, jei jis yra įsisteigęs Sąjungoje ar

asocijuotojoje šalyje, kurio vykdomojo valdymo struktūros yra neasocijuotojoje trečiojoje šalyje;

- (13) įsipareigojimo pirkti sutartis – bent [trijų] valstybių narių ir bent vieno gynybos produktų gamintojo sutartinis susitarimas, kuriuo valstybės narės įsipareigoja per tam tikrą laikotarpį įsigyti tam tikrą gynybos produktų kiekį arba gynybos produktų gamintojas įsipareigoja suteikti valstybėms narėms galimybę tai padaryti;
- (14) viešojo pirkimo agentas – perkančioji organizacija, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir Direktyvos 2014/25/ES 3 straipsnio 1 dalyje, kuri yra įsteigta valstybėje narėje ar asocijuotojoje valstybėje, Europos gynybos agentūra, Europos ginkluotės programos struktūra ar tarptautinė organizacija ir kurią valstybės narės, asocijuotosios valstybės arba Ukraina paskiria jų vardu vykdyti bendradarbiaujamąjį viešąjį pirkimą;
- (15) užsakymo įvykdymo laikotarpis – laikotarpis nuo pirkimo užsakymo pateikimo momento iki momento, kai gamintojas įvykdo užsakymą;
- (16) žaliavos – medžiagos, reikalingos gynybos produktams gaminti;
- (17) pažangumo ženklas – kokybės žymuo, rodantis, kad paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Priemonę pateiktas pasiūlymas atitiko visas darbo programoje nustatytas ribines vertinimo vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui teikti pasiūlymus darbo programoje numatyto biudžeto, ir kad tokiam pasiūlymui galėtų būti skirta parama iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių;
- (18) saugumo krizė – padėtis valstybėje narėje, asocijuotojoje trečiojoje šalyje arba neasocijuotojoje trečiojoje šalyje, kurioje įvyko arba manoma, kad gresia įvykti žala keliantis įvykis, kuris akivaizdžiai viršija žalingus kasdienio gyvenimo įvykius ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybėms ir sveikatai arba riboja jų gyvenimą ir sveikatą, arba dėl kurio reikia imtis priemonių, kad būtų patenkinti gyventojų būtiniausi poreikiai, arba kuris daro didelį poveikį turto vertei, įskaitant ginkluotus konfliktus ir karus;
- (19) neskelbtina informacija – informacija ir duomenys, įskaitant įslaptintą informaciją, kurie turi būti apsaugoti nuo neteisėtos prieigos ar atskleidimo dėl Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose nustatytų pareigų, arba siekiant užtikrinti fizinio ar juridinio asmens privatumą ar saugumą;
- (20) mažosios ir vidutinės įmonės arba MVI – mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje;
- (21) bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo subrangovai – juridinis asmuo, kuris teikia ypatingos svarbos išteklius, turinčius išskirtinių savybių, būtinų produkto veikimui, ir kuriam skiriama bent 15 proc. sutarties vertės;
- (22) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – įmonė, kuri nėra MVI ir kurios darbuotojų skaičius neviršija 499, darbuotojų skaičių apskaičiuojant pagal Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 3–6 straipsnius, ir kurios metinė apyvarta neviršija 100 mln. EUR arba kurios metinis balansas neviršija 86 mln. EUR;
- (23) kilus krizei svarbūs produktai – gynybos produktai arba jų pagrindiniai komponentai ar žaliavos, arba bet kurie jų gamybai itin svarbūs produktai ar paslaugos, kuriuos, kaip nustatyta, smarkiai paveikė vidaus rinkos ir jos tiekimo grandinių veikimo sutrikdymas arba galimas sutrikdymas, dėl kurio atsiranda faktinis arba galimas didelis trūkumas.

II skyrius

1 skirsnis. Programai ir paramos Ukrainai priemonei taikytinos bendrosios nuostatos

3 straipsnis

Su išlaidomis nesusijusio finansavimo naudojimas

1. Dotacijos gali būti teikiamos finansavimo, nesusijusio su išlaidomis, forma pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 180 straipsnio 3 dalį.
2. Kai Sąjungos dotacija teikiama finansavimo, nesusijusio su EGTPB stiprinimo veiksmų išlaidomis, forma, kiekvienam veiksmui skirto Sąjungos įnašo dydis gali būti nustatomas remiantis tam tikrais veiksniais, pavyzdžiui:
  - (a) bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo sudėtingumu – bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo sutarties vertė ir vykdant panašius veiksmus įgyta patirtis gali būti numatomi, kaip pirminis rodiklis;
  - (b) bendradarbiavimo ypatumais, kurie, tikėtina, gali paskatinti didesnio sąveikumo rezultatus ir ilgalaikius investavimo signalus pramonei, visų pirma tais atvejais, kai bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai apima veiklą, kuri galėtų būti finansuojama iš Sąjungos biudžeto, pvz., mokslinius tyrimus ir plėtrą, bandymus ir sertifikavimą, pradinę gamybą arba techninės priežiūros veiklą;
  - (c) dalyvaujančių valstybių narių ir asocijuotųjų valstybių skaičiumi arba papildomų valstybių narių ir asocijuotųjų valstybių įtraukimu į esamą bendradarbiavimą;
  - (d) pastangomis, susijusiomis su būtinų gamybos pajėgumų didinimu;
  - (e) papildomų kiekių kitoms valstybėms narėms pirkimu (gynybos parengties rezervas).
3. Kai Sąjungos dotacija teikiama finansavimo, nesusijusio su Ukrainos GTPB stiprinimo veiksmų išlaidomis, forma, Sąjungos įnašo dydis, be 2 dalyje nurodytų veiksmų, gali būti grindžiamas tokiais veiksniais kaip:
  - (a) Ukrainos stojimo proceso, įskaitant struktūrines reformas ir priemones, kuriomis skatinama konvergencija su Sąjungos *acquis*, sudėtingumas;
  - (b) pastangos pritaikyti Ukrainos viešųjų pirkimų gynybos srityje procesus ir Ukrainos gynybos pramonės aplinką, be kita ko, siekiant laikytis NATO standartų;
  - (c) su tebesitęsiančiu agresijos karu susijusios pastangos ir rizika, atsižvelgiant į poreikį atkurti ir modernizuoti karo sugadintą infrastruktūrą taip, kad ji būtų atspari, ir, kai aktualu, tinkamos priemonės, kuriomis siekiama šio poveikio išvengti, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti ir, jei įmanoma, jį kompensuoti.

4 straipsnis

Tikslai

1. Programa ir paramos Ukrainai priemone siekiama didinti EGTPB ir Ukrainos GTPB gynybos pramonės parengtį, visų pirma:
  - (a) inicijuojant ir spartinant pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių, be kita ko, kuriant ir didinant jos gamybos pajėgumus ir atveriant tiekimo grandines tarpvalstybiniam bendradarbiavimui ir veiksmingam prieinamumui bei tiekimui visoje Sąjungoje, visų pirma įtraukiant MVI, mažas vidutinės kapitalizacijos įmones ir kitas vidutinės kapitalizacijos įmones;
  - (b) skatinant bendradarbiavimą su gynyba susijusių viešųjų pirkimų srityje, siekiant prisidėti prie solidarumo, užkirsti kelią išstūmimo efektui, padidinti viešųjų išlaidų veiksmingumą ir sumažinti pernelyg didelį susiskaidymą, galiausiai didinant gynybos sistemų standartizavimą ir didesnę sąveikumą.
2. Veiksmais, kuriais prisidedama prie Ukrainos GTPB atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo, atsižvelgiama į galimą būsimą jos integraciją į EGTPB, taip prisidedant prie abipusio stabilumo, saugumo, taikos, klestėjimo ir tvarumo.
3. 1 dalies a punkte nustatytų tikslų siekiama daugiausia dėmesio skiriant pramonės prisitaikymo prie sparčių struktūrinių pokyčių, kuriuos lemia kintanti saugumo aplinka, inicijavimui ir paspartinimui. Tai gali apimti kilus krizei svarbių produktų tiekimo grandinių pritaikymo pajėgumų gerinimą ir spartinimą, gamybos pajėgumų kūrimą arba jų didinimą ir gynybos produktų užsakymo įvykdymo laikotarpio sutrumpinimą visoje Sąjungoje, atsižvelgiant į ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio tikslus ir Gynybos pramonės parengties tarybos rekomendacijas.
4. 1 dalies b punkte nustatytų tikslų siekiama daugiausia dėmesio skiriant EGTPB plėtojimui visoje Sąjungoje, kad ji galėtų patenkinti visų pirma valstybių narių gynybos produktų poreikius, susijusius su kokybe, prieinamumu, pristatymo laiku ir vieta, laikantis gynybos pajėgumų prioritetų, dėl kurių valstybės narės bendrai susitarė pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP), visų pirma įgyvendinant Pajėgumų plėtojimo planą, atsižvelgiant į ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio tikslus ir Gynybos pramonės parengties tarybos rekomendacijas.
5. 2 dalyje nustatytų tikslų siekiama daugiausia dėmesio skiriant EGTPB ir Ukrainos GTPB tarpvalstybinio bendradarbiavimo stiprinimui, atsižvelgiant į Ukrainos gynybos produktų poreikius, kuriant arba didinant gamybos pajėgumus pagal NATO standartus, užtikrinant turto apsaugą, techninę pagalbą ir darbuotojų mainus, stiprinant bendradarbiavimą gynybos produktų, skirtų Ukrainai, bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje ir bendradarbiavimą gamybos licencijavimo srityje pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ar kitas bendradarbiavimo formas, pvz., bendrąsias įmones. Ypatingas dėmesys skiriamas tikslui remti Ukrainą jai palaipsniui prisiderinant prie Sąjungos taisyklių, standartų, politikos ir praktikos (*acquis*) rengiantis būsimai narystei Sąjungoje.

5 straipsnis

Biudžetas

1. Programos ir paramos Ukrainai priemonės įgyvendinimo finansinius paketus sudaro:

- (a) EGTPB stiprinimo veiksmų atveju: 1 500 mln. EUR einamosiomis kainomis laikotarpiui nuo [įrašyti konkrečią datą] iki 2027 m. gruodžio 31 d., taip pat papildomi įnašai pagal 6 straipsnį;
  - (b) veiksmų, kuriais stiprinama Ukrainos GTPB, atveju: papildomų įnašų suma pagal 6 straipsnį tiek, kiek numatyta, su sąlyga, kad bus sudarytas 57 straipsnyje nurodytas susitarimas.
2. Siekdama reaguoti į nenumatytas situacijas arba naujus pokyčius ir poreikius, Komisija gali perskirstyti ne daugiau kaip 20 proc. 1 dalyje nurodytiems veiksmams skirtos sumos, išskyrus 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus papildomus finansinius išteklius, kurie neperskirstomi.
  3. Šio straipsnio 1 ir 5 dalyse nurodyta suma ir 6 straipsnyje nurodytos papildomų įnašų sumos taip pat gali būti naudojamos Programai įgyvendinti skirtai techninei ir administracinei pagalbai, kaip antai parengiamajai, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklai, įskaitant kainų tyrimus ir institucijų informacinių technologijų sistemas bei platformas, taip pat visai kitai techninei ir administracinei pagalbai arba su darbuotojais susijusioms išlaidoms, kurias Komisija patiria valdydama Programą ir (arba) kitus dalyko elementus.
  4. Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 12 straipsnio 4 dalyje, nepanaudoti išsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai automatiškai perkeliama į kitą laikotarpį ir gali būti paskirti bei panaudoti atitinkamai iki kitų finansinių metų gruodžio 31 d. Kitais finansiniais metais pirmiausia panaudojama perkelta suma. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie išsipareigojimų asignavimus, perkeltus pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 12 straipsnio 6 dalį.
  5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 209 straipsnio 3 dalies pirmos, antros ir ketvirtos pastraipų, visos iš finansinių priemonių, nustatytų pagal šį reglamentą, gautinos pajamos ir susigrąžintinos sumos sudaro vidines asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalyje, Programai arba ją pakeisiančiai programai.
  6. Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 15 straipsnyje, vykdant biudžeto procedūrą Programai arba paramos Ukrainai priemonei arba jas pakeisiančioms programai ir priemonei vėl leidžiama naudoti išsipareigojimų asignavimus, atitinkančius susigrąžintų ir panaikintų išsipareigojimų sumą.
  7. Biudžetiniai išsipareigojimai veiklai, besitęsiančiai ilgiau nei vienerius finansinius metus, gali būti paskirstomi keleriems metams į metines dalis.
  8. Asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m. siekiant padengti išlaidas, būtinas 4 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, kad būtų galima valdyti veiksmus, kurie nebuvo užbaigti iki Programos pabaigos, taip pat išlaidoms, susijusioms su ypatingos svarbos operacine veikla ir paslaugomis, padengti.

6 straipsnis

Papildomi finansiniai ištekliai

1. Valstybės narės, Europos Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali teikti papildomus finansinius įnašus Programai, įskaitant 19 straipsnyje nurodytą gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondą (FAST), pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 208 straipsnio 2 dalį. Tokie

finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje [Finansinio reglamento naujoje redakcijoje – a punktas], d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.

2. Visos papildomos sumos, gautos pagal atitinkamas Sąjungos ribojamąsias priemones, yra išorės asignuotosios pajamos, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalyje, ir naudojamos įgyvendinant veiksmus pagal Ukrainos paramos priemonę, įskaitant veiksmus, kuriais stiprinama Ukrainos GTPB.
3. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti išteklių jų prašymu gali būti perkelti į Programą laikantis atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060⁶ nuostatose nustatytų sąlygų. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal tos pastraipos c punktą. Jie pridedami prie 5 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytų išteklių. Tie išteklių naudojami atitinkamai valstybei narei remti.
4. Jei Komisija nėra prisiėmusi teisinio įsipareigojimo pagal tiesioginio ar netiesioginio valdymo principą dėl išteklių, perkeltų pagal 3 dalį, ir ne vėliau kaip 2028 m., valstybės narės prašymu atitinkami nepaskirti išteklių gali būti perkelti atgal į vieną ar daugiau atitinkamų šaltinių programų, laikantis atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 nuostatose nustatytų sąlygų.

2 skirsnis. Programa

7 straipsnis

Alternatyvusis, mišrusis bei kaupiamasis finansavimas

1. Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. Veiksmui, kuriam skirtas įnašas iš kitos Sąjungos programos lėšų, taip pat gali būti skirtas įnašas iš Programos lėšų, jei tais įnašais dengiamos ne tos pačios išlaidos. Atitinkamam įnašui taikomos atitinkamoje Sąjungos programoje, iš kurios lėšų jis teikiamas veiksmui, nustatytos taisyklės arba visiems įnašams gali būti taikomas bendras bet kurios iš Sąjungos programų, iš kurios lėšų jie teikiami veiksmui, taisyklių rinkinys ir gali būti sudarytas vienas teisinis įsipareigojimas. Kaupiamuoju finansavimu iš Sąjungos biudžeto neviršijama visų veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų ir jis gali būti apskaičiuojamas proporcingai pagal dokumentus, kuriuose nustatytos paramos sąlygos.
2. Siekiant pagal Programą gauti pažangumo ženklą, veiksmai turi atitikti visas toliau nurodytas sąlygas:
  - (a) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Programą;
  - (b) jie atitinka minimaliuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;

⁶ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159–706).

- (c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų.
3. Pagal atitinkamas Reglamento (ES) 2021/1060 nuostatas parama iš ERPF arba ESF+ gali būti teikiama pasiūlymams, pateiktiems pagal kvietimą teikti pasiūlymus pagal Programą, kuriems pagal Programą suteiktas pažangumo ženklas.

8 straipsnis

Įgyvendinimas ir Sąjungos finansavimo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 arba taikant netiesioginį valdymą kartu su Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais organais.
2. Sąjungos finansavimas gali būti teikiamas bet kuria iš Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 nustatytų formų, visų pirma dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais ir finansinėmis priemonėmis vykdant derinimo operacijas pagal programą „InvestEU“ pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 X antraštinę dalį.
3. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 192 straipsnio 2 dalies, 11 straipsnio 3 dalies d punkte nurodytos veiklos, kuriai skiriamas Sąjungos finansavimas dotacijos forma, ir gaunamas pelnas, Komisija gali susigrąžinti pelno procentinę dalį, atitinkančią Sąjungos įnašą į veiksmą vykdančio gavėjo faktiškai patirtas tinkamas finansuoti išlaidas, neviršydama galutinės Sąjungos įnašo sumos. Pelnas apskaičiuojamas kaip pajamų, viršijančių tinkamas finansuoti veiksmo išlaidas, perviršis, kai pajamos yra susijusios tik su Sąjungos finansavimu, valstybių narių finansavimu, įskaitant viešuosius pirkimus, kitomis vykdant veiksmą gautomis pajamomis ir visomis dėl veiksmo vykdymo gautomis pajamomis. Darbo programoje gali būti pateikta išsamesnė informacija.
4. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 193 straipsnio 2 dalies, kai aktualu ir būtina veiksmui įgyvendinti, finansiniai įnašai gali apimti veiksmus, kurie buvo pradėti iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos, ir išlaidas, patirtas iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos, su sąlyga, kad tie veiksmai buvo pradėti ne anksčiau kaip 2024 m. kovo 5 d. ir nebuvo užbaigti iki dotacijos susitarimo pasirašymo.

9 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

Programoje gali dalyvauti Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra EEE narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytais sąlygomis (asocijuotosios šalys).

10 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys teisės subjektai

1. Be pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 nustatytų kriterijų, taikomi 2–7 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Sąjungos lėšų gavėjai turi būti įsisteigę Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje.
3. Veiksmo vykdymo tikslais gavėjų naudojama infrastruktūra, įrenginiai, turtas ir išteklių turi būti valstybės narės arba asocijuotosios šalies teritorijoje. Jei gavėjai

Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje neturi lengvai prieinamų alternatyvų arba atitinkamos infrastruktūros, įrangos, turto ir išteklių, jie gali naudotis savo infrastruktūra, įrenginiais, turtu ir ištekliais, kurie yra arba laikomi už valstybių narių arba asocijuotųjų valstybių teritorijos ribų, su sąlyga, kad toks naudojimas neprieštarauja Sąjungos ir valstybių narių saugumo ir gynybos interesams ir atitinka 4 straipsnyje nustatytus tikslus.

4. Pagal Programą remiamo veiksmo tikslais gavėjų nekontroliuoja nei neasocijuotoji trečioji šalis, nei neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas.
5. Nukrypstant nuo 4 dalies, Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje įsisteigęs ir neasocijuotosios trečiosios šalies arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto kontroliuojamas teisės subjektas atitinka reikalavimus būti gavėju, jei neasocijuotosios trečiosios šalies arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto įgyta jo kontrolė buvo patikrinta, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/452, ir, kai būtina, buvo taikomos tinkamos rizikos mažinimo priemonės, atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnyje nustatytus tikslus, arba jei Komisijai pateikiamos garantijos, kurias patvirtino valstybė narė arba asocijuotoji valstybė, kurioje jis yra įsisteigęs pagal savo nacionalines procedūras.

Garantijomis užtikrinama, kad tokio juridinio asmens dalyvavimas vykdant veiksmą neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta įgyvendinant BUSP pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) V antraštinę dalį, arba 4 straipsnyje nustatytiems tikslams. Teikiant garantijas taip pat turi būti laikomasi 11 straipsnio 8 dalies c punkto. Garantijomis visų pirma pagrindžiama, kad veiksmo vykdymo tikslais yra nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:

- (a) teisės subjekto kontrolė nebūtų vykdoma tokiu būdu, kuriuo suvaržomas arba apribojamas jo gebėjimas vykdyti veiksmą ir užtikrinti rezultatus, kuriuo nustatomi apribojimai, susiję su jo infrastruktūra, patalpomis, turtu, ištekliais, intelektine nuosavybe ar praktine patirtimi, reikalingais veiksmo vykdymo tikslais, arba kuriuo kenkiama jo pajėgumams ir standartams, reikalingiems veiksmui vykdyti;
- (b) neasocijuotajai trečiajai šaliai arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektui nebūtų leidžiama susipažinti su neskelbtina informacija, susijusia su veiksmu, o veiksmo dalyvaujantys darbuotojai arba kiti asmenys turėtų valstybės narės arba, kai tinkama, asocijuotosios šalies išduotą nacionalinį patikimumo pažymėjimą.

Jei valstybė narė arba asocijuotoji valstybė, kurioje yra įsisteigęs teisės subjektas, mano, kad tai tikslinga, gali būti suteiktos papildomos garantijos.

Komisija informuoja 57 straipsnyje nurodytą komitetą apie visus teisės subjektus, kurie laikomi atitinkančiais reikalavimus pagal šią dalį.

6. Vykdydami tinkamą finansuoti veiksmą gavėjai taip pat gali bendradarbiauti su teisės subjektais, įsisteigusiais ne valstybių narių ar asocijuotųjų valstybių teritorijoje arba kontroliuojamais neasocijuotosios trečiosios šalies arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto, be kita ko, naudodami tokių teisės subjektų turtą, infrastruktūrą, objektus ir išteklius, su sąlyga, kad tai neprieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams. Toks bendradarbiavimas turi atitikti 4 straipsnyje nustatytus tikslus ir jį vykdydami turi būti laikomasi 11 straipsnio 8 dalies c punkto.

Neasocijuotoji trečioji šalis ar kitas neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas neturi neteisėtos prieigos prie išslaptintos informacijos, susijusios su veiksmo vykdymu, ir vengiama galimo neigiamo poveikio išteklių, itin svarbių veiksmui, tiekimo saugumui.

Su ta veikla susijusios išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal Programą.

7. 2–6 dalys netaikomos:
  - (a) valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosioms organizacijoms;
  - (b) tarptautinėms organizacijoms;
  - (c) Europos ginkluotės programos struktūroms;
  - (d) Europos gynybos agentūrai.

11 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Finansavimo reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 4 straipsnyje nustatyti tikslai. Reikalavimus atitinkantys veiksmai yra vienos ar keleto iš 2–5 dalyse nurodytų veiklos rūšių veikla.
2. Veikla, susijusi su valdžios institucijų bendradarbiavimu vykdant viešuosius pirkimus gynybos srityje (bendradarbiavimo gynybos srityje veiksmai), gali apimti bendradarbiavimą gynybos produktų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje per visą gynybos produktų gyvavimo ciklą, be kita ko, siekiant sukurti gynybos pramonės parengties rezervą, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies b punkte.
3. Veikla, išimtinai susijusi su spartesniu prisitaikymu prie gynybos produktų, įskaitant jų komponentus ir atitinkamas žaliavas, gamybos pajėgumų struktūrinių pokyčių, kai ji skirta arba naudojama tik tam tikriems gynybos produktams gaminti (pramonės stiprinimo veiksmai), gali būti:
  - (a) esamų gamybos pajėgumų optimizavimas, plėtra, modernizavimas, atnaujinimas ar paskirties keitimas arba naujų gamybos pajėgumų kūrimas, kai tokie komponentai ir žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, visų pirma siekiant padidinti gamybos pajėgumus arba sutrumpinti užsakymo įvykdymo laiką, be kita ko, perkant ar įsigyjant reikiamas stakles ir bet kokius kitus būtinus išteklius;
  - (b) tarpvalstybinės pramonės partnerystės iniciatyvų (be kita ko, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės ar kitokio pramonės bendradarbiavimo) kūrimas bendromis pramonės subjektų pastangomis, įskaitant veiklą, kuria siekiama koordinuoti gynybos produktų, komponentų ir atitinkamų žaliavų tiekimą, rezervavimą ir atsargų kaupimą, kai tie komponentai ir atitinkamos žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, taip pat koordinuoti gamybos pajėgumus ir gamybos planus;
  - (c) gynybos produktų, jų komponentų ir atitinkamų žaliavų papildomų rezervinių gamybos pajėgumų (pakankamo kiekio pajėgumų) telkimas ir užtikrinimas, kai tie komponentai ir atitinkamos žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, atsižvelgiant į užsąkytą arba planuojamą gamybos apimtį;

- (d) gynybos produktų, kurie buvo sukurti vykdant Sąjungos finansuojamus veiksmus arba kitą bendradarbiavimo veiklą, vykdomą remiant bent dviem valstybėms narėms, industrializacijos ir komercializacijos skatinimas, be kita ko, užmezgant tarpvalstybines pramonės partnerystes, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ar kitas pramoninio bendradarbiavimo formas, pradinės gamybos didinimas ir, kai tinkama, licencijų gamybai išdavimas;
  - (e) tam tikrų gynybos produktų bandymai, įskaitant reikiamą infrastruktūrą, ir, kai tinkama, atnaujinimo sertifikavimas, siekiant spręsti jų nusidėvėjimo problemą ir užtikrinti, kad jais galėtų naudotis galutiniai naudotojai.
4. Veikla, kuria siekiama remti bendriems Europos interesams svarbaus gynybos srities projekto įgyvendinimą.
5. Rėmimo veikla (rėmimo veiksmai) gali būti:
- (a) veikla, kuria siekiama didinti sąveikumą ir pakeičiamumą, įskaitant tarpvalstybiniu mastu galiojantį gynybos produktų sertifikavimą, ir veikla, kuria užtikrinamas abipusis sertifikavimo pripažinimas arba sudaromos palankesnės sąlygos įgyvendinti karinius standartus;
  - (b) veikla, kuria siekiama didinti tiekimo saugumą ir atsparumą, visų pirma sudarant palankesnes sąlygas MVI, mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, kitoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms ir startuoliams patekti į gynybos rinką, taip pat remiant jas joms užtikrinant būtiną kokybę ir gamybos sertifikavimą;
  - (c) personalo mokymas, perkvalifikavimas ar kvalifikacijos kėlimas, susijęs su šiame straipsnyje nurodyta veikla;
  - (d) fizinės ir kibernetinės apsaugos sistemų viešieji pirkimai, susiję su 3 dalyje nurodyta veikla, įskaitant veiksmingą dalyvavimą;
  - (e) koordinavimo ir (techninės) paramos veiksmai, visų pirma šalinant nustatytas gamybos pajėgumų ir tiekimo grandinių kliūtis, siekiant užtikrinti ir paspartinti kilus krizei svarbių produktų gamybą, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų tiekimas ir prieinamumas laiku;
  - (f) Sąjungos parama Europos ginkluotės programos struktūroms, visų pirma siekiant valdyti ir prižiūrėti gynybos pramonės parengties rezervą, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies b punkte;
  - (g) veikla, susijusi su ekstremaliąja padėtimi, įskaitant inovacijas, esant ekstremaliajai gynybos padėčiai, kai pritaikoma 52 straipsnyje nurodyta priemonė.
6. 2 dalyje, 3 dalies d punkte ir 5 dalies a punkte nurodytos veiklos atveju veiksmą vykdo teisės subjektai, bendradarbiaujantys įgyvendinant konsorciumą, kurį sudaro bent trys reikalavimus atitinkantys teisės subjektai, įsisteigę bent trijose skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse. Bent trys iš tų reikalavimus atitinkančių teisės subjektų, įsisteigusių bent dviejose skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse, per visą veiksmo vykdymo laikotarpį neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojami to paties teisės subjekto ir neturi vieni kitų kontroliuoti.
7. Nukrypstant nuo 6 dalies, veiksmai gali būti vykdomi įgyvendinant Europos ginkluotės programos struktūrą.

8. Finansavimo pagal Programą reikalavimų neatitinka šie veiksmai:
- (a) veiksmai, susiję su prekių, draudžiamų pagal taikytiną tarptautinę teisę, gamyba arba paslaugų teikimu;
  - (b) veiksmai, susiję su mirtiniais autonominiiais ginklais, kai nėra galimybės užtikrinti, kad žmonės aktyviai dalyvautų priimant sprendimus dėl taikinių atrankos ir atakų prieš žmones;
  - (c) veiksmai, susiję su prekėmis ar paslaugomis, kurias tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų kontroliuoja ar riboja neasocijuotosios trečiosios šalys arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektai, be kita ko, technologijų perdavimo srityje;
  - (d) veiksmai, kurie jau visiškai finansuojami iš kitų viešųjų ar privačiųjų šaltinių, arba tokių veiksmų dalis.

12 straipsnis

Specialiosios nuostatos, taikomos bendradarbiaujamiesiems viešųjų pirkimų veiksmams

1. Finansavimo pagal Programą reikalavimus atitinka tik šie teisės subjektai:
  - (a) valstybių narių arba asocijuotųjų šalių perkančiosios organizacijos;
  - (b) tarptautinės organizacijos;
  - (c) Europos ginkluotės programos struktūros;
  - (d) Europos gynybos agentūra.
2. Bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujančios valstybės narės ir asocijuotosios šalys vieningai paskiria reikalavimus atitinkantį teisės subjektą veikti jų vardu kaip viešojo pirkimo agentą to bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo tikslais. Viešojo pirkimo agentas dalyvaujančių valstybių vardu vykdo viešojo pirkimo procedūras ir sudaro jas įvykdžius sudarytiną sutartį su rangovais. Viešojo pirkimo agentas gali dalyvauti veiksmo kaip paramos gavėjas ir gali būti konsorciumo koordinatorius, todėl gali valdyti ir derinti Programos lėšas ir dalyvaujančių valstybių narių bei asocijuotųjų šalių lėšas.
3. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis Direktyvoje 2009/81/EB nustatytoms taisyklėms dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo.
4. 2 dalyje nurodytos viešųjų pirkimų procedūros grindžiamos susitarimu, kurį darbo programoje nustatytais sąlygomis turi pasirašyti dalyvaujančios valstybės narės ir asocijuotosios šalys su viešojo pirkimo agentu. Susitarime, visų pirma, nustatoma praktinė tvarka, kuria reglamentuojamas bendradarbiaujamasis viešasis pirkimas ir sprendimų priėmimo dėl procedūros pasirinkimo, pasiūlymų vertinimo ir pirkimo sutarties skyrimo procesas.
5. Viešojo pirkimo agentas viešųjų pirkimų procedūroms ir bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo sutartyse su rangovais ir subrangovais *mutatis mutandis* taiko 10 straipsnyje nustatytoms sąlygoms lygiavertes sąlygas.
6. Viešojo pirkimo agentai suteikia Komisijai 10 straipsnio 6 dalyje nurodytas garantijas ir rizikos mažinimo priemones. Komisijai paprašius, jai pateikiama

papildoma informacija apie garantijas ir rizikos mažinimo priemones. Komisija informuoja 58 straipsnyje nurodytą komitetą apie visus pagal šią dalį pateiktus pranešimus.

7. Į bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo sutartį įtraukiamos nuostatos, kuriomis reglamentuojamas papildomų gynybos produktų kiekių pirkimas kitoms valstybėms narėms, asocijuotosioms šalims ar Ukrainai.

Tokiomis taisyklėmis nedaromas poveikis taikytinai Sąjungos teisei ir jomis laikomasi valstybių narių nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gynybos produktų eksportu.

13 straipsnis

Specialiosios nuostatos, taikomos pramonės stiprinimo veiksmams

1. 11 straipsnio 3 dalies a, b ir c punktuose nurodytos veiklos atveju, kad veiksmai atitiktų finansavimo reikalavimus, jie turi būti susiję tik su gynybos produktais, įskaitant jų komponentus ir žaliavas, gamybos pajėgumais, kai jie skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti.
2. Šiais veiksmais nedaromas poveikis Sąjungos konkurencijos taisyklėms, ypač Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 101 straipsniui.

14 straipsnis

Specialiosios nuostatos, taikomos veiklai, kuria prisidedama prie Europos karinės prekybos mechanizmo

1. Siekdama užtikrinti ES gynybos produktų prieinamumą laiku ir reikiamą jų kiekį, taip skatinant EGTPB ir, kai aktualu, Ukrainos GTPB konkurencingumą, Komisija remia šias priemones (Europos karinės prekybos mechanizmą):
  - (a) bendro, centralizuoto, nuolat atnaujinamo ir EGTPB parengto gynybos produktų katalogo sudarymą;
  - (b) gynybos pramonės parengties rezervo sukūrimą, siekiant padidinti ES pagamintų gynybos produktų prieinamumą ir paspartinti jų pristatymo laiką, užtikrinant neatidėliotiną ir lengvatinį pirkimą arba naudojimą ir (arba) nuomą valstybėms narėms, asocijuotosioms šalims ir Ukrainai;
  - (c) viešųjų pirkimų procedūrų palengvinimą ir spartinimą vadovaujantis solidarumo principu;
  - (d) paramą administracinių gebėjimų, susijusių su gynybos produktų viešaisiais pirkimais, stiprinimui, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas bendriems viešiesiems pirkimams.
2. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, parengia institucijų IT platformai ir jos įsigijimui taikomas technines specifikacijas, reikalingas šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytam katalogui sudaryti.
3. Kai valstybės narės pagal Europos ginkluotės programos struktūrą bendrai perka papildomus kiekius arba nepiniginiais įnašais prisideda prie gynybos pramonės parengties rezervo sukūrimo, kaip nurodyta 2 dalies b punkte, Komisija finansiškai remia iniciatyvą, teikdama:

- (a) paramą bendradarbiaujamiesiems viešiesiems pirkimams dėl papildomų kiekių pirkimo, kaip nurodyta 11 straipsnio 2 dalyje;
  - (b) įnašą tiesioginėms ir netiesioginėms gynybos pramonės parengties rezervo valdymo ir priežiūros išlaidoms padengti, kaip nurodyta 11 straipsnio 5 dalies f punkte;
  - (c) indėlį į administracinių gebėjimų stiprinimą, kaip nurodyta 11 straipsnio 5 dalyje.
4. Kai valstybės narės, asocijuotosios šalys arba Ukraina perka iš gynybos pramonės parengties rezervo, valdomo įgyvendinant Europos ginkluotės programos struktūrą, viešieji pirkimai laikomi dviejų vyriausybių organizuojamais pirkimais, kaip nurodyta Direktyvos 2009/81/EB 13 straipsnio f punkte.

15 straipsnis

Specialiosios nuostatos, taikomos veiklai, kuria prisidedama prie bendriems Europos interesams svarbaus gynybos srities projekto

1. 18 straipsnyje nurodytoje darbo programoje Komisija gali nustatyti bendriems Europos interesams svarbius gynybos srities projektus.
2. Nustatydamą 1 dalyje nurodytus projektus, Komisija:
  - (a) tinkamai atsižvelgia į Gynybos pramonės parengties tarybos pateiktas gaires, visų pirma į projekto indėlį siekiant pajėgumų prioriteto, nustatyto vykdant BUSP, visų pirma Pajėgumų plėtojimo planą, ir ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio tikslų;
  - (b) nustato bendrus finansavimo poreikius ir galimą poveikį Sąjungos biudžetui;
  - (c) atsižvelgia į visas valstybių narių nuomones.
3. Bendriems Europos interesams svarbūs gynybos srities projektai turi atitikti šiuos bendruosius kriterijus:
  - (a) projektu siekiama plėtoti pajėgumus, įskaitant pajėgumus, kuriais užtikrinama prieiga prie strateginių sričių ir konkurencijai atvirų erdvių, strateginių įgalinančių priemonių ir, kai tinkama, sistemų, veikiančių kaip bendro intereso ir naudojimo Europos gynybos infrastruktūra;
  - (b) galima bendra projekto nauda nusveria jo sąnaudas, taip pat ir ilguoju laikotarpiu.
4. Bendriems Europos interesams svarbiame gynybos srities projekte dalyvauja bent keturios valstybės narės. Prireikus Europos Komisija gali dalyvauti projekte.
5. Laikoma, kad bendriems Europos interesams svarbiu gynybos srities projektu prisidedama prie gynybos pajėgumų, kurie yra itin svarbūs Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams užtikrinti, todėl atitinka viešąjį interesą. Jie gali būti nustatomi įgyvendinant 3 skyriuje nurodytas Europos ginkluotės programų struktūras.
6. Nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, valstybės narės gali taikyti paramos schemas ir teikti administracinę paramą bendriems Europos interesams svarbiems gynybos srities projektams.

7. 17 straipsnyje nurodytas Sąjungos finansinis įnašas neviršija 25 proc. 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos sumos.
8. Bendriems Europos interesams svarbių gynybos srities projektų įgyvendinimas gali būti laikomas įpareigojančia priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalies c punkte, ir priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje. Todėl susijusių gamybos objektų planavimas, statyba ir eksploatavimas gali būti laikomi priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, jei tenkinamos kitos šiose nuostatose nustatytos sąlygos.

16 straipsnis

Sutarties skyrimo kriterijai

1. Visi pasiūlymai vertinami pagal šiuos kriterijus:
  - (a) gynybos pramonės parengtis – indėlis į konkurencingumą, gamybos pajėgumų didinimas, užsakymo įvykdymo laikotarpio sutrumpinimas, kliūčių šalinimas, taip didinant sąveikumą ir pakeičiamumą;
  - (b) gynybos pramonės atsparumas – indėlis į atsparumą, prieinamumo laiku ir tiekimo į visas vietas didinimas, tiekimo saugumo visoje Sąjungoje stiprinimas ir priklausomybės nuo neasocijuotųjų trečiųjų valstybių šaltinių stiprinimas;
  - (c) bendradarbiavimas gynybos pramonės srityje – tikro valstybių narių, asocijuotųjų šalių ar Ukrainos bendradarbiavimo ginkluotės srityje skatinimas ir skirtingose valstybėse narėse, asocijuotosiose šalyse ar Ukrainoje įsisteigusių įmonių tarpvalstybinio bendradarbiavimo plėtojimas ir įgyvendinimas, visų pirma dideliu mastu įtraukiant MVI, mažas vidutinės kapitalizacijos įmones ir kitas vidutinės kapitalizacijos įmones kaip gavėjus, subrangovus ar kitas tiekimo grandinės įmones;
  - (d) veiksmo įgyvendinimo plano kokybę, visų pirma priemones, kuriomis siekiama laikytis įgyvendinimo, įskaitant jo procesų ir stebėsenos įgyvendinimą, terminų.
2. Darbo programoje nustatoma išsamesnė su 1 dalyje nustatytų sutarties skyrimo kriterijų taikymu, įskaitant bet koki korekcinį koeficientą, susijusi informacija. Darbo programoje atskirų ribinių dydžių nenustatoma.

17 straipsnis

Sąjungos finansinis įnašas

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 190 straipsnio, pagal Programą gali būti finansuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. Tačiau 11 straipsnio 3 dalyje nurodytai veiklai pagal Programą teikiama parama neviršija 35 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
2. Veiksmui gali būti taikoma padidinta finansavimo norma, jei jis atitinka vieną ar daugiau iš šių kriterijų:
  - (a) veiksmas plėtojamas įgyvendinant Europos ginkluotės programos (SEAP) struktūrą, kaip nurodyta šio reglamento III skyriuje, arba vykdant PESCO

projektą, su sąlyga, kad vykdant šį projektą laikomasi įsipareigojimų, panašių į įsipareigojimus pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį, 23 straipsnio 1 dalį, 25 ir 26 straipsnius, ir kad jam nebuvo taikoma panaši padidinta finansavimo norma pagal kitą ES finansavimo programą;

- (b) Ukraina yra gynybos produktų, pagamintų arba perkamų pagal Programą, gavėja ir tiems produktams taikoma finansinė parama pagal Europos taikos priemonę;
  - (c) valstybės narės susitaria dėl bendro požiūrio į gynybos produktų, sukurtų ir išigytų įgyvendinant Europos ginkluotės programos (SEAP) struktūrą, eksportą;
  - (d) paramos gavėjas yra MVĮ arba maža vidutinės kapitalizacijos įmonė arba dauguma konsorciame dalyvaujančių paramos gavėjų yra MVĮ arba mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės.
3. Darbo programoje pateikiama išsamesnė informacija, įskaitant, kai aktualu, 3 dalyje nurodytas padidintas finansavimo normas.

18 straipsnis

Darbo programos

1. Programa įgyvendinama vykdant Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 110 straipsnyje nurodytas darbo programas. Darbo programose nustatomi veiksmai ir susijęs biudžetas, kurių reikia programos tikslams pasiekti, ir, kai taikytina, bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.
2. Komisija darbo programą priima įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 58 straipsnyje 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

19 straipsnis

Gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondas (FAST)

1. Siekiant pritraukti, sumažinti ir paspartinti investicijas, kurių reikia MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių gynybos produktų gamybos pajėgumams didinti, gali būti nustatyta derinimo operacija, pagal kurią bus teikiama parama skolos ir (arba) nuosavo kapitalo forma (gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondas (FAST)). Jis įgyvendinamas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 X antraštinę dalį ir Reglamentą (ES) 2021/523⁷.
2. Konkretūs FAST tikslai yra šie:
  - (a) pasiekti patenkinamą didinamąjį poveikį, atitinkantį skolos ir nuosavo kapitalo derinį, ir prisidėti prie viešojo ir privačiojo sektorių finansavimo pritraukimo;

---

⁷ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30–89, ELI <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj?locale=lt>).

- (b) teikti paramą visoje Sąjungoje veikiančioms MVI (įskaitant startuolius ir veiklą plečiančias įmones) ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, kurioms sunku gauti finansavimą ir kurios:
  - i) industrializuoja gynybos technologijas ir (arba) gamina gynybos produktus arba artimiausiu metu planuoja tai daryti, arba
  - ii) yra gynybos pramonės tiekimo grandinės dalis arba artimiausiu metu planuoja joje dalyvauti.
- (c) spartinti investicijas gynybos technologijų ir produktų gamybos srityje ir taip didinti Sąjungos gynybos pramonės vertės grandinių tiekimo saugumą.

3 skirsnis. Paramos Ukrainai priemonė

20 straipsnis

Specialiosios nuostatos, taikomos paramos Ukrainai priemonei

1. 13 straipsnis taikomas veiksams, vykdomiems pagal Ukrainos paramos priemonę. 8, 11, 12, 14, 16, 17 ir 18 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.
2. Nukrypstant nuo 17 straipsnio 1 dalies, 11 straipsnio 3 dalyje nurodyta veikla gali būti finansuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
3. 8, 9, 11, 12, 14 ir 16 straipsniuose pateiktos nuorodos į asocijuotąsias šalis šiam skirsniui netaikomos.
4. 8 straipsnyje pateiktos nuorodos į derinimo operacijas šiam skirsniui netaikomos.

21 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys teisės subjektai

1. Be pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 nustatytų kriterijų, taikomi 2–7 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Sąjungos lėšų gavėjai yra įsisteigę Sąjungoje arba Ukrainoje.
3. Veiksmo vykdymo tikslais gavėjų naudojama infrastruktūra, įrenginiai, turtas ir išteklių turi būti valstybės narės arba Ukrainos teritorijoje. Jei gavėjai Sąjungoje arba Ukrainoje neturi lengvai prieinamų alternatyvų arba atitinkamos infrastruktūros, įrangos, turto ir išteklių, jie gali naudotis savo infrastruktūra, įrenginiais, turtu ir išteklių, kurie yra arba laikomi už valstybių narių arba Ukrainos teritorijos ribų, su sąlyga, kad toks naudojimas neprieštarauja Sąjungos ir valstybių narių saugumo ir gynybos interesams ir atitinka 4 straipsnyje nustatytus tikslus.
4. Pagal Ukrainos paramos priemonę remiamo veiksmo tikslais gavėjų nekontroliuoja nei trečioji šalis, nei trečiosios šalies subjektas.
5. Nukrypstant nuo 4 dalies, Sąjungoje įsisteigęs ir trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto kontroliuojamas teisės subjektas atitinka reikalavimus būti gavėju, jei jis buvo patikrintas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/452, ir, kai būtina, buvo taikomos rizikos mažinimo priemonės, atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnyje nustatytus tikslus, arba jei Komisijai pateikiamos

garantijos, kurias patvirtino valstybė narė, kurioje jis yra įsisteigęs pagal savo nacionalines procedūras.

Garantijomis užtikrinama, kad tokio juridinio asmens dalyvavimas vykdant veiksmą neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta įgyvendinant BUSP pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) V antraštinę dalį, arba 4 straipsnyje nustatytiems tikslams. Teikiant garantijas taip pat turi būti laikomasi 11 straipsnio 8 dalies c punkto. Garantijomis visų pirma pagrindžiama, kad veiksmo vykdymo tikslais yra nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:

- (a) teisės subjekto kontrolė nebūtų vykdoma tokiu būdu, kuriuo suvaržomas arba apribojamas jo gebėjimas vykdyti veiksmą ir užtikrinti rezultatus, kuriuo nustatomi apribojimai, susiję su jo infrastruktūra, patalpomis, turtu, ištekiais, intelektine nuosavybe ar praktine patirtimi, reikalingais veiksmo vykdymo tikslais, arba kuriuo kenkiama jo pajėgumams ir standartams, reikalingiems veiksmui vykdyti;
- (b) trečiajai šaliai arba trečiosios šalies subjektui nebūtų leidžiama susipažinti su neskelbtina informacija, susijusia su veiksmu, o veiksmo dalyvaujantys darbuotojai arba kiti asmenys, kai tinkama, turėtų valstybės narės išduotą nacionalinį patikimumo pažymėjimą.

Jei valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs teisės subjektas, mano, kad tikslinga, gali būti suteiktos papildomos garantijos.

Komisija informuoja 57 straipsnyje nurodytą komitetą apie visus teisės subjektus, kurie laikomi atitinkančiais reikalavimus pagal šią dalį.

- 6. Vykdydami tinkamą finansuoti veiksmą gavėjai taip pat gali bendradarbiauti su teisės subjektais, įsisteigusiais ne valstybių narių ar Ukrainos teritorijoje arba kontroliuojamais trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto, be kita ko, naudodami tokių teisės subjektų turtą, infrastruktūrą, objektus ir išteklius, su sąlyga, kad tai neprieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams. Toks bendradarbiavimas turi atitikti 4 straipsnyje nustatytus tikslus ir jį vykdamas turi būti laikomasi 11 straipsnio 8 dalies c punkto.

Trečioji šalis ar kitas trečiosios šalies subjektas neturi neteisėtos prieigos prie įslaptintos informacijos, susijusios su veiksmo vykdymu, ir vengiama galimo neigiamo poveikio išteklių, itin svarbių veiksmui, tiekimo saugumui.

Su ta veikla susijusios išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal Programą.

- 7. 2–6 dalys netaikomos:
  - (a) valstybių narių ir Ukrainos perkančiosioms organizacijoms;
  - (b) tarptautinėms organizacijoms;
  - (c) Europos ginkluotės programos struktūroms;
  - (d) Europos gynybos agentūrai.

III skyrius

Europos ginkluotės programos struktūra

22 straipsnis

Konkretus SEAP tikslas ir veikla

1. Europos ginkluotės programos (SEAP) struktūra skatinamas EGTPB ir Ukrainos GPTB konkurencingumas, sutelkiant gynybos produktų paklausą per visą jų gyvavimo ciklą.
2. Kad būtų pasiektas 1 dalyje nurodytas tikslas, pagrindinės SEAP užduotys yra šios:
  - (a) bendradarbiaujamieji gynybos produktų, technologijų ar paslaugų viešieji pirkimai, įskaitant gynybos srities mokslinius tyrimus ir plėtrą, bandymus ir sertifikavimą, vienkartines investicijas, susijusias su pradine gamyba arba technine priežiūra;
  - (b) bendras gynybos produktų gyvavimo ciklo valdymas, įskaitant atsarginių dalių ir logistikos paslaugų pirkimą ir, kai tinkama, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės kūrimą siekiant užtikrinti gynybos produktų veiksmingumą ir didelį jų prieinamumą;
  - (c) dinamišką papildomų kiekių prieinamumo valdymą, kuriuo valstybėms narėms, asocijuotosioms šalims ar Ukrainai užtikrinama galimybė nedelsiant ir lengvatinėmis sąlygomis pirkti arba naudoti ir (arba) išsinuomoti (gynybos pramonės parengties rezervas).

23 straipsnis

Reikalavimai, susiję su SEAP sukūrimu

1. SEAP turi atitikti šiuos reikalavimus:
  - (a) įgyvendinant SEAP remiamas bendradarbiaujamasis gynybos produktų ir paslaugų kūrimas ir viešieji pirkimai, laikantis gynybos pajėgumų prioritetų, dėl kurių valstybės narės bendrai susitarė pagal BUSP, be kita ko, įgyvendinant Pajėgumų plėtojimo planą;
  - (b) SEAP sukuria bent trys valstybės narės, asocijuotosios šalys arba Ukraina;
  - (c) SEAP narėmis yra bent dvi valstybės narės;
  - (d) įgyvendinant SEAP gynybos produkto ar technologijos gyvavimo ciklas tęsiamas iki jo eksploatavimo nutraukimo.
2. SEAP inicijuojant ir valdant gynybos programas taikomos standartizuotos bendradarbiavimo procedūros ir laikomasi visų Komisijos jai pateiktų gairių ar šablonų, įskaitant projektų valdymo, finansavimo ir ataskaitų teikimo gaires.

Paraiška dėl SEAP sukūrimo

1. Valstybės narės, teikiančios paraišką sukurti SEAP (toliau – pareiškėjai), teikia paraišką Komisijai. Paraiškoje nurodoma ši informacija:
  - (a) prašymas Komisijai dėl SEAP sukūrimo;
  - (b) 27 straipsnyje nurodyti siūlomi SEAP įstatai, kuriuos tinkamai pasirašė ir patvirtino visi juridiniai asmenys, teikiantys paraišką dėl siūlomos SEAP;
  - (c) gynybos įrangos, technologijos ar paslaugų, kurios bus bendrai perkamos ir tvarkomos įgyvendinant SEAP, aprašymas, visų pirma atsižvelgiant į 23 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose nustatytus reikalavimus;
  - (d) priimančiosios valstybės narės pareiškimas, kuriuo SEAP nuo jos sukūrimo pripažįstama tarptautine institucija, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/112/EB 143 straipsnio 1 dalies g punkte ir 151 straipsnio 1 dalies b punkte, ir tarptautine organizacija, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2020/262 11 straipsnio 1 dalyje. Šiose nuostatose numatytų išimčių ribos ir sąlygos nustatomos SEAP narių susitarimu.
2. Komisija įvertina paraišką atsižvelgdama į šiame reglamente nustatytas sąlygas. Tokio vertinimo rezultatai pranešami pareiškėjams, kurių prireikus prašoma per pagrįstą laikotarpį papildyti arba pataisyti paraišką.
3. Komisija, atsižvelgdama į 2 dalyje nurodyto vertinimo rezultatus ir laikydama 58 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo:
  - (a) sukuriama SEAP po to, kai įsitikinama, kad laikomasi šiame reglamente nustatytų reikalavimų, arba
  - (b) paraiška atmetama, jei padaroma išvada, kad nesilaikoma šiame reglamente nustatytų reikalavimų, taip pat kai nepateikiama 1 dalies d punkte nurodyta deklaracija.
4. Pareiškėjams pranešamas dėl paraiškos priimtas sprendimas. Jei paraiška atmetama, sprendimas pareiškėjams aiškiai ir tiksliai paaiškinamas.
5. Sprendimas, kuriuo sukuriama SEAP, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* L serijoje.

SEAP statusas ir būstinė

1. Nuo sprendimo, kuriuo sukuriama SEAP, įsigaliojimo dienos SEAP turi juridinio asmens statusą.
2. Kiekvienoje valstybėje narėje SEAP turi plačiausią veiksnumą, suteikiamą juridiniams asmenims pagal tos valstybės narės teisę. Visų pirma ji gali sudaryti sutartis ir būti teismo proceso šalimi. Visos valstybių narių nacionalinės finansavimo agentūros laiko ją (ir jos nacionalinius mazgus) reikalavimus atitinkančiu nacionalinių finansinių įnašų gavėju.
3. SEAP buveinė yra valstybės narės teritorijoje.

26 straipsnis

Narystės kriterijai

1. SEAP nariais gali tapti šie juridiniai asmenys:
  - (a) valstybės narės;
  - (b) asocijuotosios šalys;
  - (c) Ukraina.
2. Valstybės narės, asocijuotosios šalys arba Ukraina gali tapti narėmis bet kuriuo metu po to, kai sukuriama SEAP, taikant 27 straipsnyje nurodytuose įstatuose nurodytas sąžiningas ir pagrįstas sąlygas ir kaip stebėtojos, neturinčios balsavimo teisės, įstatuose nustatytais sąlygomis.
3. SEAP taip pat gali bendradarbiauti su neasocijuotomis trečiosiomis šalimis arba neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektais, be kita ko, naudodama turtą, infrastruktūrą, objektus ir išteklius, jei tai neprieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams.

27 straipsnis

Įstatai

1. SEAP įstatuose pateikiama bent ši informacija:
  - (a) narių, stebėtojų ir, kai taikytina, nariams atstovaujančių juridinių asmenų sąrašas ir narystės bei atstovavimo pokyčių sąlygos ir tvarka pagal 26 straipsnį;
  - (b) konkretus SEAP tikslas, užduotys ir veikla, laikantis 23 straipsnio;
  - (c) bendrai įsigytos gynybos įrangos, technologijų ir (arba) paslaugų, kurios turi būti bendrai valdomos ir kurioms gali būti netaikomas PVM ir (arba) akcizai, sąrašas;
  - (d) SEAP buveinė pagal 25 straipsnį;
  - (e) SEAP pavadinimas;
  - (f) SEAP įgyvendinimo trukmė ir likvidavimo procedūra pagal 32 straipsnį;
  - (g) atsakomybės tvarka pagal 30 straipsnį;
  - (h) narių teisės ir pareigos, įskaitant pareigą mokėti įmokas į subalansuotą biudžetą ir balsavimo teises;
  - (i) narių organus, jų vaidmenis ir atsakomybę, jų sudarymo būdą ir sprendimų priėmimo būdą, įskaitant įstatų pakeitimus, laikantis 28 straipsnio;
  - (j) SEAP darbo kalba (-os);
  - (k) nuorodos į įstatų įgyvendinimo taisykles;
  - (l) saugumo politika, taikoma tvarkant įslaptintą informaciją.
2. Be to, kai SEAP nariai nusprendžia naudoti ir (arba) valdyti 14 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą gynybos pramonės parengties rezervą, į įstatus įtraukiamos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas 14 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto

gynybos pramonės parengties rezervo valdymas, įskaitant, kai aktualu, bendrą požiūrį į eksportą.

28 straipsnis

Įstatų pakeitimas

1. Visus įstatų pakeitimus, susijusius su 27 straipsnio 1 dalies a–h punktuose nurodytais klausimais, SEAP pateikia tvirtinti Komisijai. Komisija 24 straipsnio 2 dalį taiko *mutatis mutandis*.
2. Visus kitus įstatų pakeitimus, išskyrus nurodytuosius 1 dalyje, SEAP pateikia Komisijai per 10 dienų nuo jų priėmimo.
3. Komisija gali pareikšti prieštaravimą dėl 1 dalyje nurodytų pakeitimų per 60 dienų nuo jų pateikimo, nurodydama priežastis, kodėl pakeitimas neatitinka šio reglamento reikalavimų.
4. Pakeitimas įsigalioja tik po to, kai pasibaigia terminas prieštaravimui pareikšti arba kai Komisija nereikalauja laikytis to termino, arba kai pareikštas prieštaravimas panaikinamas.
5. Paraiškoje dėl pakeitimo pateikiamas:
  - (a) siūlomo pakeitimo tekstas arba, tam tikrais atvejais, priimto pakeitimo tekstas, įskaitant jo įsigaliojimo datą;
  - (b) pakeista konsoliduota įstatų redakcija.

29 straipsnis

Specialios viešųjų pirkimų sąlygos

1. SEAP gali paskirti viešojo pirkimo agentą, kuris veiks jos vardu.
2. Vykdydamas SEAP viešuosius pirkimus, viešojo pirkimo agentas privalo laikytis tų pačių taisyklių, kaip ir atitinkamas SEAP.
3. Kai SEAP perka gynybos produktą savo naudai ir savo vardu, ji laikoma tarptautine organizacija, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/81/EB 12 straipsnio c punkte. Kai SEAP gynybos produktą perka savo narių vardu, ji, nukrypdamą nuo Direktyvos 2009/81/EB 10 straipsnio, nustato savo taisykles, atitinkančias skaidrumo, nediskriminavimo ir konkurencijos principus.
4. SEAP viešieji pirkimai turi atitikti 12 straipsnio 3–6 dalyse nustatytus reikalavimus.

30 straipsnis

Atsakomybė ir draudimas

1. SEAP atsako už savo skolas.
2. Narių finansinė atsakomybė už SEAP skolas apribojama jų atitinkamais SEAP teikiamais įnašais. Įstatuose nariai gali nurodyti, kad jie prisiims nustatyto dydžio atsakomybę, didesnę už jų atitinkamus įnašus, arba neriboto dydžio atsakomybę.

3. Jei narių finansinė atsakomybė yra ribota, SEAP apsidraudžia tinkamu draudimu nuo rizikos, susijusios su pajėgumų sukūrimu ir valdymu.
4. Sąjunga neatsako, be kita ko, už jokiais SEAP skolas.

31 straipsnis

Taikoma teisė ir jurisdikcija

1. SEAP sukūrimas ir vidinis veikimas reglamentuojamas:
  - (a) Sąjungos teise, visų pirma šiuo reglamentu, ir 24 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytais įgyvendinimo aktais;
  - (b) valstybės, kurioje yra SEAP buveinė, teise tais atvejais, kai klausimai nereglamentuojami arba tik iš dalies reglamentuojami a punkte nurodytais aktais;
  - (c) įstatais ir jų įgyvendinimo taisyklėmis.
2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti narių ginčus, susijusius su SEAP, narių ir SEAP ginčus, taip pat visus ginčus, kurių šalis yra Sąjunga.
3. SEAP ir trečiųjų šalių ginčams taikomi Sąjungos teisės aktai dėl jurisdikcijos. Sąjungos teisės aktuose nenumatytais atvejais kompetentinga jurisdikcija tokiems ginčams spręsti nustatoma pagal valstybės, kurioje yra SEAP buveinė, teisę.

32 straipsnis

Likvidavimas ir nemokumas

1. Įstatuose nustatoma procedūra, taikytina SEAP likvidavimo atveju, pagrįsta narių susirinkimo sprendimu arba Komisijai panaikinus įgyvendinimo aktą, kuriuo sukuriama SEAP, kaip nurodyta 33 straipsnio 6 dalyje. Likvidavimo atveju vykdoma veikla gali būti perduota kitam juridiniam asmeniui.
2. Po to, kai narių susirinkimas priima sprendimą likviduoti SEAP, nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokio sprendimo priėmimo, SEAP apie tai praneša Komisijai. Komisija atitinkamą pranešimą apie sprendimą likviduoti paskelbia *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C* serijoje.
3. Nepagrįstai nedelsdama po likvidavimo procedūros užbaigimo ir bet kuriuo atveju per 10 dienų nuo tokio užbaigimo SEAP apie tai praneša Komisijai. Komisija atitinkamą pranešimą apie užbaigimą paskelbia *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C* serijoje. SEAP nustoja veikti pranešimo paskelbimo dieną.
4. Bet kuriuo metu, kai SEAP negali sumokėti savo skolų, ji nedelsdama apie tai praneša Komisijai. Komisija apie tai paskelbia atitinkamą pranešimą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C* serijoje.

Ataskaitų teikimas ir kontrolė

1. SEAP rengia metinę veiklos ataskaitą, kurioje pateikiamas 22 straipsnyje nurodytos veiklos techninis aprašymas ir finansinė ataskaita. Ji perduodama Komisijai per šešis mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.
2. Komisija gali teikti SEAP rekomendacijas dėl metinėje veiklos ataskaitoje aptariamų klausimų.
3. SEAP ir atitinkamos valstybės narės informuoja Komisiją apie visas aplinkybes, kurios gali rimtai sutrukdyti įgyvendinti SEAP užduotį arba trukdyti SEAP įvykdyti šiame reglamente nustatytus reikalavimus.
4. Jei Komisija sužino, kad SEAP veikia šiurkščiai pažeisdama šį reglamentą, įgyvendinimo aktą, kuriuo ji sukurta, jos įstatus ar kitą taikytiną teisę, ji prašo SEAP ir (arba) jos narius pateikti paaiškinimus.
5. Jei Komisija, suteikusi SEAP ir (arba) jos nariams pagrįstą laikotarpį pastaboms pateikti, padaro išvadą, kad SEAP veikia šiurkščiai pažeisdama šį reglamentą, įgyvendinimo aktą, kuriuo ji sukurta, savo įstatus ar kitą taikytiną teisę, ji gali SEAP ir jos nariams pasiūlyti taikyti taisomuosius veiksmus.
6. Jei taisomųjų veiksmų nesiimama, Komisija gali panaikinti įgyvendinimo aktą, kuriuo SEAP sukurta. Panaikinimo aktas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* L serijoje. Paskelbus aktą, SEAP likviduojamas.

IV skyrius

Tiekimo saugumas

1 SKIRSNIS

PARENGTIS

34 straipsnis

Sąlygų prie esamo pagrindų susitarimo prisijungti kitoms valstybėms narėms sudarymas

1. Kai bent dvi valstybės narės sudaro susitarimą bendrai pirkti gynybos produktus ir kai tai pateisinama dėl ypatingos skubos, 2–6 dalyse numatytos taisyklės gali būti taikomos pagrindų susitarimams, kuriuose nėra taisyklių, kuriomis reglamentuojama galimybė iš esmės jį keisti, kad jo nuostatos galėtų būti taikomos perkančiosioms organizacijoms (subjektams), kurios iš pradžių nebuvo pagrindų susitarimo šalys.
2. Nukrypstant nuo Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, perkančiosios organizacijos (subjektai) gali iš dalies pakeisti esamą pagrindų susitarimą su įmone, atitinkančia 10 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, sudarytą taikant vieną iš tos direktyvos 25 straipsnyje numatytų procedūrų, kad jos nuostatos galėtų būti taikomos perkančiosioms organizacijoms (subjektams), kurie iš pradžių nebuvo pagrindų susitarimo šalys.

3. Nukrypstant nuo Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, perkančioji organizacija (subjektas) gali iš esmės pakeisti galiojančiame pagrindų susitarime su įmone, atitinkančia 10 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, nustatytus kiekius, jei tai tikrai būtina taikant šio straipsnio 2 dalį. Jei galiojančiame pagrindų susitarime nustatyti kiekiai yra iš esmės keičiami pagal šią dalį, bet kuriam ekonominės veiklos vykdytojui, kuris atitinka perkančiosios organizacijos (subjekto) sąlygas, iš pradžių nustatytas viešųjų pirkimų procedūroje dėl pagrindų susitarimo, įskaitant kokybinės atrankos reikalavimus, kaip nurodyta Direktyvos 2009/81/EB 39–46 straipsniuose, ir kuris atitinka 10 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, suteikiama galimybė prisijungti prie to pagrindų susitarimo. Perkančioji organizacija (subjektas) tokią galimybę sudaro *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtu *ad hoc* pranešimu.
4. Nediskriminavimo principas taikomas 2 ir 3 dalyse nurodytoms sutartims ir pagrindų susitarimams dėl papildomų kiekių, ypač 1 dalyje nurodytų valstybių narių perkančiųjų organizacijų (subjektų) santykiams.
5. Perkančiosios organizacijos, kurios pakeitė sutartį šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais, apie tai paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Toks pranešimas skelbiamas Direktyvos 2009/81/EB 32 straipsnyje nustatyta tvarka.
6. Perkančiosios organizacijos (subjektai) negali naudotis 2 ir 3 dalyse numatyta galimybe netinkamai arba tokiu būdu, dėl kurio būtų užkirstas kelias konkurencijai, ji būtų apribota ar iškreipta.

35 straipsnis

Viešieji pirkimai

1. Nukrypstant nuo [naujos redakcijos Finansinio reglamento 168 straipsnio], valstybės narės, asocijuotosios šalys ir, kai aktualu, Ukraina gali prašyti Komisijos:
  - (a) kartu dalyvauti bendruose viešuosiuose pirkimuose, kaip nurodyta [naujos redakcijos Finansinio reglamento 168 straipsnio 2 dalyje], kuriuose dalyvaujamos valstybės narės, asocijuotosios šalys arba Ukraina gali įsigyti, išsinuomoti arba išperkamosios nuomos būdu įsigyti bendrai perkamus gynybos produktus;
  - (b) veikti kaip centrinė perkančioji organizacija, suinteresuotųjų valstybių narių naudai arba jų vardu perkanti gynybos produktus, kaip nurodyta [naujos redakcijos Finansinio reglamento 168 straipsnio 3 dalyje].
2. 1 dalyje nurodyta viešųjų pirkimų procedūra turi atitikti šias sąlygas:
  - (a) nukrypstant nuo [naujos redakcijos Finansinio reglamento 168 straipsnio 2 ir 3 dalių], dalyvauti pradedant viešųjų pirkimų procedūrą gali visos valstybės narės, asocijuotosios šalys ir Ukraina;
  - (b) Komisija kviečia bent 4 atitinkamos patirties derybose turinčius ekspertus iš dalyvaujančių šalių, turinčių atitinkamo gynybos produkto gamybos pajėgumų, sudaryti jungtinę derybų grupę;
  - (c) dalyvaujančios šalys aiškiai nurodo, ar jos ketina dėl to produkto taip pat vesti kitas derybas. Sprendimą dėl to produkto taip pat vesti kitas derybas turi vieningai patvirtinti dalyvaujančios šalys.

3. Vykdydama 1 dalies b punkte nurodytą viešąjį pirkimą, Komisija gali pirkti atitinkamus gynybos produktų komponentus ir žaliavas strateginiams rezervams kurti.
Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija, nukrypdama nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 172 straipsnio 1 dalies, gali prašyti pristatyti prekes ar teikti paslaugas nuo tos dienos, kurią išsiunčiami šio reglamento tikslais vykdant viešuosius pirkimus parengti sutarčių projektai, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sutarties paskyrimo.
4. Siekdami sudaryti pirkimo sutartis su ekonominės veiklos vykdytojais, Komisijos atstovai arba Komisijos paskirti ekspertai, bendradarbiaudami su atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, gali atitinkamų gynybos produktų gamybos objektuose atlikti patikrinimus vietoje.
5. Pagal šį straipsnį įsigytų gynybos produktų nuosavybė ir eksportas ir toliau priklauso dalyvaujančių šalių kompetencijai.
6. Komisija užtikrina, kad vykdant viešųjų pirkimų procedūras ir įgyvendinant jas įvykdžius sudarytus susitarimus dalyvaujančioms šalims būtų taikomos vienodos sąlygos.
7. Viešųjų pirkimų naudojimu pagal 1 dalį nedaromas poveikis kitoms Finansiniame reglamente numatytoms priemonėms.
8. Be Finansiniame reglamente nustatytų sąlygų, konkurso dalyviams, rangovams ir subrangovams, dalyvaujantiems pagal šį straipsnį įvykdžius viešuosius pirkimus sudarytose sutartyse, *mutatis mutandis* taikomi tinkamumo kriterijai, lygiaverčiai nustatytiesiems šio reglamento 10 straipsnyje.

36 straipsnis

Išankstinis gynybos produktų pirkimas

1. 35 straipsnyje nurodytas bendras pirkimas gali būti vykdomas sudarant išankstinius gynybos produktų pirkimo susitarimus, dėl kurių deramasi ir kurie sudaromi dalyvaujančių šalių vardu ir jų naudai. Į tuos susitarimus gali būti įtrauktas tokių produktų gamybai mainais už teisę į rezultatą taikytinas išankstinio mokėjimo mechanizmas, neviršijantis sutarties dalių, susijusių su vienkartinėmis išlaidomis ir (arba) gamybos pajėgumų rezervavimu.
2. Kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose susitarimuose numatytas išankstinio mokėjimo mechanizmas, išankstinis mokėjimas rangovui padengiamas iš 5 straipsnio 1 dalyje nurodyto finansinio paketo. Dalyvaujančių šalių įnašai, nurodyti 6 straipsnyje, nustatomi vienodai, atsižvelgiant į kiekvieną dalyvaujančių šalių užsąkytą vienetą.
3. Tais atvejais, kai suderėtos sumos viršija paklausą, Komisija atitinkamų valstybių narių prašymu parengia persikirstymo į nacionalines atsargas arba gynybos pramonės parengties rezervo sukūrimui mechanizmą, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies b punkte.

Palankesnių sąlygų įsipareigojimo pirkti sutartims sudarymas

1. Komisija, atsižvelgdama į Gynybos pramonės parengties tarybos nuomonę ir patarimus ir laikydamasi konkurencijos ir viešųjų pirkimų taisyklių, sukuria sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos sudaryti įsipareigojimo pirkti sutartis, susijusias su EGTPB ir Ukrainos GPTB gamybos pajėgumų didinimu pramoniniu lygmeniu.
2. 1 dalyje nurodyta sistema suinteresuotosioms valstybėms narėms, asocijuotosioms šalims ir, kai aktualu, Ukrainai sudaromos sąlygos teikti pasiūlymus, kuriuose nurodoma:
  - (a) gynybos produktų, kuriuos jos ketina pirkti, kiekis ir kokybė;
  - (b) numatoma kaina arba kainų intervalas;
  - (c) numatoma įsipareigojimo pirkti sutarties galiojimo trukmė.
3. 1 dalyje nurodyta sistema suteikia galimybę gynybos produktų gamintojams, atitinkantiems 10 straipsnyje nustatytas sąlygas, teikti pasiūlymus, kuriuose nurodoma:
  - (a) gynybos produktų, dėl kurių jie siekia sudaryti įsipareigojimo pirkti sutartis, kiekis ir kokybė;
  - (b) numatoma kaina, už kurią jie ketina parduoti, arba kainų intervalas;
  - (c) numatoma įsipareigojimo pirkti sutarties galiojimo trukmė.
4. Remdamasi pagal 2 ir 3 dalis gautais pasiūlymais, Komisija padeda atitinkamiems gynybos produktų gamintojams užmegzti ryšius su suinteresuotomis valstybėmis narėmis ir asocijuotosiomis šalimis, taip pat, kai aktualu, su Ukraina.
5. Remdamosi 4 dalyje nurodyta pagalba užmezgant ryšius, suinteresuotosios valstybės narės ir asocijuotosios šalys, taip pat, kai aktualu, Ukraina gali prašyti Komisijos jų vardu ir (arba) jų naudai dalyvauti bendrų viešųjų pirkimų procedūroje arba viešųjų pirkimų procedūroje pagal 35 straipsnį.
6. Iš 5 straipsnio 1 dalyje nurodyto finansinio paketo gali būti padengiamos sutarties dalys, susijusios su vienkartinėmis išlaidomis ir (arba) gamybos pajėgumų rezervavimu.

Leidimų išdavimo proceso paspartinimas siekiant laiku gauti ir tiekti tam tikrus gynybos produktus

1. Valstybės narės užtikrina, kad administracinės paraiškos, susijusios su gamybos objektų planavimu, statyba ir eksploatavimu, išteklių perdavimu Sąjungos viduje, taip pat su galutinių produktų kvalifikavimu ir sertifikavimu, būtų tvarkomos veiksmingai ir laiku. Tuo tikslu visos atitinkamos nacionalinės institucijos užtikrina, kad tokios paraiškos būtų tvarkomos kuo greičiau, kiek tai teisiškai įmanoma.
2. Valstybės narės užtikrina, kad vykdant planavimo ir leidimų išdavimo procesą pirmenybė, derinant teisinius interesus atitinkamu konkrečiu atveju, būtų teikiama

gamyklų ir įrenginių, skirtų tam tikrų gynybos produktų gamybai, statybai ir eksploatavimui.

39 straipsnis

Proceso, susijusio su tarpvalstybiniu mastu galiojančiu sertifikavimu, palengvinimas

1. Valstybės narės patvirtina nacionalinių sertifikavimo institucijų gynybos tikslais sąrašą ir pateikia jį Komisijai, kuri pateikia jį valstybėms narėms.
2. Komisija įgyvendinimo aktais sudaro ir nuolat atnaujina valstybių narių nustatytų nacionalinių gynybos tikslais veikiančių sertifikavimo institucijų oficialų sąrašą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 58 straipsnyje 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Vienos valstybės narės sertifikavimo institucija gali prašyti kitos valstybės narės sertifikavimo institucijos pateikti pagrindinę informaciją apie tam tikro gynybos produkto sertifikavimo aprėptį.

2 SKIRSNIS

TIEKIMO GRANDINĖS PRIEŽIŪRA IR STEBĖSENA

40 straipsnis

Gynybos tiekimo grandinių analizė

1. Komisija, bendradarbiaudama su Gynybos pramonės parengties taryba, parengia Sąjungos gynybos tiekimo grandinių analizę.
2. Gynybos pramonės parengties taryba sudaro gynybos produktų, kurie yra itin svarbūs Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, visų pirma valstybių narių gynybos pajėgumų stiprinimui ir EGTPB parengčiai (toliau – pagrindiniai gynybos srities produktai), sąrašą. Tas sąrašas reguliariai, bent kartą per metus, atnaujinamas.
3. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, parengia kilus krizei svarbių produktų nustatymo sistemą ir metodiką, daugiausia dėmesio skirdama kliūčių ir su jais susijusių gamybos pajėgumų Sąjungoje nustatymui.
4. Atlikus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą analizę ir 6 dalyje nurodytą produktų nustatymą pateikiama Sąjungos stipriųjų ir silpnųjų pusių, susijusių su kilus krizei svarbių produktų tiekimo grandinėmis, analizė ir ja remiamasi vykdant programavimą pagal Programą, nustatytą pagal II skyrių.
5. Šiuo tikslu Komisija naudoja, *inter alia*, viešai ir komerciniais tikslais prieinamus duomenis ir atitinkamą nekonfidencialią įmonių informaciją, panašios analizės, be kita ko, atliekamos dėl Sąjungos teisės aktų dėl žaliavų ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos, rezultatus, taip pat vertinimus, atliktus pagal 66 straipsnio 1 dalį. Kai to nepakanka, kad būtų galima nustatyti kilus krizei svarbius produktus, Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali atitinkamiems subjektams, dalyvaujantiems atitinkamose vertės grandinėse ir įsikūrusiems Sąjungoje, pateikti prašymus savanoriškai pateikti informaciją.

6. Komisija įgyvendinimo aktu parengia ir reguliariai atnaujina kilus krizei svarbių produktų sąrašą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 58 straipsnyje 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
7. Komisija reguliariai informuoja Gynybos pramonės parengties tarybą apie pagal 4 dalį vykdytos veiklos bendrus rezultatus.
8. Komisija, remdamasi pagal 4 dalį vykdytos veiklos rezultatais ir pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, parengia ankstyvojo perspėjimo rodiklių sąrašą. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, reguliariai, bent kas dvejus metus, peržiūri ankstyvojo perspėjimo rodiklių sąrašą.
9. Visa pagal šį straipsnį gauta informacija tvarkoma laikantis 61 straipsnyje nustatytų konfidencialumo įsipareigojimų.
10. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis valstybių narių gyvybinių saugumo interesų apsaugai, kaip nurodyta SESV 346 straipsnio 1 dalies a punkte.

41 straipsnis

Stebėseną

1. Komisija, konsultuodamasi su Gynybos pramonės parengties taryba, reguliariai stebi Sąjungos gamybos pajėgumus, būtinus kilus krizei svarbiems produktams, nustatytiems pagal 40 straipsnio 6 dalį, tiekti, siekdama nustatyti veiksnius, kurie gali sutrikdyti, trukdyti arba neigiamai paveikti pagrindinių gynybos srities produktų, kuriuos jie teikia, tiekimą. Stebėseną sudaro ši veikla:
  - (a) pagal 40 straipsnio 8 dalį nustatytų ankstyvojo perspėjimo rodiklių stebėseną;
  - (b) valstybių narių vykdoma 42 straipsnyje nurodytų pagrindinių rinkos dalyvių vykdomos veiklos vientisumo ir valstybių narių ataskaitų apie svarbius įvykius, kurie gali trukdyti reguliariai vykdyti tokią veiklą, teikimo stebėseną;
  - (c) geriausios praktikos, susijusios su prevenciniu rizikos mažinimu ir didesniu Sąjungos gamybos pajėgumų, būtinų kilus krizei svarbių produktų tiekimui, skaidrumu, nustatymas.

Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, nustato stebėsenos dažnumą.
2. Komisija ypatingą dėmesį skiria tam, kad būtų kuo labiau sumažinta administracinė našta, visų pirma MVI, atsirandanti dėl informacijos rinkimo.
3. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali prašyti 42 straipsnyje nurodytų pagrindinių rinkos dalyvių, valstybių narių, nacionalinių gynybos pramonės asociacijų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų savanoriškai teikti informaciją stebėsenos veiklos, vykdomos pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, vykdymo tikslais.
4. 1 dalies pirmos pastraipos b punkto tikslais valstybės narės gali prašyti 42 straipsnyje nurodytus pagrindinius rinkos dalyvius savanoriškai teikti informaciją, kai tai būtina ir proporcinga.
5. 3 dalies tikslais nacionalinės kompetentingos institucijos sudaro ir tvarko visų atitinkamų jų teritorijoje įsisteigusių įmonių, kurios veiksmingai arba potencialiai prisideda prie pagrindinių gynybos srities produktų tiekimo, kontaktinės informacijos

sąrašą. Tas sąrašas perduodamas Komisijai. Komisija nustato standartizuotą kontaktinės informacijos sąrašo formatą, kad būtų užtikrintas sąveikumas.

6. Nedarydamos poveikio savo gyvybinių saugumo interesų ir komerciniu požiūriu konfidencialios informacijos, kylančios iš valstybių narių sudarytų susitarimų, apsaugai, valstybės narės, kai tinkama, Gynybos pramonės parengties tarybai pateikia visą svarbią papildomą informaciją, visų pirma apie galimą ar būsimą priemonių, taikytinų vykdant kilus krizei svarbių produktų viešuosius pirkimus, juos perkant ar gaminant, priėmimą nacionaliniu lygmeniu.
7. Remdamasi informacija, surinkta vykdant veiklą pagal 1 dalį, Komisija Gynybos pramonės parengties tarybai teikia reguliariai atnaujinamą apibendrintų išvadų ataskaitą. Gynybos pramonės parengties taryba organizuoja posėdžius stebėsenos rezultatams įvertinti. Kai aktualu, Gynybos pramonės parengties tarybos pirmininkas į tokius posėdžius gali kviešti nacionalines gynybos pramonės asociacijas, pagrindinius rinkos dalyvius ir akademinės bendruomenės bei pilietinės visuomenės ekspertus.
8. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis valstybių narių gyvybinių saugumo interesų apsaugai, kaip nurodyta SESV 346 straipsnio 1 dalies a punkte.

42 straipsnis

Pagrindiniai rinkos dalyviai

1. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, nustato pagrindinius jų teritorijoje įsisteigusius pagrindinių gynybos produktų tiekimo rinkos dalyvius, atsižvelgdamos į šiuos elementus:
  - (a) pagrindinių rinkos dalyvių Sąjungos arba pasaulinės rinkos dalis to produkto rinkoje;
  - (b) rinkos dalyvių svarbą išlaikant pakankamą gaminio tiekimo lygį Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, ar Sąjungoje yra alternatyvių to gaminio tiekimo galimybių;
  - (c) poveikį, kurį rinkos dalyvių tiekiamo produkto tiekimo sutrikimas galėtų turėti kilus krizei svarbių produktų tiekimui.
2. Valstybės narės praneša apie svarbius įvykius, kurie gali trukdyti reguliariai vykdyti 1 dalyje nurodytą veiklą.

3 SKIRSNIS

TIEKIMO KRIZĖ. PREVENCIJA IR ŠVELNINIMAS

43 straipsnis

Įspėjimai ir prevenciniai veiksmai

1. Kai nacionalinė kompetentinga institucija sužino apie didelio sutrikdymo, susijusio su kilus krizei svarbiais produktais, riziką arba turi konkrečios ir patikimos informacijos apie bet kurį kitą atitinkamą rizikos veiksnių ar įvykių, kuris daro poveikį kilus krizei svarbaus produkto tiekimui, ji nepagrįstai nedelsdama įspėja Gynybos pramonės pasirengimo tarybą.

2. Kai Gynybos pramonės parengties valdyba arba Komisija sužino apie didelio sutrikdymo, susijusio su kilus krizei svarbiais produktais, riziką arba turi konkrečios ir patikimos informacijos apie bet kurią kitą atitinkamą rizikos veiksnį ar įvykį, kuris daro poveikį kilus krizei svarbaus produkto tiekimui, be kita ko, remdamosi išankstinio perspėjimo rodikliais, Komisija, gavusi įspėjimą pagal 1 dalį arba iš tarptautinių partnerių, nepagrįstai nedelsdama atlieka šiuos prevencinius veiksmus:
- (a) sušaukia neeilinį Gynybos pramonės parengties tarybos posėdį, kad būtų užtikrinamas koordinavimas:
    - (1) aptariant atitinkamų kilus krizei svarbių produktų prieinamumo ir tiekimo sutrikimų mastą;
    - (2) rekomenduojant Komisijai inicijuoti veiksmus pagal šio reglamento II skyrių;
    - (3) aptariant nacionalinių kompetentingų institucijų metodus, be kita ko, siekiant įvertinti pagrindinių rinkos dalyvių pasirengimo būklę;
    - (4) pradedant dialogą su Sąjungos gamybos pajėgumų, būtinų kilus krizei svarbių produktų tiekimui, suinteresuotaisiais subjektais, siekiant nustatyti, parengti ir galbūt koordinuoti prevencines priemones;
    - (5) kai tai būtina ir proporcinga, aptariant 44 straipsnyje nurodytos tiekimo krizės padėties įvedimą;
  - (b) Sąjungos vardu pradeda konsultacijas ar bendradarbiavimą su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, kad, sprendžiant tiekimo grandinės sutrikimų problemą, būtų ieškoma bendradarbiavimo sprendimų, laikantis tarptautinių įsipareigojimų, kurie, kai tinkama, gali apimti koordinavimo atitinkamuose tarptautiniuose forumuose vykdymą.

44 straipsnis

Tiekimo krizės padėties įvedimas

1. Tiekimo krizė laikoma kilusia, kai:
- (a) yra didelių sutrikimų tiekiant produktus, kurie nėra gynybos produktai, arba didelių kliūčių prekybai tokiais produktais Sąjungoje, dėl kurių atsiranda didelis jų trūkumas, ir
  - (b) dėl tokio didelio trūkumo užkertamas kelias gynybos produktų tiekimui, remontui ar techninei priežiūrai tiek, kad būtų daromas didelis neigiamas poveikis Sąjungos gynybos produktų tiekimo grandinių veikimui ir poveikis Sąjungos visuomenei, ekonomikai ir saugumui.
2. Kai Komisija arba Gynybos pramonės parengties taryba sužino apie galimą tiekimo krizę pagal 43 straipsnį, Komisija įvertina, ar tenkinamos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į galimą teigiamą ir neigiamą tiekimo krizės poveikį ir pasekmes Sąjungos gynybos produktų tiekimo grandinėms, taip pat į vertinimus, atliktus pagal kitas atitinkamas Sąjungos krizių valdymo sistemas. Jei atlikus tą vertinimą gaunama konkrečių ir patikimų įrodymų, Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali pasiūlyti Tarybai įvesti tiekimo krizės padėtį.

3. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali įvesti tiekimo krizės padėtį priimdama Tarybos įgyvendinimo aktą. Tiekimo krizės padėties trukmė nurodoma įgyvendinimo akte ir neviršija 12 mėnesių.
4. Komisija reguliariai ir ne rečiau kaip kas tris mėnesius praneša Tarybai ir Europos Parlamentui apie krizės padėtį.
5. Prieš pasibaigiant tiekimo krizės laikotarpiui, Komisija įvertina, ar tikslinga pratęsti tiekimo krizės padėtį. Jei atlikus tokį vertinimą gaunama konkrečių ir patikimų įrodymų, kad tiekimo krizės padėties įvedimo sąlygos vis dar tenkinamos, Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali pasiūlyti Tarybai pratęsti tiekimo krizės padėtį.
6. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali pratęsti tiekimo krizės padėtį Tarybos įgyvendinimo aktu. Pratęsimo trukmė turi būti ribojama ir nurodoma Tarybos įgyvendinimo akte.
7. Komisija gali pasiūlyti pratęsti tiekimo krizės padėtį vieną arba daugiau kartų, jei tai tinkamai pagrįdžiama.
8. Tiekimo krizės metu Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, įvertina, ar tikslinga krizės padėtį nutraukti anksčiau laiko. Jei vertinime tai nurodyta, Komisija gali pasiūlyti Tarybai nutraukti krizės padėtį.
9. Taryba gali nutraukti tiekimo krizės padėtį priimdama Tarybos įgyvendinimo aktą.
10. Krizės metu Komisija prireikus valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva sušaukia neeilinius Gynybos pramonės parengties tarybos posėdžius. Valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja su Komisija, laiku informuoja apie visas nacionalines priemones, kurių imamasi dėl atitinkamos gynybos produktų tiekimo grandinės, ir jas koordinuoja Gynybos pramonės parengties taryboje.
11. Pasibaigus laikotarpiui, kuriuo galioja tiekimo krizės padėtis, arba jei ji nutraukiama anksčiau laiko pagal šio straipsnio 8 dalį, priemonės, kurių imtasi pagal 46 ir 47 straipsnius, nedelsiant nustoja būti taikomos.
12. Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tiekimo krizės pabaigos atnaujina Sąjungos gynybos produktų tiekimo grandinių analizę ir stebėseną pagal 40 ir 41 straipsnius, atsižvelgdama į krizės metu įgytą patirtį.

45 straipsnis

Neatidėliotinių priemonių, taikytinų tiekimo krizės atveju, rinkinys

1. Kai pagal 44 straipsnį įvedama tiekimo krizės padėtis ir kai tai būtina tiekimo krizei Sąjungoje įveikti, Komisija gali imtis 45 ir 46 straipsniuose numatytų priemonių tuose straipsniuose nustatytais sąlygomis.
2. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, 46 ir 47 straipsniuose numatytas priemones taiko tik tada, kai dėl tiekimo krizės patiriami su kilus krizei svarbiais produktais susiję trikdžiai arba kyla grėsmė, kad jie bus patiriami. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių naudojimas turi būti proporcingas ir neviršyti to, kas būtina siekiant pašalinti didelius sutrikimus, darančius poveikį kilus krizei svarbių produktų tiekimo grandinėms Sąjungoje, ir turi atitikti Sąjungos interesus. Taikant tas priemones turi būti vengiama užkrauti neproporcingą administracinę naštą, visų pirma MVI.

3. Kai pagal 44 straipsnį įvedama tiekimo krizės padėtis ir kai tinkama siekiant įveikti tiekimo krizę Sąjungoje, Gynybos pramonės parengties taryba gali įvertinti tinkamas ir veiksmingas neatidėliotinas priemones ir dėl jų patarti.
4. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visas priemones, kurių imtasi pagal 1 dalį, ir paaiškina savo veiksmų priežastis.
5. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali paskelbti neatidėliotinių priemonių įgyvendinimo ir naudojimo gaires.

46 straipsnis

Informacijos rinkimas

1. Kai pagal 44 straipsnį įvedama tiekimo krizės padėtis, Komisija gali paprašyti atitinkamų įmonių, prisidedančių prie kilus krizei svarbių produktų, kurie nėra gynybos produktai, gamybos, pateikti informaciją apie savo gamybos gebą, gamybos pajėgumus ir dabartinius pirminius sutrikimus per nustatytą laikotarpį, gavusi išankstinę valstybės narės, kurioje tos įmonės yra įsisteigusios, sutikimą. Prašoma informacija apima tik tai, kas būtina tiekimo krizės pobūdžiui įvertinti arba galimoms švelninimo ar neatidėliotinėms priemonėms Sąjungos ar nacionaliniu lygmeniu nustatyti ir įvertinti. Prašymai pateikti informaciją neapima informacijos, kurios atskleidimas prieštarautų esminiams valstybių narių saugumo interesams, teikimo.
2. Prieš pateikdama prašymą pateikti informaciją, Komisija gali savanorišku pagrindu konsultuotis su reprezentatyvaus skaičiaus atitinkamomis įmonėmis, kad nustatytų tinkamą ir proporcingą tokio prašymo turinį. Komisija, bendradarbiaudama su Gynybos pramonės parengties taryba, parengia prašymą pateikti informaciją.
3. Komisija naudoja saugias informacijos prašymo pateikimo ir gautos informacijos tvarkymo priemones pagal 61 straipsnį. Šiuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos perduoda Komisijai pagal 41 straipsnio 5 dalį sudarytą kontaktinės informacijos sąrašą.
4. Komisija nepagrįstai nedelsdama perduoda prašymo pateikti informaciją kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje yra įmonės, į kurią kreipiamasi, gamybos vieta, nacionalinei kompetentingai institucijai. Jei nacionalinė kompetentinga institucija to prašo, Komisija, vadovaudamasi Sąjungos teise, perduoda iš atitinkamos įmonės gautą informaciją.
5. Prašyme pateikti informaciją nurodomas jo teisinis pagrindas, jis turi apimti tik tai, kas tikrai būtina, ir būti proporcingas duomenų išsamumo, apimties ir prieigos prie prašomų duomenų dažnumo atžvilgiu, jame turi būti atsižvelgiama į teisėtus įmonės tikslus, taip pat sąnaudas ir pastangas, kurių reikia norint pateikti duomenis, ir nustatomas terminas, per kurį informacija turi būti pateikta. Jame taip pat nurodomos 55 straipsnyje numatytos sankcijos.
6. Prašomą informaciją atitinkamos įmonės ar įmonių asociacijos vardu teikia: įmonių savininkai arba atstovai, o juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, atveju – asmenys, įgalioti jiems atstovauti pagal įstatymus ar pagal jų įstatus.
7. Jei Sąjungoje įsisteigusi įmonė gauna trečiosios šalies prašymą pateikti informaciją, susijusią su jos veikla Sąjungos ypatingos svarbos gynybos produktų tiekimo grandinėje, ji tinkamu laiku informuoja Komisiją taip, kad Komisija galėtų prašyti

įmonės panašios informacijos. Komisija informuoja Gynybos pramonės parengties tarybą apie tokį trečiosios šalies prašymą.

8. Jeigu įmonė, atsakydama į pagal šį straipsnį pateiktą prašymą, pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba nepateikia informacijos per nustatytą laikotarpį, jai skiriamos pagal 55 straipsnį nustatytos baudos, išskyrus atvejus, kai įmonė turi tinkamų priežasčių nepateikti prašomos informacijos.

47 straipsnis

Pirmenybiniai užsakymai

1. Kai pagal 44 straipsnį įvedama krizės padėtis, valstybė narė, kuri dėl stygiaus arba didelės stygiaus rizikos Sąjungos ypatingos svarbos gynybos produktų tiekimo grandinėje susiduria arba gali susidurti su dideliais sunkumais pateikdama užsakymą arba vykdydama pagrindinių gynybos srities produktų tiekimo sutartį, gali prašyti Komisijos reikalauti, kad įmonė priimtų kilus krizei svarbių produktų, kurie nėra gynybos produktai, užsakymą arba teiktų jam pirmenybę (toliau – pirmenybinis užsakymas).
2. Gavusi 1 dalyje nurodytą prašymą, Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, kurio įsisteigusi atitinkama įmonė, ir gavusi jos sutikimą, gali pranešti atitinkamai įmonei apie savo ketinimą taikyti pirmenybinio užsakymo tvarką.
3. 2 dalyje nurodytame pranešime pateikiama informacija apie prašymo teisinį pagrindą, nurodomas atitinkamas produktas, specifikacijos ir kiekiai, taip pat tvarkaraštis ir terminas, per kurį turi būti įvykdytas užsakymas, ir nurodomos priežastys, pagrindžiančios pirmenybinio užsakymo naudojimą.
4. Gavusi 2 dalyje nurodytą pranešimą, įmonė per penkias darbo dienas atsako Komisijai ir nurodo, ar ji gali priimti užsakymą. Kai to reikia dėl padėties skubumo, Komisija, remdamasi tokio skubumo pagrindu, gali sutrumpinti terminą, per kurį įmonė turi pateikti atsakymą.
5. Jeigu įmonė atsisako priimti pirmenybinį užsakymą, ji pateikia Komisijai išsamų atsisakymo pagrindimą.
6. Jeigu įmonė priima pirmenybinį užsakymą, laikoma, kad jis priimtas Komisijos pavedime aprašytomis sąlygomis, kaip apibrėžta 1 dalyje, ir įmonei taikomas teisiškai privalomas įpareigojimas.
7. Jeigu pranešimą gavusi įmonė atsisako vykdyti pirmenybinį užsakymą, laikoma, kad pavedimas atmestas. Tinkamai atsižvelgusi į įmonės nurodytus pagrindus, Komisija gali:
  - (a) netaikyti pavedimo;
  - (b) įpareigoti, priimdama įgyvendinimo aktus, atitinkamas įmones priimti arba vykdyti pirmenybinį užsakymą už sąžiningas ir pagrįstas kainas.
8. Komisija atsižvelgia į įmonės pagal 7 dalį pareikštus prieštaravimus ir nurodo priežastis, dėl kurių, laikantis proporcingumo principo ir įmonės pagrindinių teisių pagal Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, buvo būtina priimti 7 dalies b punkte nurodytą įgyvendinimo aktą, atsižvelgiant į 1 dalyje aprašytas aplinkybes.
9. Komisija 7 dalies b punkte nurodytame įgyvendinimo akte nurodo pirmenybinio užsakymo teisinį pagrindą, nustato terminą, per kurį turi būti įvykdytas užsakymas, ir

nustato produktą, specifikacijas, kiekį ir visus kitus parametrus, kurių reikia laikytis. Komisija taip pat nurodo 55 straipsnyje numatytas sankcijas už įsipareigojimo nevykdymą.

10. Jeigu įmonė priėmė Komisijos pirmenybinį užsakymą pagal 6 dalį arba jei Komisija priėmė įgyvendinimo aktą pagal 7 dalies b punktą, pirmenybinis užsakymas:
  - (a) vykdomas už sąžiningą ir pagrįstą kainą, tinkamai atsižvelgiant į ekonominės veiklos vykdytojo alternatyviausias sąnaudas vykdant pirmenybinius užsakymus, palyginti su esamais sutartiniais įsipareigojimais;
  - (b) yra viršesnis už bet kokią vykdymo pareigą pagal privatinę ar viešąją teisę, išskyrus tas pareigas, kurios tiesiogiai susijusios su karinių reikmių užsakymais.
11. Bet kokį prieštaravimą tarp pirmenybinio užsakymo ir priemonės pagal bet kurį kitą Sąjungos prioritetų nustatymo mechanizmą sprendžia Komisija, atsižvelgdama į viešojo intereso pusiausvyrą.
12. Jeigu įmonė sutinka su Komisijos pavedimu pagal 6 dalį arba jei Komisija priėmė įgyvendinimo aktą pagal 7 dalies b punktą, įmonė gali prašyti Komisijos peržiūrėti pirmenybinį užsakymą, jei, jos nuomone, tai yra tinkamai pagrįsta dėl vienos iš šių priežasčių:
  - (a) įmonė negali įvykdyti pirmenybinio užsakymo, net ir teikdama jam pirmenybę, nes nepakanka gamybos gebos arba gamybos pajėgumų;
  - (b) priėmus užsakymą įmonei būtų užkrauta nepagrįsta ekonominė našta ir jai kiltų ypatingų sunkumų.
13. Įmonė pateikia visą aktualią ir pagrįstą informaciją, kad Komisija galėtų įvertinti pareikštų prieštaravimų pagrįstumą.
14. Išnagrinėjusi įmonės pateiktas priežastis ir įrodymus, Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, kurioje įmonė įsisteigusi, gali iš dalies pakeisti savo įgyvendinimo aktą, kad atitinkama įmonė būtų iš dalies arba visiškai atleista nuo įsipareigojimų pagal šį straipsnį.
15. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis lygiaverčio poveikio nacionalinių mechanizmų ar iniciatyvų naudojimui.
16. Kai Sąjungoje įsisteigusiai įmonei taikoma trečiosios šalies priemonė, apimanti pirmenybinį užsakymą, ji apie tai praneša Komisijai. Tada Komisija informuoja Komitetą apie tokių priemonių buvimą.
17. Kai įmonė priima arba yra įpareigota priimti pirmenybinį užsakymą ir teikti jam pirmenybę pagal 6 dalį arba 7 dalies b punktą, ji apsaugoma nuo bet kokios sutartinės ar nesutartinės atsakomybės, susijusios su pirmenybinių prašymų vykdymu. Atsakomybė netaikoma tik tiek, kiek sutartinių pareigų pažeidimas buvo būtinas, kad būtų laikomasi įsipareigojimo teikti pirmenybę.
18. Jeigu ekonominės veiklos vykdytojas, aiškiai sutikęs arba įpareigotas sutikti teikti pirmenybę užsakymams, kuriems teikti pirmenybę buvo paprašytas Komisijos, tyčia arba dėl didelio neatsargumo nevykdo prievolės teikti pirmenybę tiems užsakymams, jam skiriamos pagal 54 straipsnį nustatytos baudos, išskyrus atvejus, kai įmonė turi tinkamų priežasčių nevykdyti prievolės teikti pirmenybę tiems užsakymams.

19. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma praktinė ir operatyvinė pirmenybinių prašymų veikimo tvarka.
20. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 58 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4 SKIRSNIS

SU SAUGUMU SUSIJUSIOS TIEKIMO KRIZĖS PADĖTIS

48 straipsnis

Su saugumu susijusios tiekimo krizės padėties įvedimas

1. Su saugumu susijusi tiekimo krizė laikoma kilusia, kai:
  - (a) kilo arba manoma, kad kilo saugumo krizė;
  - (b) susiduriama su dideliais produktų tiekimo sutrikimais arba didelėmis kliūtimis prekybai gynybos produktais Sąjungoje, dėl kurių labai trūksta gynybos produktų ar susijusių tarpinių produktų, arba žaliavų ar perdirbtų medžiagų.
2. Kilus su saugumu susijusiai tiekimo krizei arba kai Komisija arba Gynybos pramonės parengties taryba sužino apie galimą su saugumu susijusią tiekimo krizę pagal 43 straipsnį, Komisija, padedama vyriausiojo įgaliojimo, įvertina, ar įvykdytos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į galimą teigiamą ir neigiamą su saugumu susijusios tiekimo krizės poveikį ir pasekmes Sąjungos gynybos produktų tiekimo grandinėms. Jei atlikus tą vertinimą gaunama konkrečių ir patikimų įrodymų, Komisija gali pasiūlyti Tarybai įvesti su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtį.
3. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir sprendama kvalifikuota balsų dauguma, gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo įvedama su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, kai tai tikslinga krizei įveikti, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti aukštą Sąjungos, valstybių narių ir Sąjungos piliečių saugumo lygį.
4. Įgyvendinimo akte, kuriuo įvedama su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, Taryba nustato, kurios iš 49–54 straipsniuose nustatytų priemonių yra tinkamos krizei įveikti, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti aukštą Sąjungos, valstybių narių ir Sąjungos piliečių saugumo lygį, ir kurios priemonės turi būti pradėtos taikyti.
5. Su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis įvedama ne ilgiau kaip dvylikai mėnesių. Ne vėliau kaip likus trims savaitėms iki laikotarpio, kuriuo buvo įvesta su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, pabaigos Komisija, padedama vyriausiojo įgaliojimo, pateikia Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, ar tą laikotarpį reikėtų pratęsti. Ataskaitoje visų pirma analizuojama saugumo padėtis ir ekonominiai saugumo krizės padariniai visoje Sąjungoje ir valstybėse narėse, taip pat priemonių, kurių anksčiau imtasi pagal šį reglamentą, poveikis.
6. Komisija gali pasiūlyti Tarybai pratęsti laikotarpį, nurodydama, kurios priemonės yra tinkamos, kad būtų pratęstas jų taikymo laikotarpis, jei atlikus 4 dalyje nurodytą vertinimą padaroma išvada, kad tikslinga pratęsti laikotarpį, kuriam su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis yra įvesta. Laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau kaip šešiams mėnesiams. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali pakartotinai nuspręsti pratęsti su saugumu susijusios tiekimo krizės padėties galiojimo laikotarpį,

kai tai tikslinga krizei įveikti, atsižvelgdama į poreikį užtikrinti aukštą Sąjungos, valstybių narių ir Europos piliečių saugumo lygį.

7. Komisija, pasikonsultavusi su Gynybos pramonės parengties taryba, gali pasiūlyti Tarybai priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo, be priemonių, kurias ji jau buvo pritaikiusi, būtų pritaikytos papildomos priemonės arba panaikintos bet kurios 49–54 straipsniuose nustatytos pritaikytos priemonės, kai tai tikslinga krizei įveikti, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti aukštą Sąjungos, valstybių narių ir Sąjungos piliečių saugumo lygį.
8. Pasibaigus laikotarpiui, kuriuo įvesta su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, priemonės, kurių imtasi pagal 49–54 straipsnius, nebetaikomos.
Rengdama ir įgyvendindama 49–54 straipsniuose nustatytas priemones, Komisija, kai įmanoma, veikia glaudžiai koordinuodama veiksmus su Gynybos pramonės parengties taryba, kuri laiku teikia konsultacijas. Komisija informuoja Gynybos pramonės parengties tarybą apie veiksmus, kurių imtasi.
9. Kai įvedama su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis, Komisija gali imtis 46 ir 47 straipsniuose numatytos priemonės tuose straipsniuose ir 45 straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

49 straipsnis

Informacijos rinkimas

Kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį, Komisija dėl gynybos produktų gali imtis 46 straipsnyje numatytos priemonės, laikydamasi tame straipsnyje nustatytų sąlygų.

50 straipsnis

Gynybos produktų prioriteto nustatymas (pirmenybiniai prašymai)

1. Kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį, valstybė narė, kuri dėl kilus krizei svarbių produktų trūkumo arba didelės jų stygiaus rizikos susiduria arba gali susidurti su dideliais sunkumais pateikdama užsakymą arba vykdydama gynybos produktų tiekimo sutartį, ir šie sunkumai gali pakenkti Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui, gali prašyti Komisijos reikalauti, kad įmonė priimtų tam tikrus kilus krizei svarbių produktų užsakymus arba teiktų jiems pirmenybę (toliau – pirmenybiniai prašymai). Šie prašymai gali būti susiję tik su gynybos produktais.
2. Gavusi 1 dalyje nurodytą prašymą, Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, kurioje įsisteigusi atitinkama įmonė, ir gavusi jos išankstinį sutikimą, gali pareikalauti, kad ta įmonė priimtų pirmenybinius prašymus. Komisijos prašyme aiškiai nurodoma, kad ekonominės veiklos vykdytojas gali atsisakyti jį vykdyti.
3. Jeigu įmonė, kuriai skirtas 1 dalyje nurodytas prašymas, aiškiai sutinka su prašymu suteikti pirmenybę prašymams, Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, kurioje įsisteigusi atitinkama įmonė, ir gavusi išankstinį jos sutikimą, priima įgyvendinimo aktą, kuriame numatoma:
  - (a) pirmenybinių prašymų, kuriuos įmonė turi vykdyti, teisinis pagrindas;
  - (b) kilus krizei svarbūs produktai, dėl kurių pateiktas pirmenybinis prašymas, ir tiekinas jų kiekis;

- (c) terminai, per kuriuos turi būti įvykdytas pirmenybinis prašymas;
  - (d) naudos, susijusios su pirmenybiniu prašymu, gavėjai ir
  - (e) sutartinės atsakomybės netaikymas 5 dalyje nustatytais sąlygomis.
4. Pirmenybiniai prašymai pateikiami taikant sąžiningą ir pagrįstą kainą, tinkamai atsižvelgiant į ekonominės veiklos vykdytojo vykdamas pirmenybinius prašymus patiriamas alternatyviausias sąnaudas, palyginti su esamais sutartiniais įsipareigojimais. Pirmenybiniams prašymams teikiama pirmenybė bet kokio ankstesnio privačiojo ar viešojo sutartinio įsipareigojimo, susijusio su produktais, dėl kurių pateiktas pirmenybinis prašymas pagal privatinę ar viešąją teisę, atžvilgiu.
  5. Ekonominės veiklos vykdytojas, kuriam pateiktas toks pirmenybinis prašymas, neatsako už sutartinės prievolės, reglamentuojamos valstybės narės teise, pažeidimą, jeigu:
    - (a) sutartinių įsipareigojimų pažeidimas yra griežtai būtinas, kad būtų laikomasi reikalaujamų prioritetų,
    - (b) laikomasi 3 dalyje nurodyto įgyvendinimo akto ir
    - (c) pirmenybinis prašymas buvo priimtas ne tam, kad būtų nepagrįstai išvengta ankstesnės vykdymo pareigos.
  6. Jeigu ekonominės veiklos vykdytojas, aiškiai sutikęs teikti pirmenybę užsakymams, kuriems Komisija paprašė teikti pirmenybę, tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos teikti pirmenybę tiems užsakymams, jam skiriamos pagal 55 straipsnį nustatytos baudos, išskyrus atvejus, kai įmonė turi tinkamų priežasčių nesilaikyti pareigos teikti pirmenybę tiems užsakymams.
  7. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis lygiaverčio poveikio nacionalinių mechanizmų ar iniciatyvų naudojimui.
  8. Kai Sąjungoje įsisteigusiai įmonei taikoma trečiosios šalies priemonė, pagal kurią teikiamas pirmenybinis prašymas, ji apie tai praneša Komisijai. Tada Komisija informuoja Komitetą apie tokių priemonių buvimą.
  9. 3 dalyje nurodytas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 58 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

51 straipsnis

Gynybos produktų siuntimas ES

1. Kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį ir nedarant poveikio Direktyvai 2009/43/EB bei valstybių narių prerogatyvoms pagal tą direktyvą, valstybės narės užtikrina, kad su siuntimu ES susiję prašymai būtų nagrinėjami veiksmingai ir laiku. Tuo tikslu visos atitinkamos nacionalinės institucijos užtikrina, kad prašymas būtų išnagrinėtas per ne ilgesnį kaip dviejų darbo dienų laikotarpį.
2. Kilus krizei svarbių produktų siuntimas negali būti laikomas pavojingu, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/43/EB 4 straipsnio 8 dalyje.
3. Valstybės narės netaiko apribojimų su gynyba susijusių produktų, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/43/EB 2 straipsnyje, siuntimui Sąjungoje. Kai valstybės narės nustato tokius apribojimus saugumo ar gynybos sumetimais, tai daroma tik tuo atveju, jei tie apribojimai yra:

- (a) skaidrūs, t. y. nurodyti viešuose pareiškimuose ir (arba) dokumentuose;
- (b) tinkamai pagrįsti, t. y. juose turi atsispindėti su saugumu ar gynyba susijusios priežastys ir ryšys su jais;
- (c) proporcingi, t. y. neviršijantys to, kas tikrai būtina;
- (d) aktualūs ir konkretūs, t. y. apribojimas turi būti susijęs konkrečiai su gynybos produktu arba su gynybos produktų kategorija;
- (e) nediskriminaciniai.

52 straipsnis

Parama neatidėliotiniams gynybos inovacijų veiksmams

Kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį, inovacijų veiksmai, susiję su viena iš toliau nurodytų veiklos rūšių, laikomi tinkamais finansuoti pagal Programą, kaip numatyta II skyriuje:

- (a) veikla, kuria siekiama greitai pritaikyti ir modifikuoti civilinius produktus gynybos reikmėms;
- (b) veikla, kuria siekiama labai sutrumpinti gynybos produktų pristatymo laiką;
- (c) veikla, kuria siekiama gerokai supaprastinti gynybos produktų technines specifikacijas, kad būtų sudarytos sąlygos jų masinei gamybai;
- (d) veikla, kuria siekiama gerokai supaprastinti gynybos produktų gamybos procesą, kad būtų sudarytos sąlygos jų masinei gamybai.

53 straipsnis

Sertifikavimas, kai įvesta su saugumu susijusios tiekimo krizės padėtis

1. Kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį, valstybės narės užtikrina, kad administracinės procedūros, susijusios su sertifikavimu ir prireikus techninėmis adaptacijomis, būtų atliekamos kuo greičiau, laikantis jose taikomų nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų.
2. Kai aukščiausios galimos nacionalinės svarbos statusas numatytas nacionalinėje teisėje, kilus krizei svarbių gynybos produktų sertifikavimui suteikiamas toks statusas.
3. Pritaikius šią priemonę, valstybėje narėje sertifikuoti gynybos produktai laikomi sertifikuotais kitoje valstybėje narėje ir jiems netaikoma papildoma kontrolė.
4. 48 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo akte gali būti nustatytos tikslesnės nuostatos dėl šios priemonės taikymo srities.
5. Šia priemone nedaromas poveikis valstybių narių gyvybiniams saugumo interesams.

Nacionalinių leidimų išdavimo procedūrų paspartinimas

1. Tais atvejais, kai Taryba pritaiko šią priemonę pagal 48 straipsnio 4 dalį ir kai aukščiausios galimos nacionalinės svarbos statusas numatytas nacionalinėje teisėje, kilus krizei svarbių produktų gamybos objektų planavimui, statybai ir eksploatavimui suteikiamas toks statusas ir jis taikomas leidimų išdavimo procesuose, įskaitant leidimus, susijusius su poveikio aplinkai vertinimais, ir, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, teritorijų planavimo procese.
2. Gynybos produktų tiekimo saugumas gali būti laikomas įpareigojančia priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalies c punkte, ir priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje. Todėl susijusių gamybos objektų planavimas, statyba ir eksploatavimas gali būti laikomi priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, jei tenkinamos kitos šiose nuostatose nustatytos sąlygos.

5 SKIRSNIS

SANKCIJOS

55 straipsnis

Sankcijos

1. Komisija įgyvendinimo aktu gali nustatyti įmonėms ar asociacijoms, įskaitant jų savininkus ar atstovus, kurie yra 46 ir 48 straipsniuose nurodytų informacijos rinkimo priemonių adresatai, arba jiems taikomos bet kokios pareigos informuoti Komisiją apie įsipareigojimą trečiajai šaliai pagal 47 straipsnio 16 dalį ir 50 straipsnio 8 dalį, arba teikti pirmenybę kilus krizei svarbių produktų gamybai pagal 47 arba 49 straipsnį, kai ji mano, kad tai būtina ir proporcinga:
  - (a) baudas, neviršijančias 300 000 EUR, jei jos tyčia arba dėl didelio aplaidumo, atsakydamos į prašymą, pateiktą pagal 46 ir 48 straipsnius, pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba nepateikia informacijos per nustatytą terminą;
  - (b) baudas, neviršijančias 150 000 EUR, jei jos tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos informuoti Komisiją apie įsipareigojimą trečiajai šaliai pagal 47 straipsnio 16 dalį ir 50 straipsnio 8 dalį;
  - (c) periodines baudas, neviršijančias 1,5 proc. vidutinės dienos apyvartos praėjusiais finansiniais metais už kiekvieną darbo dieną, kai nevykdoma pareiga, skaičiuojant nuo sprendime, kuriuo buvo pateiktas pirmenybinis užsakymas, nustatytos dienos, jeigu jos tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos teikti pirmenybę kilus krizei svarbių produktų gamybai pagal 47 straipsnį. Jei atitinkama įmonė yra MVI, skiriamos periodinės baudos neviršija 0,5 proc. jos praėjusių finansinių metų vidutinės dienos apyvartos;

- (d) baudas, neviršijančias 300 000 EUR, jei jos tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos teikti pirmenybę kilus krizei svarbių produktų gamybai pagal 49 straipsnį.
2. Prieš priimdama sprendimą pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija atitinkamoms įmonėms ir asociacijoms, įskaitant jų savininkus ar atstovus, suteikia galimybę būti išklaustytiems pagal 56 straipsnį. Siekdama nustatyti, ar vienkartinės arba periodinės baudos yra būtinos ir proporcingos, ji atsižvelgia į visus jų pateiktus tinkamai pagrįstus pateisinimus.
  3. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 58 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
  4. Nustatydamą vienkartinės ar periodinės baudos dydį, Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę, įskaitant atvejus, kai nevykdoma pareiga priimti 47 straipsnyje nustatytą pirmenybinį užsakymą ir teikti jam pirmenybę, taip pat į tai, ar įmonės ar asociacijos, įskaitant jų savininkus ar atstovus, nurodytus 1 dalyje, iš dalies įvykdė pirmenybinį užsakymą.
  5. Baudos yra išorės asignuotosios pajamos, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje, skirtos Programai ir paramos Ukrainai priemonei.

56 straipsnis

Teisė būti išklausytam dėl vienkartinių ar periodinių baudų skyrimo

1. Prieš priimdama sprendimą pagal 55 straipsnį, Komisija užtikrina, kad atitinkamoms įmonėms ir asociacijoms, įskaitant jų savininkus ar atstovus, būtų suteikta galimybė pateikti pastabas dėl:
  - (a) Komisijos preliminarių išvadų, įskaitant visus klausimus, dėl kurių Komisija yra pareiškusi prieštaravimų;
  - (b) priemonių, kurių Komisija gali imtis atsižvelgdama į preliminarias išvadas, nurodytas šios dalies a punkte.
2. Atitinkamos įmonės ir asociacijos, įskaitant jų savininkus ar atstovus, gali pateikti savo pastabas dėl Komisijos preliminarių išvadų per laikotarpį, kurį Komisija nustato savo preliminariose išvadose ir kuris negali būti trumpesnis kaip 14 darbo dienų.
3. Komisija baudų ar periodinių baudų skyrimą grindžia tik tais prieštaravimais, dėl kurių atitinkamos įmonės ir asociacijos, įskaitant jų savininkus ar atstovus, galėjo pateikti pastabų.
4. Kai Komisija atitinkamoms įmonėms ir asociacijoms, įskaitant jų savininkus ar atstovus, praneša apie savo preliminarias išvadas, kaip nurodyta 1 dalyje, ji, jei to prašoma, suteikia galimybę susipažinti su Komisijos byla suderėto atskleidimo sąlygomis, atsižvelgdama į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo komercines paslaptis arba siekdama išsaugoti bet kurio asmens komercines paslaptis ar kitą konfidencialią informaciją. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai ir Komisijos ar valstybių narių institucijų vidaus dokumentams. Ši teisė visų pirma netaikoma Komisijos ir valstybių narių institucijų korespondencijai. Jokie šios dalies reikalavimai netrukdo Komisijai atskleisti ir naudoti informaciją, reikalingą pažeidimui įrodyti.

V skyrius

Valdymas, vertinimas ir kontrolė

57 straipsnis

Gynybos pramonės parengties taryba

1. Šiuo reglamentu įsteigiama Gynybos pramonės parengties taryba.
2. Bendroji tarybos užduotis – padėti Komisijai ir teikti jai konsultacijas bei rekomendacijas pagal šį reglamentą, visų pirma pagal jo IV skyrių [Tiekimo saugumas].
3. Siekdama padėti Komisijai įgyvendinti II skyriuje nurodytas priemones, Gynybos pramonės parengties taryba padeda jai nustatyti prioritetines finansavimo sritis, atsižvelgdama į gynybos pajėgumų prioritetus, dėl kurių valstybės narės bendrai susitarė pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP), visų pirma Pajėgumų plėtojimo plane.
4. Komisija užtikrina, kad Gynybos pramonės parengties tarybą pasiektų reguliarus informacijos apie visas planuojamas priemones ar priemones, kurių imtasi dėl tiekimo krizės arba su saugumu susijusios tiekimo krizės įvedimo, srautas. Komisija teikia reikiamą informaciją per saugią IT sistemą.
5. 44 straipsnyje nurodytos tiekimo krizės padėties tikslais Gynybos pramonės parengties valdyba padeda Komisijai vykdyti šias užduotis:
  - (a) analizuoti valstybių narių arba Komisijos surinktą kilus krizei svarbią informaciją;
  - (b) įvertinti, ar įvykdyti tiekimo krizės padėties įvedimo arba panaikinimo kriterijai;
  - (c) teikti rekomendacijas dėl priemonių, pasirinktų siekiant reaguoti į tiekimo krizę Sąjungos lygmeniu, įgyvendinimo;
  - (d) atlikti nacionalinių krizių valdymo priemonių peržiūrą;
  - (e) sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija ir ja dalytis, be kita ko, su kitomis kilus krizei svarbiomis įstaigomis Sąjungos lygmeniu, taip pat prireikus su trečiosiomis šalimis, ypatingą dėmesį skiriant besivystančioms šalims ir tarptautinėms organizacijoms.
6. Su saugumu susijusios tiekimo krizės padėties, kaip nurodyta 48 straipsnyje, tikslais Gynybos pramonės parengties taryba:
  - (a) sudaro palankesnes sąlygas koordinuotiems Komisijos ir valstybių narių veiksams;
  - (b) priima valstybėms narėms skirtas nuomones ir gaires, įskaitant konkrečias atsakomąsias priemones, kad būtų užtikrintas su krize susijusių produktų prieinamumas ir tiekimas laiku;
  - (c) padeda pritaikyti priemones, kaip nurodyta 49–54 straipsniuose, ir teikia su tuo susijusias gaires;

- (d) yra Tarybos, Komisijos ir kitų atitinkamų Sąjungos organų veiksmų koordinavimo forumas.
7. Gynybos pramonės parengties tarybą sudaro Komisijos, vyriausiojo įgaliotinio ir Europos gynybos agentūros vadovo, valstybių narių ir asocijuotųjų šalių atstovai. Kiekviena valstybė narė arba asocijuotoji šalis paskiria po vieną atstovą ir vieną pakaitinį atstovą. Šiame reglamente nustatytų užduočių tikslais tarybai pirmininkauja Komisija. Komisija suteikia Gynybos pramonės parengties tarybos sekretoriatą.
  8. Gynybos pramonės parengties taryba posėdžiauja, kai to reikia dėl susidariusios padėties, Komisijos, valstybės narės ar asocijuotosios šalies prašymu. Remdamasi Komisijos pateiktu pasiūlymu, ji priima savo darbo tvarkos taisykles.
  9. Gynybos pramonės parengties taryba gali teikti nuomonės Komisijos prašymu arba savo iniciatyva. Gynybos pramonės parengties taryba stengiasi rasti sprendimus, kuriems būtų pritariama kuo didesniu mastu.
  10. Gynybos pramonės parengties taryba bent kartą per metus dalyvauti posėdyje kviečia nacionalinių gynybos pramonės asociacijų atstovus ir atrinktus pramonės atstovus, atsižvelgdama į būtinybę užtikrinti subalansuotą geografinį atstovavimą (struktūrinį dialogą su gynybos pramone). Kai įvedama 44 straipsnyje nurodyta tiekimo krizės padėtis arba 48 straipsnyje nurodyta tiekimo saugumo krizės padėtis, Gynybos pramonės parengties taryba kviečia aukšto lygio pramonės atstovus susitikti specialios sudėties posėdyje, kad aptartų klausimus, susijusius su kilus krizei svarbiais produktais.
  11. Gynybos pramonės parengties taryba į atitinkamus tarybos posėdžius stebėtojų teisėmis kviečia dalyvauti kitų kilus krizei svarbių Sąjungos lygmens įstaigų atstovus.
  12. Gynybos pramonės parengties taryba, kai aktualu ir visų pirma atsižvelgdama į veiksmus, kuriais stiprinama Ukrainos GTPB, laikydamosi savo darbo tvarkos taisyklių ir deramai atsižvelgdama į Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesus, kviečia Ukrainos atstovą stebėtojo teisėmis dalyvauti posėdžiuose.
  13. Komisija užtikrina skaidrumą ir suteikia tarybos nariams vienodas galimybes susipažinti su informacija, kad sprendimų priėmimo procesas atspindėtų visų valstybių narių padėtį ir poreikius.
  14. Komisija savo iniciatyva arba Gynybos pramonės parengties tarybos pasiūlymu gali sudaryti *ad hoc* darbo grupes, kurios padėtų Gynybos pramonės parengties tarybai nagrinėti konkrečius klausimus, remiantis 1 dalyje nurodytomis užduotimis. Valstybės narės į darbo grupes paskiria ekspertus.
  15. Komisija įsteigia teisinių, reguliavimo ir administracinių kliūčių darbo grupę. Šios darbo grupės tikslai:
    - (a) nustatyti esamas arba galimas teises, reguliavimo ir administracines kliūtis tarptautiniu, ES ir nacionaliniu lygmenimis siekiant 4 straipsnyje išvardytų tikslų;
    - (b) nustatyti galimus nustatytų kliūčių sprendimus ir (arba) jų švelninimo priemones.

58 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. EGA kviečiama stebėtojos teisėmis komitetui teikti savo nuomonę ir ekspertines žinias. EIVT taip pat kviečiama dalyvauti komiteto darbe.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
4. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

59 straipsnis

ES ir Ukrainos pagrindų susitarimas

1. Komisija su Ukraina sudaro pagrindų susitarimą dėl šiame reglamente nustatytų veiksmų, susijusių su Ukraina arba Ukrainoje įsisteigusiais teisės subjektais, gaunančiais Sąjungos lėšas, įgyvendinimo.
2. Pagrindų susitarimu, sudarytu su Ukraina kaip valstybe, ir sutartimis bei susitarimais, pasirašytais su Ukrainoje įsisteigusiais teisės subjektais, gaunančiais Sąjungos lėšas, užtikrinama, kad būtų galima įvykdyti Finansinio reglamento 129 straipsnyje nustatytas pareigas.
3. Pagrindų susitarime nustatomos Ukrainos valdžios institucijų ir įstaigų, kurioms pavestos biudžeto vykdymo užduotys, pareigos imtis visų būtinų priemonių, įskaitant teisėkūros, reguliavimo ir administracines priemones, kad būtų laikomasi patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų, kad valdant Sąjungos lėšas būtų užtikrintas Sąjungos veiksmų matomumas, būtų vykdomi tinkami kontrolės ir audito įsipareigojimai ir iš to kylančios pareigos, taip pat būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, visų pirma nustatant išsamias dėstomas nuostatas dėl:
  - (a) veiklos, susijusios su Sąjungos finansavimo pagal Programą kontrole, priežiūra, stebėseną, vertinimu, ataskaitų teikimu ir auditu, taip pat tyrimais, kovos su sukčiavimu priemonėmis ir bendradarbiavimu;
  - (b) mokesčių, muitų ir rinkliavų taisyklių pagal Reglamento (ES) 2021/947 27 straipsnio 9 ir 10 dalis;
  - (c) Komisijos teisės stebėti Ukrainoje įsisteigusių teisės subjektų pagal šį reglamentą vykdomą veiklą per visą projekto ciklą, įskaitant bendradarbiavimą bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje, prireikus dalyvauti šiuose veiksmuose stebėtojos teisėmis ir teikti rekomendacijas dėl tokios veiklos tobulinimo bei Ukrainos valdžios institucijų įsipareigojimo dėti visas pastangas įgyvendinti tokias Komisijos rekomendacijas ir teikti ataskaitas dėl šio įgyvendinimo;
  - (d) 64 straipsnio 2 dalyje nurodytų pareigų, įskaitant tikslias Ukrainos atliekamo duomenų rinkimo ir Komisijos bei OLAF prieigos taisykles ir terminus;

- (e) saugumo interesų išsaugojimo, įskaitant įslaptintos informacijos apsaugos lygį ir konfidencialumą, lygiavertį nustatytam 59 ir 60 straipsniuose;
  - (f) nuostatų dėl asmens duomenų apsaugos.
4. Finansavimas Ukrainai skiriamas tik įsigaliojus pagrindų susitarimui ir jei šalys įgyvendino jame nustatytiems reikalavimams įgyvendinti būtinus veiksmus.

60 straipsnis

Taisyklių dėl įslaptintos informacijos taikymas

1. Dėl įslaptintos įgytos informacijos, gautos įgyvendinant 11 straipsnyje išvardytus reikalavimus atitinkančius veiksmus, kilmės sprendžia dalyvaujančios valstybės narės, kurios pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus nustatys taikytiną saugumo sistemą.
2. Įgyvendinant tokią saugumo sistemą nedaromas poveikis Komisijos galimybei susipažinti su veiksmui atlikti būtina informacija.
3. Komisija saugo gautą įslaptintą informaciją laikydamasi Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444 ir Sprendime 2013/488/ES nustatytų saugumo taisyklių.
4. Veiksmui taikytina saugumo sistema turi būti įdiegta ne vėliau kaip prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos arba sutartį. Atitinkami dokumentai yra neatskiriama susitarimo dėl dotacijos dalis.
5. Komisija suteikia galimybę naudotis patvirtintomis ir akredituotomis esamomis sistemomis, kad būtų palengvintas keitimasis įslaptinta informacija tarp Komisijos, vyriausiojo įgaliotinio / Agentūros vadovo, valstybių narių ir asocijuotųjų šalių ir, kai tinkama, su pareiškėjais ir gavėjais.

61 straipsnis

Informacijos konfidencialumas ir tvarkymas

1. Taikant šį reglamentą gauta informacija naudojama tik tuo tikslu, kuriuo jos buvo prašyta.
2. Valstybės narės, Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis / Agentūros vadovas užtikrina komercinių ir verslo paslapčių ir kitos neskelbtinos ir įslaptintos informacijos, gautos ir sukurtos taikant šį reglamentą, apsaugą pagal Sąjungos teisę ir atitinkamą nacionalinę teisę.
3. Valstybės narės, Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis / Agentūros vadovas užtikrina, kad įslaptintos informacijos, kuri teikiama arba kuria keičiamasi pagal šį reglamentą, slaptumo žymos laipsnis nebūtų sumažintas arba ji nebūtų išslaptinta be išankstinio raštiško rengėjo sutikimo.
4. Komisija nesidalija jokia informacija taip, kad pagal ją būtų galima nustatyti subjektą, kai dėl dalijimosi informacija gali būti padaryta komercinė žala ar žala to subjekto reputacijai arba atskleidžiamos komercinės paslaptys.
5. Informaciją, kurioje yra subjekto duomenų arba komercinių paslapčių, Komisija tvarko ne mažiau griežtai nei tvarko neskelbtiną neįslaptintą informaciją, įskaitant

būtinybės žinoti principo taikymą ir tvarkymą bei dalijimąsi tinkamoje šifruotoje aplinkoje.

62 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių pareigoms, susijusioms su jų atliekamu asmens duomenų tvarkymu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679⁽⁸⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB⁽⁹⁾, arba Komisijos ir, kai tinkama, kitų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų pareigoms, susijusioms su jų atliekamu asmens duomenų tvarkymu vykdant savo pareigas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725⁽¹⁰⁾.
2. Asmens duomenys netvarkomi ir neperduodami, išskyrus atvejus, kai tai tikrai būtina šio reglamento tikslams pasiekti. Tokiais atvejais atitinkamai taikomi reglamentai (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725.
3. Jei asmens duomenų tvarkymas nėra tikrai būtinas šiame reglamente nustatytiems mechanizmams įgyvendinti, asmens duomenys nuasmeninami taip, kad nebūtų galima nustatyti duomenų subjekto tapatybės.

63 straipsnis

Auditas

Asmenų ar subjektų, įskaitant kitus nei Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų įgaliotus asmenis ar subjektus, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį. Pagal SESV 287 straipsnį Audito Rūmai tikrina visų Sąjungos pajamų ir išlaidų sąskaitas.

64 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Jei asocijuotoji šalis dalyvauja Programoje pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą priimtu sprendimu arba įgyvendinant bet kurią kitą teisinę priemonę, asocijuotoji šalis atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikia, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę

---

⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁹ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

¹⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

2. 59 straipsnyje nurodytame susitarime numatomi Ukrainos įsipareigojimai:
  - (a) imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiam sukčiavimui, korupcijai, interesų konfliktams ir pažeidimams, juos nustatyti ir ištaisyti, išvengti dvigubo finansavimo ir imtis teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms susigrąžinti;
  - (b) reguliariai tikrinti, ar suteiktas finansavimas yra tinkamai naudojamas laikantis visų taikytinų taisyklių, visų pirma susijusių su sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų ir pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu;
  - (c) kartu su mokėjimo pagal Programą prašymu pateikti deklaraciją, kad lėšos buvo naudojamos laikantis patikimo finansų valdymo principo ir pagal numatytą paskirtį ir buvo tinkamai valdomos, visų pirma laikantis Ukrainos taisyklių, kurias papildė tarptautiniai standartai, dėl pažeidimų, sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos, nustatymo ir ištaisymo;
  - (d) aiškiai įgalioti Komisiją, OLAF, Audito Rūmus ir, kai taikytina, Europos prokuratūrą naudotis savo teisėmis, kaip numatyta Finansinio reglamento 129 straipsnio 1 dalyje, taikant proporcingumo principą.

65 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo pagal programą vykdytų veiksmų ir gautų rezultatų informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su programa.
3. Programai skirtais finansiniais ištekliais prisidedama prie Sąjungos politinių prioritetų institucinės komunikacijos tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 4 straipsnyje nurodytais tikslais.
4. Programai skirtais finansiniais ištekliais gali būti prisidedama prie sklaidos veiklos, ryšių užmezgimo renginių ir informuotumo didinimo veiklos organizavimo, visų pirma siekiant atverti tiekimo grandines, kad būtų skatinamas tarpvalstybinis MVI dalyvavimas.

66 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2027 m. birželio 30 d. Komisija parengia ataskaitą, kurioje įvertinamas šiame reglamente nustatytų priemonių įgyvendinimas ir jų rezultatai, taip pat galimybė išplėsti jų taikymą ir numatyti jų finansavimą, visų pirma atsižvelgiant į saugumo aplinkybių raidą ir bet kokią nuolatinę riziką, susijusią su gynybos produktų tiekimu. Vertinimo ataskaita grindžiama konsultacijomis su valstybėmis narėmis ir pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis.

2. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios prireikus pridedami atitinkami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

67 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. *Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)*

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)*

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

1.5.2. *Sjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)**
- 3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams**
  - 3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka*
  - 3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas*
  - 3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka*
    - 3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai*
  - 3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
  - 3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms**

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP)

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Sjungos gynybos pramonės politika

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹¹

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Programoje nustatomas priemonių rinkinys, kuriuo siekiama remti Sąjungos ir jos valstybių narių pasirengimą apsiginti stiprinant Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą, gebėjimą reaguoti ir gebėjimą užtikrinti, kad gynybos produktai būtų prieinami ir tiekiami laiku, ir prisidėti prie Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (Ukrainos GTPB) atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo, visų pirma:

- (1) sukuriant Europos gynybos pramonės programą (toliau – Programa), apimančią EGTPB konkurencingumo, gebėjimo reaguoti ir pajėgumų stiprinimo priemones, į kurias gali būti įtrauktas gynybos produktų tiekimo grandinių transformavimo spartinimo fondo (FAST) sukūrimas;
- (2) sukuriant bendradarbiavimo su Ukraina programą, kuria siekiama užtikrinti Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės atsigavimą, ją atstatyti ir modernizuoti (toliau – paramos Ukrainai priemonė);
- (3) nustatant teisinę sistemą, kuria nustatomi Europos ginkluotės programos struktūros (toliau – SEAP) sukūrimo reikalavimai, procedūros ir poveikis;
- (4) nustatant teisinę sistemą, kuria siekiama užtikrinti tiekimo saugumą, pašalinti trukdžius ir kliūtis bei remti gynybos produktų gamybą;
- (5) įsteigiant gynybos pramonės parengties tarybą.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Netaikoma

¹¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Numatomi rezultatai – EGPP turėtų būti padedama panaikinti finansavimo trūkumą iki 2027 m., nuolat ir laiku teikiant nuspėjamą finansinę paramą Europos ir Ukrainos GTPB stiprinimui pagal integruotą požiūrį.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Atsižvelgiant į trumpą įgyvendinimo laikotarpį, programos rezultatai ir poveikis bus vertinami programos įgyvendinimo pabaigoje, atliekant retrospektyvinį vertinimą.

Komisija užtikrins, kad subjektas, kuriam patikėta įgyvendinti programą, nustatytų būtinus programos įgyvendinimo stebėsenos rodiklius. Šie rodikliai, tai:

- didesni gynybos produktų gamybos pajėgumai ES;
- sutrumpintas užsakymo įvykdymo laikotarpis;
- vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus bendradarbiaujančių valstybių narių skaičius;
- ekonominės veiklos vykdytojų, kuriems sudaromos palankesnės sąlygos gauti finansavimą, skaičius;
- naujų tarpvalstybinio bendradarbiavimo su įmonėmis, įsteigtomis kitose valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse, skaičius;
- didesnė parama Ukrainai.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Reglamentas bus įgyvendinamas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, visų pirma vykdant derinimo operacijas. Komisija turės turėti atitinkamų ekspertų, kad galėtų veiksmingai stebėti įgyvendinimą, įskaitant atvejus, kai įgyvendinimas patikėtas trečiosioms šalims pagal susitarimą dėl įnašo.

1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmiais.*

Kaip pabrėžta bendrame komunikate dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų (JOIN/2022/24 *final*), dėl pastaraisiais dešimtmečiais nepakankamų investicijų Sąjungoje atsirado ES valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms prieinamų gynybos pajėgumų spragų, taip pat pramonės spragų. Paklauso susiskaidymas taip pat lėmė nacionalinės pramonės izoliuotumą ir daugybę tos pačios rūšies gynybos sistemų, kurios dažnai nėra tarpusavyje sąveikios. Dabartinę gynybos rinkos padėtį veikia padidėjusi grėsmė saugumui, taigi valstybės narės sparčiai didina savo gynybos biudžetus ir siekia įsigyti panašią įrangą. Dėl to susidaro gynybos produktų paklausa, viršijanti EGTPB tokių produktų gamybos pajėgumus, šiuo metu pritaikytus taikos metui. Šiomis aplinkybėmis reikia didelių

investicijų į gynybos srityje veikiančias įmones, paprastai nevykdančias didelių savo lėšomis finansuojamų pramonės investicijų, kurių riziką reikia sumažinti, taip pat reikia teikti reguliavimo paramą, kad būtų pašalintos esamos kliūtys, pavyzdžiui, galimybė gauti kvalifikuotų darbuotojų, žaliavų. Dėl Sąjungos intervencijos, skirtos pramonės investicijų rizikai mažinti skiriant dotacijas ir skatinant bendradarbiavimą bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje, bus sudarytos sąlygos greičiau prisitaikyti prie vykstančių struktūrinių rinkos pokyčių. Siūlomomis priemonėmis taip pat bus skatinamas EGTPB ir Ukrainos GTPB atsparumas įgyvendinant tarpvalstybines pramonės partnerystes ir atitinkamų įmonių bendradarbiavimą imantis bendrų pramonės veiksmų, kad būtų išvengta dar didesnio tiekimo grandinių susiskaidymo.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Netaikoma

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Programa apims dvi galiojančias ES priemones – Europos gynybos pramonės stiprinimo vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus aktą (EDIRPA) ir Reglamentą dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP), taip pat esamas ES programas, pavyzdžiui, Europos gynybos fondą. Ja taip pat bus atsižvelgiama į kitas ES gynybos srities iniciatyvas, pavyzdžiui, nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO) arba ES saugumo ir gynybos strateginį kelrodį. Ją įgyvendinant bus kuriama sinergija su kitomis ES programomis.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Netaikoma

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- galioja nuo 2025 m. iki 2027 m. gruodžio 31 d.
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2025 m. iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2026 m. iki 2033 m.;

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)¹²

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Europos gynybos pramonės programa įgyvendinama taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą pagal Finansinį reglamentą.

¹² Informacija apie biudžeto vykdymo metodus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pagal Programos 63 straipsnį Komisija ne vėliau kaip 2027 m. birželio 30 d. parengs Programos įvertinimo ataskaitą ir pateiks ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoje įvertinamas pagal Programą vykdomų veiksmų poveikis ir veiksmingumas. Šiuo tikslu Komisija įdiegs būtiną stebėsenos tvarką, siekdama užtikrinti, kad atitinkami duomenys būtų renkami patikimai ir sklandžiai.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Visa atsakomybė už Programos įgyvendinimą tektų Komisijai. Visų pirma Komisija ketina įgyvendinti Programą daugiausia taikydama tiesioginį valdymą. Taikant tiesioginio valdymo būdą nustatomos aiškios pareigos (už įgyvendinimą atsako leidimus suteikiantys pareigūnai), sutrumpėja tiekimo grandinė (trumpinamas laikas iki dotacijos suteikimo ir laikas iki išmokėjimo), išvengiama interesų konfliktų ir sumažinamos įgyvendinimo išlaidos (nėra įgaliotajam subjektui mokamų valdymo mokesčių).

Komisija turėtų nustatyti finansavimo prioritetus ir sąlygas vienoje ar keliose darbo programose. Nustatant prioritetus turėtų būti remiamasi Gynybos pramonės parengties tarybos darbo rezultatais. Turėtų būti įsteigtas valstybių narių Programos komitetas, kuriame Europos gynybos agentūra turėtų būti kviečiama dalyvauti stebėtojo teisėmis ir teikti savo nuomonę ir ekspertines žinias, o Europos išorės veiksmų tarnyba, įskaitant jos karinį štabą, turėtų būti pakviesta padėti komitetui. Komisija, gavusi komiteto nuomonę, priims darbo programas pagal nagrinėjimo procedūrą.

Finansavimas pagal Programą daugiausia bus teikiamas dotacijomis, padengiančiomis iki 100 proc. veiksmo išlaidų, taip pat paskolų forma. Teikdama dotacijas Komisija gali naudoti supaprastintą išlaidų apmokėjimą (pvz., su išlaidomis nesusijusį finansavimą), kad sumažintų paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą ir sutelktų pastangas į veiksmų rezultatus, visų pirma tais atvejais, kai finansavimo gavėjai yra valstybių narių perkančiosios organizacijos.

Mokėjimo schema bus parengta atsižvelgiant į paramos gavėjo pasiūlymą (kad paramos gavėjas galėtų išvengti su išdu susijusių problemų), kartu užtikrinant Sąjungos biudžeto apsaugą. Komisija, kaip dotaciją teikianti institucija, gali sumažinti, sustabdyti arba nutraukti savo finansinį įnašą, jei veiksmai neįgyvendinami arba netinkamai įgyvendinami arba vėluojama juos įgyvendinti.

Programos kontrolės strategija, įskaitant *ex ante* ir *ex post* kontrolę, bus grindžiama patirtimi, įgyta įgyvendinant EGF ir jo pirmtakes programas, EGPPP ir PADR.

Ypatingas dėmesys bus skiriamas Ukrainai naudingiems veiksams. Įdiegtais kontrolės mechanizmais sukuriama sistema, kuria siekiama užtikrinti, kad būtų taikomos visos tinkamos Sąjungos finansinių interesų apsaugos priemonės. Taip bus užtikrinama, kad būtų atsižvelgta į proporcingumo principą ir konkrečias Programos veikimo sąlygas.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Programa siekiama remti Europos ir Ukrainos GTPB stiprinimą.

Susijusi rizika yra nepakankama biudžeto apimtis, palyginti su faktiniais poreikiais, sunkumai nustatant gamybos trukdžius, Sąjungos ginkluotųjų pajėgų poreikių skubumas, palyginti su gamybos procesais. Atsižvelgiant į tai, kad ši priemonė papildo kitas ES ginkluotųjų pajėgų ir Ukrainos rėmimo iniciatyvas, dėl kurių susitarė Taryba, valstybių narių paklausos koordinavimas yra būtina Priemonės naudojimo sąlyga.

Todėl Komisija įgyvendintų Programą taikydamą tiesioginį valdymą, remdamasi patirtimi, įgyta įgyvendinant Europos gynybos fondą, ASAP ir EDIRPA, laiku parengtų ir priimtų darbo programas, sutrumpindama laiką iki dotacijos suteikimo.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Programos biudžetas daugiausia bus vykdomas taikant tiesioginį valdymą. Remiantis Komisijos patirtimi dotacijų valdymo srityje, apskaičiuota, kad bendros Komisijos Programos kontrolės išlaidos sudarys mažiau nei 1 proc. susijusių valdomų lėšų.

Kalbant apie tikėtiną klaidų lygį, siekiama užtikrinti, kad klaidų lygis neviršytų 2 proc. Komisija mano, kad įgyvendinant programą tiesioginio valdymo būdu ir dalyvaujant pakankamam skaičiui parengtų darbuotojų (galbūt patyrusių darbuotojų iš valstybių narių gynybos ministerijų), kuriems vadovautų įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai, taip pat taikant aiškias taisykles ir tinkamai naudojant produkto rodikliais grindžiamas priemones, klaidų lygis išliks mažesnis už 2 proc. reikšmingumo ribą.

Finansinis įnašas gali būti teikiamas kaip su Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 125 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytomis išlaidomis nesusijęs finansavimas.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) yra kompetentinga atlikti pagal šią iniciatyvą remiamų veiksnių tyrimus. Pagal šį reglamentą sudarytuose susitarimuose, įskaitant susitarimus su tarptautinėmis organizacijomis, numatoma, kad Komisija arba jos įgaliotas atstovas atlieka priežiūrą ir finansų kontrolę, o Audito Rūmai, Europos prokuratūra arba OLAF atlieka auditą, prireikus – auditą vietoje. Komisijos pareigūnai, turintys reikiamą asmens patikimumo pažymėjimą, taip pat gali atlikti patikrinimus vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ¹³	ELPA šalių ¹⁴	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ¹⁵	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
5	13.0106 – EGPP programos rėmimo išlaidos	NDA	TAIP	pm	TAIP	TAIP
5	13.0801 – EGPP programa	DA	TAIP	pm	TAIP	TAIP
6	14.01xx – Paramos Ukrainai priemonės rėmimo išlaidos	NDA	NE	pm	TAIP	TAIP
6	14.0901 – Paramos Ukrainai priemonė	DA	NE	pm	TAIP	TAIP

¹³ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

¹⁴ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁵ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Asignavimų finansavimo šaltinis pagal naująją Europos gynybos pramonės programą

Įnašas iš Europos gynybos fondo	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Iš viso
Pajėgumų plėtojimas						411,200	585,248	1 000,000
Gynybos srities moksliniai tyrimai					3,552	208,600	287,848	500,000
Iš viso iš EGF					3,552	619,800	876,648	1 500,000

3.2.2. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	Saugumas ir gynyba. 13 veiksmų grupė „Gynyba“
--	----------	---

			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
13.0801 Veiklos asignavimai EGPP (Programai)	Įsipareigojimai	(1)						615,248	872,096		1 487,344

	Mokėjimai	(2)						310,000	440,000	737,344	1.487,344
13.0106 – Paramos išlaidos EGPP (Programa)	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)					3,552	4,552	4,552		12,656
IŠ VISO asignavimų programos paketui pagal 5 išlaidų kategoriją	Įsipareigojimai	=1+ 3					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Mokėjimai	=2+ 3					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

**Daugiametės finansinės programos
išlaidų kategorija**

06

KAIMYNNINĖS ŠALYS IR PASAULIS. 14 veiksmų grupė „Išorės veiksmai“

			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
14.0901 – Paramos Ukrainai priemonė	Įsipareigojimai	(1)					pm	pm	pm		
	Mokėjimai	(2)					pm	pm	pm		
14.01xx – Paramos Ukrainai priemonės rėmimo išlaidos	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)					pm	pm	pm		pm
IŠ VISO asignavimų programos paketui pagal 6 išlaidų kategoriją	Įsipareigojimai	=1					pm	pm	pm		pm
	Mokėjimai	=2					pm	pm	pm		pm

IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	(4)						615,248	872,096		1 487,344
	Mokėjimai	(5)						310,000	440,000	737,344	1 487,344
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(6)					3,552	4,552	4,552		12,656

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+6					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Mokėjimai	=5+6					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Komisijos sprendimo dėl Europos Sąjungos bendrojo biudžeto Komisijos skirsnio įgyvendinimo vidaus taisyklių 5 priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai						3,712	3,712	3,712		11 136
Kitos administracinės išlaidos						0,258	0,258	0,131		0,647
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)					3,970	3,970	3,843		11,783

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai					7,522	623,770	880,491		1 511,783
	Mokėjimai					7,522	318,522	448,395	737,344	1 511,783

3.2.3. *Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai					3,712	3,712	3,712	11,136
Kitos administracinės išlaidos					0,258	0,258	0,131	0,647
Tarpinė suma pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ					3,970	3,970	3,843	11,783

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai					3,552	3,552	3,552	10,656
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos (buvusios BA eilutės)								
Tarpinė suma neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ					3,552	3,552	3,552	10,656

IŠ VISO					7,522	7,522	7,395	22,439
----------------	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	---------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2025 metai	2026 metai	2027 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
○ Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	19	19	19				
20 01 02 03 (Delegacijos)	1	1	1				
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
○ Išorės darbuotojai (etato ekvivalento vienetais)¹⁶							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)							
13 01 Europos gynybos pramonės programos rėmimo išlaidos ¹⁷	– būstinėje	31	31	31			
	– delegacijose	2	2	2			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	53	53	53				

13 yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Etatų plane numatytų pareigybių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Reikalingi etato ekvivalentai bus susiję su politikos formavimu, teisiniais klausimais, ypatingą dėmesį skiriant dotacijų ir viešųjų pirkimų klausimams, finansų valdymui, sutarčių valdymui, auditui ir vertinimui.
Išorės darbuotojai	Reikalingi etato ekvivalentai bus susiję su politikos formavimu, teisiniais klausimais, ypatingą dėmesį skiriant dotacijų ir viešųjų pirkimų klausimams, finansų valdymui, sutarčių valdymui, auditui ir vertinimui.

¹⁶ AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

¹⁷ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

5 išlaidų kategorija. Daugiau informacijos apie tai pateikiama 3.2 skirsnyje.

- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

- Reikia persvarstyti DFP.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2025 m.	2026 m.	2027 m.				Iš viso
kaip nurodyta 6 straipsnyje	pm	pm	pm				pm
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	pm	pm	pm				pm

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
  - nuosaviems ištekliams
  - kitoms pajamoms
  - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ¹⁸						
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

¹⁸ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.